zabierz mnie | take me home

KALEIDOSCOPE

MAGAZYN POKŁADOWY PLL LOT S.A. EGZEMPLARZ BEZPŁATNY/FREE COPY ISSN 0239-9032

POLSKIE LINIE LOTNICZE
LOT
lot.com

TORONTO

A STAR ALLIANCE MEMBER™

KALEIDOSCOPE 04/2022

UKRAINA | DLACZEGO WARTO ODWIEDZIĆ WIEDEŃ I KOSZYCE I ZACHWYCAJĄCA HOLANDIA Z LOTU PTAKA | SPOSOBY NA BYDGOSZCZ | WIELKANOC DOOKOŁA ŚWIATA

INTELIGENTNE PERGOLE SUNTECH

TARAS W BIZNESKLASIE!

Pergole SUNTECH to ultranowoczesny system zadaszenia tarasów. Potężny model EXXEN z rozsuwanym dachem wykonany z aluminiowych lameli, gwarantuje wodoszczelność i odporność na śniegi. Synteza designerskich, szklanym osłon bocznych wraz z systemem ogrzewania, umożliwia korzystanie z pergoli przez cały rok, bez względu na panujące warunki atmosferyczne.

SUNTECH
INTELIGENTNE PERGOLE

PL

Szanowni Państwo,

piszę te słowa 15 marca, 19. dnia rosyjskiej inwazji na niepodległą Ukrainę. Jesteśmy solidarni z ukraińskim narodem. Wielu z nas zaangażowało się we wsparcie dla tych, którzy go najbardziej potrzebują. Dziesiątki tysięcy uciekających przed wojną ukraińskich rodzin znalazło w polskich domach dach nad głową. Przed wybuchem wojny nasi pasażerowie chętnie odwiedzali ukraińskie miasta. Lataliśmy do Kijowa, Charkowa, Odessy, Zaporoża i Lwowa. W 2019 r., czyli przed pandemią, na tych trasach przewieźliśmy ponad 600 tys. pasażerów. Dziś niebo nad Ukrainą jest zamknięte dla przewozów pasażerskich, a nasze myśli podążają do kolegów i przyjaciół walczących o swój kraj. My Polacy mamy szczególny obowiązek wspierać tych, którzy biją się o niepodległość. Dziś, kiedy piszę te słowa, trwa kijowska wizyta premierów Jarosława Kaczyńskiego, Mateusza Morawieckiego, Petra Fiali i Janeza Janšy. Trudno nie znaleźć w niej analogii do gruzińskiej podróży prezydenta Lecha Kaczyńskiego, która odbyła się w równie dramatycznych okolicznościach. Jej przypomnienie znajdziecie Państwo w tym numerze. Polecam też artykuł o Ukrainie – warto zobaczyć, jak pięknym i różnorodnym jest krajem.

W kieszeni fotela znajdą Państwo informacje, jak można się włączyć w pomoc Ukrainie – serdecznie zachęcam do wsparcia naszych przyjaciół. Слава Україні!

ENG

Dear Ladies and Gentlemen,

I am writing these words on March 15, which is the 19th day of the Russian invasion of independent Ukraine. We solidarize with Ukrainian people. Many of us have been committed to supporting the victims of this invasion. Tens of thousands of Ukrainian families fleeing the war found shelter in Polish homes. Before the war broke out, our passengers had eagerly visited Ukrainian cities. We flew to Kiev, Kharkiv, Odessa, Zaporizhia and Lviv. In 2019, i.e. before the pandemic, we carried over 600,000 passengers on these routes. Today, the sky over Ukraine is closed to passenger transport, and our thoughts go to our colleagues and friends fighting for their country. We, Poles, have a special duty to support those who fight for independence. Today, as I'm writing these words, Prime Ministers Jarosław Kaczyński, Mateusz Morawiecki, Petr Fiala and Janez Jans are visiting Kiev. It is hard not to find an analogy to the trip President Lech Kaczyński made to Georgia, which took place in equally dramatic circumstances. We go back to those events in this issue of Kaleidoscope. I also recommend an article about Ukraine – it shows how beautiful and diverse this country is.

In the seat pocket in front of you, you'll find information on how to help Ukraine - I encourage you to support our friends. Слава Україні!

UA

Шановні Панство,

Пишу ці слова 15 березня, це вже 19-й день російського вторгнення в незалежну Україну. Ми солідарні з українським народом. Багато хто з нас включився у підтримку тих, хто її найбільше потребує. Десятки тисяч українських родин, які втікали від війни, знайшли дах над головою у польських домівках. До початку війни наші пасажири охоче відвідували українські міста. Ми літали до Києва, Харкова, Одеси, Запоріжжя та Львова. У 2019 році, тобто до пандемії, на цих маршрутах ми перевезли понад 600 000 пасажирів. Сьогодні небо над Україною закрито для пасажирських перевезень, а ми думками линемо до колег і друзів, які борються за свою країну. Ми, поляки, маємо особливий обов'язок підтримати тих, хто бореться за незалежність. Сьогодні, коли я пишу ці слова, триває візит до Києва прем'єр-міністрів Ярослава Качинського, Матеуша Моравецького, Петра Фіали та Янеза Янші. Важко не знайти в ньому аналогії з грузинською поїздкою президента Леха Качинського, яка відбулась за не менш драматичних обставин. Ми згадуємо про неї у цьому номері. Я також рекомендую статтю про Україну - варто подивитися, наскільки це красива і багатогранна країна.

У кишені крісла Ви знайдете інформацію про те, як можна допомогти Україні, - щиро закликаю Вас підтримати наших друзів. Слава Україні!

Z lotniczym pozdrowieniem | Best regards | Légi üdvözlettel

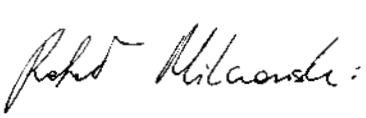

Prezes PLL LOT | LOT Polish Airlines CEO | A PLL LOT elnöke
Rafał Milczarski

©ARCHIWUM PLL LOT OKŁADKA: JAVEN/ADOBE STOCK

6

26

46

10

62

6 **Wydarzenia kulturalne**
Cultural events

10 **Dlaczego warto odwiedzić Toronto**
Why? Toronto

14 **Dlaczego warto odwiedzić Koszyce**
Why? Košice

18 **Zimowe igrzyska olimpijskie w Pekinie**
Olympic Winter Games Beijing 2022

26 **Polska: Bydgoszcz**
My Poland: Bydgoszcz

34 **Ukraina**
Ukraine

42 **Felieton**
Feuilleton

46 **Podróż życia: Wiedeń**
Journey of a lifetime: Vienna

56 **Inspiracje: Holandia**
Inspirations: The Netherlands

62 **Potrawy wielkanocne na świecie**
Easter dishes around the world

68 **Beauty: nowości**
New in

69 **Must have: dodatki**
Accessories

68 **Good job:**
Longevity Center

72 **Good job:**
Amazon

74 **Good address: strefa prestiżu**
Prestige zone

©ADOBE STOCK (3), M.DROŻYŃSKA, M.P.

KALEIDOSCOPE

tel. 22 360 38 00,
e-mail: kaleidoscope@burdamedia.pl
redaktor naczelna: **Agnieszka Franus**
redaktor prowadząca: **Agnieszka Michalak**
dyrektor artystyczny: **Grzegorz Komorowski**
fotoedycja: **Magdalena Rudzka**
korekta: **Tomasz Cholaś**
DTP: **Krzysztof Stypułkowski**
red. wersji angielskiej: **Anna Górniak, Stephen Canty**
red. wersji węgierskiej: **Róbert Rakovics**
produkcja: **Stanisław Siemiński**
koordynator LOT: **zespół Biura Komunikacji**

BurdaInternational PL

Wydawnictwo:
Burda Media Polska sp. z o.o.
ul. Marynarska 15, 02-674 Warszawa,
tel. 22 360 38 00 www.burdamedia.pl

ZARZĄD
Interim Chief Executive Officer
Martin Weese
Chief Financial Officer
Przemysław Kłobut
Chief Commercial Officer
Michał Helman

Sales Director
Małgorzata Nocuń-Zygmuntowicz
t. +48 692 440 088
Dyrektor Dystrybucji i Obsługi Klienta / Director of Distribution and Subscriptions
Tomasz Kałuża

REKLAMA:
Burda Media Polska sp. z o.o.
Sekretariat Biura Reklamy / Advertising Secretariat
Tel. 022 360 36 03, fax. 22 360 39 80,
e-mail: reklama@burdamedia.pl

Dyrektor Biura Reklamy
Head of Advertising Team of Corporate Media
Jolanta Kurek
t. +48 692 440 107
e-mail: jolanta.kurek@burdamedia.pl

SKOMPONOWANA Z OCHOTĄ NA WYGODNE ŻYCIE

INWESTYCJA SPEŁNIAJĄCA OCZEKIWANIA
NAJBARDZIEJ WYMAGAJĄCYCH.
W SAMYM SERCU WARSZAWSKIEJ OCHOTY.

22 298 98 94 | PAUZAOCHOTA.PL

unidevelopment

SŁOWA SYMBOLE Word symbols

Monika Drożyńska od lat specjalizuje się w hafcie, którego używa m.in. do badania języka i jego znaczeń. Na tej wystawie pokazuje prace, które opowiadają o migracji i podróżowaniu w jedną stronę. Można je traktować jak eseje stworzone ze słów, obrazków i znaków. Wieloznaczne, sugestywne, piękne.

Monika Drożyńska has specialized for years in embroidery, which is for her, among other things, the means to study the language and its meanings. At this exhibition, she shows works that tell the story of migration and traveling one way. You can think of them as essays made up of words, pictures, and signs. Ambiguous, suggestive, beautiful.

***Uwaga! Zły pies*, Muzeum Współczesne we Wrocławiu, 8.04–10.06.2022.**

SZTUKA Art

ODCZAROWANIE ZNACZEŃ
Disenchantment of meanings

Biennale sztuki to kolejny powód, by jeszcze w tym roku odwiedzić Wenecję. Kuratorką wystawy głównej zatytułowanej *Mleko snów*, dotykającej m.in. relacji człowieka z technologią i Ziemią, będzie Włoszka Cecilia Alemani. W Pawilonie Polskim do zobaczenia projekt *Przeczarowując świat* artystki wizualnej Małgorzaty Mirgi-Tas. Jak podkreślają kuratorzy, jest próbą poszerzenia idei transnarodowości, przedstawia wzajemne wpływy kultur romskiej, polskiej i europejskiej.

The Art Biennale is another reason to visit Venice this year. The curator of the main exhibition entitled *The Milk of Dreams*, which touches, among others, the subject of a relationship of the man with technology and the Earth is Italian Cecilia Alemani. At the Polish Pavilion, you can see the project *Re-enchanting the World* by the visual artist Małgorzata Mirga-Tas. As the curators emphasize, it is an attempt to broaden the idea of transnationality. It presents mutual influences of Romani, Polish and European cultures.

59. Biennale Sztuki w Wenecji, 23.04–27.11.2022

FORMA DIALOGU
A form of a dialogue

***Sea of Honey* – już sam tytuł wystawy prac Michała Zawady, który łączy malarstwo z fotografią i sztuką wideo, brzmi zachęcająco. W swojej twórczości artysta żongluje motywami historycznymi, łącząc je z naturą. Nie boi się wyrazistych kolorów i mocnych kresek. Zastanawia się nad kondycją człowieka we współczesnym świecie. A my razem z nim.**

Sea of Honey – the very title of the exhibition of Michał Zawada's works, who combines painting with photography and video art, sounds intriguing. In his works, the artist juggles with historical motifs, combining them with nature. He is not afraid of expressive colours and strong lines. He wonders about the human condition in the modern world.

***Sea of Honey*, Galeria ASP, Kraków, do 20.04.**

CZASOPRZESTRZEŃ
Spacetime

Amerykański pianista jazzowy Gerald Clayton powraca z drugim albumem. Głównym motywem *Bells on sand* jest poszukiwanie i rozumienie abstrakcyjnego pojęcia czasu. Na krążku znalazło się 11 oryginalnych kompozycji nagranych z udziałem m.in. mentora artysty – Charlesa Lloyda (saksofon).

American jazz pianist Gerald Clayton returns with his second album. The main motif of *Bells on Sand* is searching and understanding the abstract concept of time. There are 11 original compositions recorded with the participation of, among other people, the artist's mentor - Charles Lloyd (saxophone).

***Bells on sand*, Gerald Clayton, Universal Music Poland**

NOWE SPOJRZENIE
New perspective

***Chcieliśmy dać światu nieco światła, podnieść ludzi na duchu* – zgodnie tłumaczą członkowie Red Hot Chili Peppers. Dwunasty studyjny krążek amerykańskiego zespołu promuje nasycony hipnotycznym perkusyjnym groovem i wyrazistym basem utwór *Black summer*. I w tym tonie utrzymany jest cały album.**

We wanted to give the world a bit of light, to lift people's spirits - explain unanimously the members of Red Hot Chili Peppers. The twelfth studio album of the American band is promoted by the song *Black summer*, saturated with hypnotic percussion groove and expressive bass. And this is the tone of the entire album.

***Unlimited love*, Red Hot Chili Peppers, Warner Music Poland**

MUZYKA Music

COŚ OSOBISTEGO
Something personal

Giuseppe Tornatore (*Cinema Paradiso, Koneser*) składa hołd przyjacielowi, Ennio Morricone. Opowieść o legendarnym kompozytorze dopełniają wywiady m.in. z Clintem Eastwoodem, Quentinem Tarantino czy Bruce'em Springsteenem, a także nagrania z tras koncertowych mistrza.

Giuseppe Tornatore (Cinema Paradiso, Koneser) pays tribute to his friend Ennio Morricone. A story about the legendary composer is complemented by interviews, among others with Clint Eastwood, Quentin Tarantino or Bruce Springsteen, as well as recordings of the master's concert tours.

***Ennio*, reż. Giuseppe Tornatore**

PRZEKŁADANIEC
Layers

O zagubieniu matki wychowującej samotnie córkę, o obsesji podejrzeń ojca oskarżającego sąsiada o molestowanie dziecka, o błędach rodzicielskich i przyznaniu się do własnych słabości. Trzy przeplatające się w tym doskonałym filmie wątki mają wspólny mianownik. Jaki? Odpowiedzi szukajcie w kinie.

It's about a single mother feeling lost, about a father who obsessively accuses his neighbour of child molestation, and about parental mistakes and admitting one's own weaknesses.

***Trzy piętra*, reż. Nanni Moretti**

FILM
Movie

TEATR
Theatre

BARON COŚ KRĘCI The baron is up to something

Oto przenosimy się do XVIII-wiecznej podupadłej willi przemądrzałego wesołka – barona von Münchhausena (na poły zabawny, na poły gorzki Jan Englert), który podobno nie żyje. Za chwilę okazuje się, że jednak żyje i nie dość, że ma się nieźle, to nawet w obliczu poważnych zarzutów związanych z podatkami nie przestaje się wygłupiać, kręcić i fantazjować. Bo... taki ma pomysł na życie. Czy znów uda mu się wystrychnąć wszystkich na dudka? Na scenie także m.in. wspaniałe Ewa Wiśniewska i Patrycja Soliman. Pyszna zabawa i aktorski popis najwyższej próby – rezerwujcie bilety.

Here we move to the 18th-century dilapidated villa of a smart jester - Baron von Münchhausen (half amusing, half bitter Jan Englert), who is said to be dead. Yet, it turns out that he is very much alive and not only doing well, but also constantly fooling around, fantasizing and being up to no good despite facing serious charges related to taxes. Because that's who he is. Will he be able to fool everyone again? On stage also, among others, wonderful Ewa Wiśniewska and Patrycja Soliman. Great entertainment and a performance of the highest quality - book your tickets.

***Baron Münchhausen dla dorosłych*, tekst i reż. Maciej Wojtyszko, Teatr Narodowy w Warszawie**

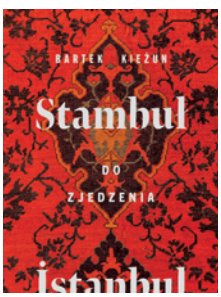

AROMAT PIECZONYCH KASZTANÓW
Aroma of roasted chestnuts

Omułki nadziewane ryżem z ziołami, sałatka z bakłażanem i granatem, delikatne pączki w syropie. Dziennikarz kulinarny Bartek Kieżun zabiera nas do wielokulturowego Stambułu. Przy okazji odkrywa dawne szlaki, opowiada o historii, zagląda do restauracji, o których wiedzą tylko nieliczni. Całość okrasza zdjęciami i przepisami na tureckie dania. Ślinka cieknie.

Mussels stuffed with rice with herbs, salad with eggplant and pomegranate, delicate donuts in syrup. Food journalist Bartek Kieżun takes us to the multicultural Istanbul. He discovers old routes, talks about history, and visits restaurants known to few. The whole thing is enriched with photos and recipes of Turkish dishes. A mouth-watering experience!

Stambuł do zjedzenia, **Bartek Kieżun, Wydawnictwo Buchmann**

OCH, TA TWARZ What a face

Ikona polskiego kina lat 60. Chociaż zagrała u Wajdy, Hasa i Barei – dla milionów widzów na zawsze pozostanie rudowłosą Marusią z serialu *Czterej pancerni i pies*. Książka Krzysztofa Tomasika to próba wyjaśnienia, na czym polegał fenomen aktorki, za której twarz *każdy by się zabić dał*.

An icon of Polish cinema of the 1960s. Althoug she worked with Wajda, Has and Bareja - for millions of viewers, she will forever remain the red-haired Marusia from the series *Czterej pancerni i pies*. Krzysztof Tomasik's book is an attempt to explain the phenomenon of Pola Raksa.

Poli Raksy twarz **Krzysztof Tomasik, Wyd. Czarne**

KSIĄŻKI
Books

LUDOWE SMACZKI Folk flavours

Wybitny etnograf, pisarz i tłumacz, autor *Sklepu potrzeb kulturalnych*, czyli sentymentalnej opowieści o Podhalu i góralszczyźnie. Antoni Kroh powraca z kolejną dawką anegdot, gawęd i wspomnień tym razem dotyczących przyjaźni z artystką Barbarą Magierową, z którą wspólnie organizowali wystawy kultury ludowej Karpat. Inspirująca lektura.

An outstanding ethnographer, writer and translator, author of *Sklep potrzeb kulturalnych*, a sentimental story about Podhale and the highland region. Antoni Kroh returns with another dose of anecdotes, stories and memories. This time about his friendship with the artist Barbara Magierowa, with whom they organized exhibitions of the Carpathian folk culture. It's an inspiring read.

To jest zjawisko, i na to nie ma rady, **Antoni Kroh, Wyd. Iskry**

© KRZYSZTOF BIELIŃSKI, BARTEK SOLIK, M.DROŻYŃSKA, M.P.

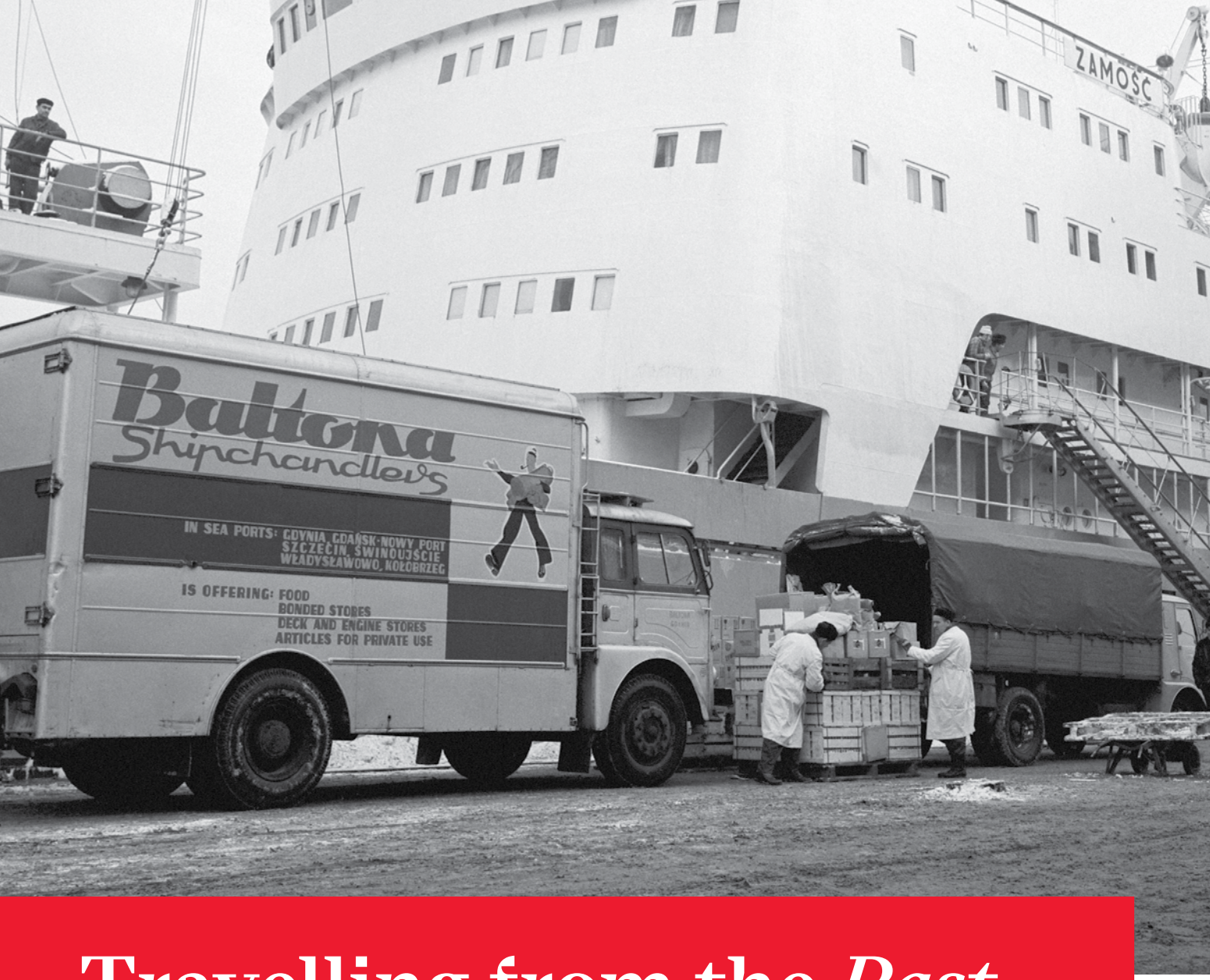

Travelling from the *Past* into the *Future*

DUTY FREE SHOPPING

Baltona 75 years

WWW.BALTONA.PL

NAD WIELKĄ WODĄ

BY THE GREAT WATER

tekst | by **MAGDALENA RUDZKA**

Toronto ma wiele twarzy – to największa metropolia Kanady, w której rośnie 10 mln drzew. Znajdziemy tu i największe podziemne centrum handlowe PATH, i urocze małe dzielnice zamieszkane przez najbardziej wielokulturową populację na świecie.

Toronto has many faces - it is Canada's largest metropolis but has 10 million trees. It has the world's biggest underground shopping complex (PATH) and charming little neighbourhoods inhabited by the most multicultural population in the world.

1

2

1. Nad miastem dominuje wieża CN Tower wysoka na 553 m.
The 533-metre-high CN Tower dominates the city landscape.

2. Royal Ontario Museum – jedno z największych muzeów sztuki w Ameryce Północnej.
The Royal Ontario Museum - one of the largest art museums in North America.

3

4

3. High Park to 161 ha zieleni w samym środku miasta.
High Park is 161 ha of greenery in the very center of the city.

4. Choć Toronto leży nad słodką wodą, ostrygi są tu tak popularne jak w miastach nadmorskich.
Although Toronto is situated on freshwater, oysters are as popular here as they are in coastal cities.

PL

W miastach położonych nad wodą ciekawiej można spędzić czas i – co, nie jest dla niektórych bez znaczenia – świetnie zjeść. Toronto, choć usytuowane „tylko" nad jeziorem, wygląda właściwie jak miejscowość nadmorska. Ontario, bo o tym zbiorniku mowa, należy do pięciu Wielkich Jezior na pograniczu Kanady i USA. To jeden z największych rezerwuarów słodkiej wody na naszej planecie. Każde z Jezior jest olbrzymie, a Ontario, choć najmniejsze z całej piątki, nie jest wyjątkiem. W jego pobliżu mieszka jedna czwarta populacji Kanady, z czego większość – w aglomeracji Toronto i miast satelitarnych zwanej Golden Horseshoe.

ENG

In cities located by the water, you can spend truly interesting time and – importantly - eat well. Toronto might "only" be located by a lake, but actually looks like a seaside city. Ontario, because that's the lake we're talking about it, belongs to the five Great Lakes on the border of Canada and the USA. It is one of the largest fresh water reservoirs on the planet. Each of the Lakes is huge, and Ontario, while the smallest of the five, is no exception. A quarter of Canada's population lives in its vicinity, mostly in the metropolis of Toronto and its satellite towns, known as the Golden Horseshoe.

1

2

3

1. Distillery District to modna postindustrialna dzielnica pełna butików, galerii i restauracji.
The Distillery District is a trendy post-industrial district full of boutiques, galleries and restaurants.

2. Gooderham Building, czyli XIX-wieczny biurowiec. Jedna z ikon Toronto.
Gooderham Building, a 19th century office building, one of the icons of Toronto.

3. Toronto Islands to 15 zielonych wysp na jeziorze Ontario. Z centrum miasta regularnie kursują tam promy.
The Toronto Islands are the 15 green islands on Lake Ontario. There are regular ferry connections to the islands from the city center.

© SHUTTERSTOCK (2), ADOBE STOCK (2), ISTOCK (2), M.P.

Z bliskości „wielkiej wody" skorzystacie na wiele sposobów. W mieście działa ok. 20 targów rybnych, a w restauracjach serwujących owoce morza można przebierać jak w ulęgałkach. Do najlepszych należą Rodney's Oyster House i Joso's. Nie ma też przeszkód, by uprawiać sporty wodne – mieszkańcy je uwielbiają, zwłaszcza w czasie letnich miesięcy, które potrafią być w Toronto zaskakująco gorące. Kajaki, kanu i deski paddleboard są tu powszechne. Podobnie jak wypożyczalnie wszelkiego wodnego sprzętu, łącznie z jachtami i świecącymi w ciemności kajakami – bo czemu nie popływać po zmroku?
Ale to tylko jedno z oblicz Toronto, które zamieszkują przedstawiciele ponad 200 narodów i grup etnicznych – od Aborygenów po Portugalczyków i oczywiście Polaków. Tych żyje tu ponad 100 tys. Miasto szczyci się, że jest jednym z najbardziej multikulturowych miejsc świata. Ponad 50 proc. torontończyków to przyjezdni – najwyraźniej wszyscy czują się tu świetnie. ■

You can take advantage of the proximity of the "great water" in many ways. There are about twenty fish markets in the city, and you can pick seafood restaurants like cherries. The best ones are Rodney's Oyster House and Joso's. You can also enjoy all kinds of water sports – the locals love them, especially during summer, which can be surprisingly hot. Kayaks, canoes and paddleboards are common here. The same goes for all water equipment, including yachts and glowing kayaks – why not go sailing after dark?
But this is just one of the many faces of Toronto – the residents come from dozens of nations and are made up of many ethnic groups - from Aborigines to Portuguese and, of course, Poles. Over a hundred thousand of them live here. The city prides itself on being one of the most multicultural places in the world. Over 50 percent of Torontonians are immigrants - apparently everyone feels great in this city. ■

LOT POLISH AIRLINES
A STAR ALLIANCE MEMBER
Połączenia
Connections
WAW–YYZ–WAW
Więcej informacji na ■
More information on
lot.com
lot.com

THAMES
BRITISH SCHOOL

THAMES BRITISH SCHOOL WARSAW

A part of the Thames British School Group which has British International Schools within the UK, Spain and Poland.

- **A leading International School in Warsaw that offers the full complement of education from the ages of 2.5 to 19 years**
- **Fully accredited to deliver the Cambridge Curriculum**
- **Authorised to deliver the International Baccalaureate Diploma Programme**
- **Teachers are qualified, experienced and native level speakers of English**
- **More than 600 students and 45 nationalities. Multicultural tolerant atmosphere.**
- **5 campuses in and around the Warsaw – Ochota, Mokotów, Włochy and Piaseczno.**

www.thamesbritishschool.pl

Cambridge Assessment International Education
Cambridge International School

Diploma Programme

Gulasz z knedlikami, czyli słowacka klasyka. Goulash with dumplings, a Slovak classic.

POD OKIEM *św. Elżbiety*

Under the watchful eye of St. Elizabeth.

tekst | by **MAGDALENA RUDZKA**

Mimo że to największe miasto wschodniej Słowacji, Koszyce są kameralne i pełne uroku. Życie toczy się tu na luzie.

Although Košice it is the largest city in eastern Slovakia, it is intimate, full of charm, and has a really laid-back lifestyle.

1

2

1. Katedrę św. Elżbiety budowano w latach 1378–1508.
St. Elizabeth Cathedral was built in the years 1378-1508.

2. Słowacka część regionu winiarskiego Tokaj leży zaledwie 50 km od Koszyc. Na zdj.: wieża widokowa niedaleko wsi Malá Trna.
The Slovak part of the Tokaj wine region is located only 50 km from Košice. In the photo: an observation tower near the village of Mala Trna.

3. Kunsthalle to pływalnia przerobiona na galerię sztuki.
Kunsthalle is an art gallery, coverted from a former swimming pool.

3

PL Koszyce od stuleci mają duże znaczenie w regionie. Prawa miejskie uzyskały już w 1249 r. I – co ważne – tę bogatą historię widać w dzisiejszej tkance miejskiej bardzo dobrze. Starówka z ciekawym wrzecionowatym rynkiem zachowała dawny kształt. W centralnym miejscu rynku stoi duma miasta – monumentalna gotycka katedra pod wezwaniem św. Elżbiety. Świątynia mogłaby z powodzeniem konkurować z wielkimi katedrami znanymi z Francji czy Anglii. Jest największym kościołem Słowacji

ENG Košice has been a city of great regional importance for centuries. It was granted city rights as early as 1249. And the city's rich history is clearly visible in its urban fabric. The old town, with an interesting, spindle-shaped market square, has retained its former look. In the central part of the square, there stands the pride of the city - the monumental Gothic cathedral of St. Elizabeth. This temple could successfully compete with some of the great cathedrals known from France or England. It is the largest

1

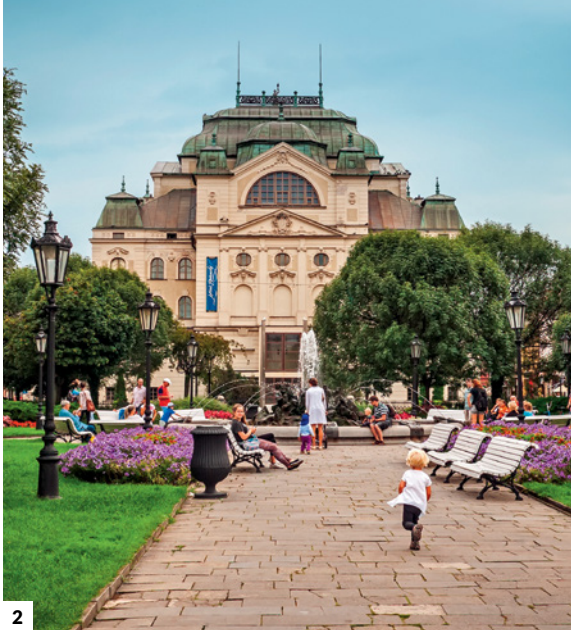

2

3

1. Koszyce są doskonałym punktem wypadowym do wielu ciekawych miejsc Słowacji, np. na zamek Spisz.
Košice is an excellent starting point to many interesting places in Slovakia, such as the Spiš Castle.

2. Koszycki Teatr Państwowy to drugi po katedrze najciekawszy budynek w mieście. Wzniesiony pod koniec XIX w.
The Košice State Theater is the second most interesting building in the city after the cathedral. It was built at the end of the 19th century.

3. Ružín – piękne, choć sztuczne górskie jezioro pod Koszycami.
Ruzin –a beautiful artificial mountain lake near Košice.

© SHUTTERSTOCK (3), ADOBE STOCK (2), VISIT KOSICE (2)

i najdalej na wschód wysuniętym takim obiektem w Europie. Na jej 60-metrową wieżę można wejść i podziwiać z niej widok na okolicę.
Ale historia i zabytki nie zdominowały nastroju, jaki panuje na tutejszych gwarnych ulicach. Koszyce są też miastem kultury – zresztą w 2013 r., wraz z Marsylią, były jej Europejską Stolicą. Znajdziemy tu kilka nieoczywistych adresów, pod którymi zawsze dużo się dzieje – na przykład centrum kultury Tabačka. W dawnych magazynach tytoniu powstało miejsce, gdzie stale odbywają się koncerty, wystawy, pokazy filmowe, grane są też spektakle teatralne. Można tu też dobrze zjeść i oczywiście wypić świetne słowackie piwa. Podobnych punktów jest więcej: choćby Kunsthalle, czyli galeria sztuki w modernistycznym budynku dawnej pływalni, czy Kulturpark – kompleks kulturalno-rozrywkowy na terenach byłych koszar. ■

church in Slovakia and the easternmost building of this type in Europe. You can climb its 60-metre tower and admire the view of the city.
But history and monuments do not dominate the mood in the city. Košice is also a city of culture. In fact, together with Marseille, it was the European Capital of Culture in 2013. There are several extremely interesting places where a lot is always going on - such as the "Tabačka" cultural centre. In the former tobacco warehouses, a place full of concerts, exhibitions, film screenings, and theatrical performances has been created. You can also eat well here and of course drink great Slovakian beers. There are more such places in the city, for instance "Kunsthalle", an art gallery in a modernist former swimming pool, or "Kulturpark" - a cultural and entertainment complex in the area of former barracks. ■

LOT POLISH AIRLINES
A STAR ALLIANCE MEMBER
Połączenia
Connections
WAW–KSC–WAW
Więcej informacji na ■
More information on
lot.com
lot.com

BOGATE DOŚWIADCZENIE • BOGATE DOŚWIADCZENIE •
26 lat

Ilasz & Associates Law Office
Międzynarodowa kancelaria w USA i Polsce

Kompleksowa obsługa prawna w USA i Polsce dla podmiotów gospodarczych i osób fizycznych. Reprezentacja w sprawach **biznesowych, imigracyjnych, wypadkowych, karnych, spadkowych i w obrocie nieruchomościami.**

Comprehensive legal services in the USA and Poland for business entities and individual persons. We represent clients in **business activities, immigration, accidents, criminal, inheritance cases and in real estate transactions.**

WE SERVE OUR CLIENTS IN ALL STATES
IN THE USA IN COOPERATION WITH LOCAL COUNSEL

Główne siedziby kancelarii

www.ilaszlawfirm.com

Manhattan
1 Maiden Lane,
New York, NY 10038
9 Piętro
tel. 212-480-2222
office@ilaszlawfirm.com

New Jersey
1035 Route 46 East
Clifton, NJ 07013
Pokój 105
tel. 973-773-9060
office@ilaszlawfirm.com

Warszawa
ul. Złota 3
00-019 Warszawa
Lokal 21
tel. 48-22-115-9200
biuro@ilaszlawfirm.com

Gdańsk
Al. Zwycięstwa 13A
80-219 Gdańsk
tel. 48-58 -66-23 16
biurogdansk@ilaszlawfirm.com

JAPAN

W OKOWACH MROZU

IN THE GRIP OF FROST

tekst | by **TOMASZ PIECHAL**

To były jedne z najtrudniejszych igrzysk olimpijskich w historii. Dla wielu zawodników rywalami nie do pokonania okazali się koronawirus i trudne warunki pogodowe.

It was one of the toughest Olympics in history. For many players, coronavirus and difficult weather conditions turned out to be insurmountable rivals.

Dawid Kubacki wywalczył brąz w skokach narciarskich na skoczni normalnej. Konkurs wygrał Japończyk Ryoyu Kobayashi. Dawid Kubacki won bronze in the men's individual normal hill ski jumping. The winner of the competition was a Japanese, Ryoyu Kobayashi.

1

2

3

PL

Cztery lata wcześniej w Korei Południowej pogoda także nie rozpieszczała uczestników. Mówiono wówczas, że były to najzimniejsze igrzyska w historii. Nasz trzykrotny mistrz olimpijski w skokach narciarskich Kamil Stoch podkreślał jednak, że w Zhangjiakou (gdzie odbywało się część tegorocznych konkurencji) warunki pogodowe były znacznie gorsze niż w Pjongczangu w 2018 r. Temperatury w Chinach schodziły nawet do –20 stopni, a przy wiejącym wietrze odczuwalna temperatura była niższa. Biatlonistom przenoszono zawody na wcześniejsze godziny ze względów bezpieczeństwa zdrowotnego, a najdłuższy dystans biegaczy narciarskich (50 km) skrócono do niespełna 30 km. Wcześniej niż przewidywał harmonogram odbyły się także zawody biegowe w sprincie drużynowym kobiet i mężczyzn.

Kolejną trudnością była tzw. bańka. Wszyscy uczestnicy ZIO Pekin 2022 mogli przebywać tylko w wyznaczonych miejscach, poruszać się odizolowanym od świata zewnętrznego transportem, bez możliwości swobodnego przemieszczania się i wedle ściśle określonych zasad, z codziennymi testami na obecność koronawirusa. Najgorsze jednak skutki – w wymiarze sportowym – przyniósł koronawirus. Pozytywne wyniki testów na jego obecność wykluczyły z rywalizacji wielu znakomitych zawodników, którzy do Chin lecieli z nadziejami medalowymi. Jedną z nich była polska łyżwiarka szybka na torze krótkim (short track) 500 m – Natalia Maliszewska.

Polska Reprezentacja Olimpijska wróciła z Chin z jednym medalem – brązem Dawida Kubackiego wywalczonym w skokach narciarskich na skoczni normalnej. ■

ENG

The weather had not pampered the competitors four years earlier in South Korea either. In fact, they were the coldest games in history up until that time. Our three-time Olympic ski jumping champion, Kamil Stoch, emphasized, however, that the weather conditions in Zhangjiakou (where part of this year's competition took place) were far worse than in Pyeong-Chang in 2018. The temperatures in China went down to -20 degrees and there was a severe wind chill factor. For health reasons, the biathlon competitions were rescheduled to be held earlier in the day, and the longest cross-country running event (50 km) was shortened to less than 30 km. Women's and men's team sprints were also held earlier than planned.

Another difficulty was the "bubble". All competitors in the Olympic Winter Games Beijing 2022 were only allowed to stay in designated places, move around by means of transport isolated from the outside world, without any possibility of free movement and according to strict rules, and with daily coronavirus tests. The worst effects - in terms of sports achievements - were brought by the coronavirus. Positive coronavirus results excluded many excellent competitors who had flown to China with high medal hopes. One of them was the Polish 500 m speed skater, Natalia Maliszewska. The Polish Olympic Team returned from China with one medal - Dawid Kubacki's bronze in the men's individual normal hill ski jumping. ■

1. Łyżwiarz szybki Piotr Michalski dwukrotnie otarł się o medal – zajął czwarte miejsce na 1000 m i piąte na 500 m.
Speed skater Piotr Michalski nearly won the medal twice - he was 4th at 1000m and 5th at 500m.

2. W biegu pościgowym biatlonistka Monika Hojnisz-Staręga uplasowała się na 9. pozycji.
In the pursuit race, biathlete Monika Hojnisz-Staręga, took 9th place.

3. Dawid Kubacki to jedyny polski medalista zimowych igrzysk w Chinach.
Dawid Kubacki is the only Polish medalist of the Winter Games in China.

© SZYMON SIKORA (2), ROBERT HAJDUK (2) / POLSKI KOMITET OLIMPIJSKI

W klasyfikacji medalowej wygrali Norwegowie, zdobywając 37 krążków.

Norway stood atop the medal chart with the most (37) total medals.

POLSKA

DZIĘKUJEMY ZA WALKĘ I WIELKIE EMOCJE

SPONSORZY I PARTNERZY PKOI I POLSKIEJ REPREZENTACJI OLIMPIJSKIEJ

ORLEN — Sponsor Strategiczny

LOTTO — Sponsor Generalny

4F — Sponsor Kolekcji Olimpijskiej

GRUPA LUXMED — Główny Partner Medyczny

LOT — Oficjalny Przewoźnik

TVP — Główny Partner Medialny

EUROSPORT — Oficjalny Partner Medialny

WP, POLSKIE RADIO, RZECZPOSPOLITA — Partnerzy Medialni PKOl

Porty Lotnicze, Deloitte., Polski Holding Hotelowy — Partnerzy PKOl

Kinder Joy of moving — Partner Młodzieżowej Reprezentacji

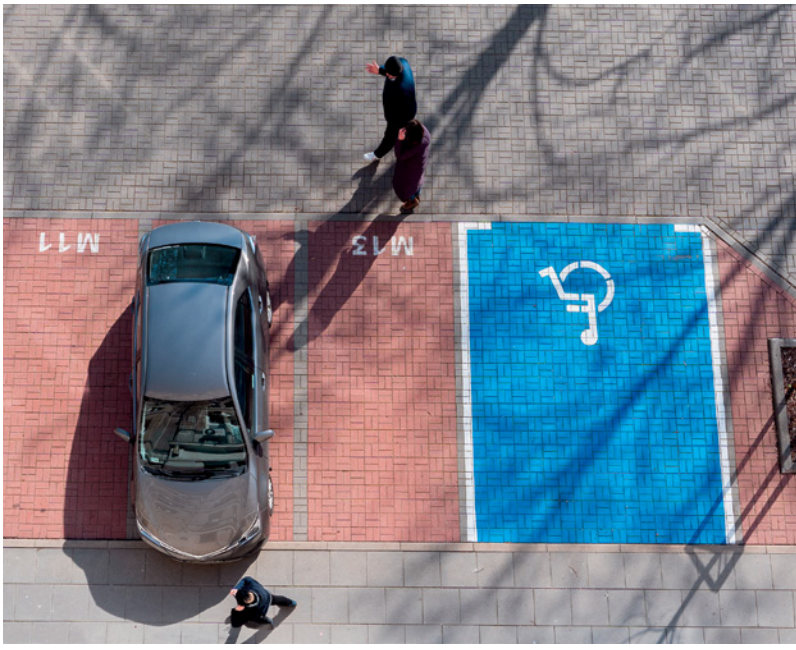

MIASTA BEZ BARIER

Cities without barriers

Przejazd autobusem, zakup biletu na dworcu, przejście przez pasy czy wizyta w urzędzie nie dla każdego wygląda tak samo. Codzienne czynności dla osób z niepełnosprawnościami mogą być prawdziwymi wyzwaniami. Ułatwieniem w życiu są dostępne przestrzenie, czyli takie, z których może korzystać każdy – osoby z niepełnosprawnościami, seniorzy, rodzice z dziećmi czy kobiety w ciąży.

Travelling by bus, buying a ticket at the train station, crossing the street at a zebra crossing, or visiting an office is not the same experience for everyone. Mundane activities can be a real challenge for the disabled. Everyday life is facilitated by accessible spaces, i.e. those that can be used by everyone – people with disabilities, seniors, parents with children, or pregnant women.

Prędzej czy później kwestia dostępności będzie dotyczyć każdego. Obecnie prawie 10 milionów Polaków ma ponad 60 lat, a osoby z niepełnosprawnością to około 12 proc. populacji. Takie dane pokazują, jak ważne jest, by miasta stawały się coraz bardziej dostępne. To faktycznie się dzieje, co potwierdzają osiągnięcia polskich miast w międzynarodowych konkursach. Na mapie Polski jest coraz mniej białych plam dostępności.

POLSCY PIONIERZY DOSTĘPNOŚCI

Przez ostatnie lata Polskie miasta intensywnie nadrabiały zaległości inwestycyjne wynikające z blokady rozwoju przed 1989 rokiem. Dystans między Polską a krajami zachodu zmniejszył się nie tylko w kwestii PKB, zarobków czy nakładów na innowacje, ale również w kwestii dostępności. Jak pokazują wyniki konkursu „Access City Award", do polskich pionierów dostępności należą m.in.: Gdynia (III miejsce w 2019 i 2021 roku), Kraków (finalista w 2012 roku), Warszawa (zwycięzca edycji 2020) i Poznań (wyróżnienie w 2021 roku). Konkurs promuje europejskie miasta, które są najbardziej przyjazne i dostępne dla osób z niepełnosprawnościami, poprawiają jakość życia mieszkańców i zapewniają wszystkim dostęp do zasobów i atrakcji miejskich.

DOSTĘPNOŚĆ PO KRÓLEWSKU

Dzisiejszy Kraków to miasto tętniące życiem, które kusi bogatą ofertą dla studentów, atrakcyjnymi miejscami pracy i zachętami dla inwestorów. To jedno z najstarszych polskich miast, z ponad tysiącletnią historią, udowadnia też, że nawet historyczne miejsca mogą być dostępne. Miasto królów, jak nazywany jest Kraków, został doceniony w konkursie „Acccess City Award" m.in. za dostosowanie systemu komunikacji miejskiej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, likwidację barier w budynkach publicznych i transporcie, a także poprawę dostępności oferty turystycznej, informacji i usług. W jednym z najpiękniejszych miast Polski został zrealizowany unijny projekt „Droga Królewska dla Niepełnosprawnego Turysty". Pomaga

DOSTĘPNE ŚWIATOWE FORUM MIEJSKIE

Dyskusji o dostępności nie zabranie podczas Światowego Forum Miejskiego. To największe i najważniejsze na świecie wydarzenie poświęcone rozwojowi miast. Jego jedenasta edycja odbędzie się od 26 do 30 czerwca 2022 roku w Katowicach. Wydarzenie jest przygotowywane w taki sposób, aby osoby z niepełnosprawnościami mogły w pełni w nim uczestniczyć. Do debaty zapraszamy nie tylko specjalistów w dziedzinie polityki miejskich, mieszkańców i wszystkich tych, którzy troszczą się o miasta, ale również osoby ze świata biznesu. Organizatorami wydarzenia są UN-Habitat (agenda ONZ ds. urbanizacji i osiedli miejskich), Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Miasto Katowice. Więcej na temat Światowego Forum Miejskiego można przeczytać na *wuf.unhabitat.org oraz gov.pl/wuf11*

Sooner or later, the question of accessibility will be concern us all. Almost 10 million Poles are over 60 years old, and people with disabilities make up about 12% of the population. These sorts of figures underscore the importance of making our cities more accessible. And this is already happening. This is confirmed by the placings of Polish cities in international competitions. There are fewer and fewer blank spaces of accessibility on the map of Poland.

POLISH PIONEERS OF ACCESSIBILITY

In recent years, Polish cities have been busy making up for their neglect in this area prior to 1989. The gap between Poland and Western countries has narrowed not only in terms of GDP, earnings, and investment in innovation, but also in terms of accessibility. As the results of the "Access City Award" competition show, Polish pioneers of accessibility include: Gdynia (3rd place in 2019 and 2021), Krakow (a finalist in 2012), Warsaw (winner of the 2020 edition), and Poznan (distinction in 2021). The competition promotes those European cities that are the friendliest and most accessible to people with disabilities, have most improved the quality of life of their residents, and which provide universal access to urban resources and attractions.

ROYAL ACCESSIBILITY

Krakow is a vibrant city that spoils students for choice, and which has a wealth of attractive workplaces and incentives for investors. This is one of Poland's oldest cities, with over a thousand years of history. Proof positive that even historical places can be accessible. The city of kings, as Krakow is called, was recognized in the "Access City Award" competition for adapting the public transport system to the needs of people with disabilities, removing barriers in public buildings and transport, and making tourist attractions, information and services more accessible. The EU funded "The Royal Road for the Disabled Tourist" project was implemented here in what is one of Poland's most beautiful cities. The project helps tourists with disabilities to utilise places related to the cultural heritage of Krakow by creating a special tourist route.

on turystom z niepełnosprawnościami skorzystać z miejsc związanych z dziedzictwem kulturowym Krakowa poprzez stworzenie specjalnej trasy turystycznej.

PRZYSTAŃ DOSTĘPNOŚCI

Na drugim krańcu Polski mamy Gdynię, czyli jedno z najmłodszych miast w Polsce, które prawa miejskie otrzymało niespełna sto lat temu. Dziś pełni nie tylko funkcję ważnego portu na wybrzeżu Bałtyku, ale jest również przykładem przemyślanej urbanistyki, dobrym miejscem do inwestycji i przystanią dostępności. W 2013 r. miasto, jako jedno z pierwszych w Polsce, przyjęło standardy dostępności. Opierają się one na zasadach uniwersalnego wzornictwa i obejmują wytyczne dotyczące projektowania miejsc publicznych z uwzględnieniem potrzeb seniorów i osób z niepełnosprawnościami. Szczególny nacisk położono na poprawę dostępności obiektów rekreacji, kultury i sportu.

Ważnym aspektem działań miasta w zakresie dostępności jest partycypacja osób o szczególnych potrzebach w działaniach miejskich. Przykładem może być projekt „Gdynia dla wszystkich", w ramach którego osoby z niepełnosprawnościami pracują z urzędnikami miejskimi nad oceną dostosowania miejsc publicznych do swoich wymogów.

STOLICA DOSTĘPNOŚCI

Powiedzieć, że Warszawa ucierpiała w czasie II wojny światowej, to nic nie powiedzieć. W 1944 roku, po Powstaniu Warszawskim, wojska niemieckie dosłownie zrównały z ziemią jej lewobrzeżną część. Ogromny wysiłek mieszkańców stolicy sprawił, że dzisiaj historyczna zabudowa (w dużej części odbudowana po wojnie) współgra z nowoczesną architekturą.

Stolica Polski to nie tylko jedno z najprężniej rozwijających się miast europejskich, to również zwycięzca w konkursie „Access City Award". Jury konkursu uznało Warszawę za wzór dla innych miast, pokazujący, jak wiele w kwestii dostępności można osiągnąć w bardzo krótkim czasie. Komisji Europejska doceniła Warszawę za to, że zaangażowała osoby z niepełnosprawnościami, aby wspólnie uczynić miasto bardziej dostosowanym do ich potrzeb. Stolica Polski podobnie, jak Gdynia, korzysta ze standardów dostępności w architekturze i komunikacji. Powołano w niej również miejskich koordynatorów ds. dostępności, a na stronie Urzędu Miasta Warszawy można także zgłaszać miejsca, do których dostęp jest utrudniony.

Tekst powstał we współpracy z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Instytutem Rozwoju Miast i Regionów.

ACCESSIBLE WORLD URBAN FORUM

Accessibility will also be discussed at the World Urban Forum. This is the world's largest and most important urban development event. The eleventh edition will be held in Katowice from 26 to 30 June 2022. People with disabilities will be completely catered for. Apart from urban policy specialists, residents, business people, and anyone who cares about cities are all invited to take part. The organizers of the event are UN-Habitat (UN agency for urbanization and urban settlements), the Ministry of Development Funds and Regional Policy, and the City of Katowice. You can read more about the World Urban Forum at *wuf.unhabitat.org and gov.pl/wuf11*

HAVEN OF ACCESSIBILITY

At the other end of Poland, we have Gdynia, one of Poland's youngest cities. Gdynia was granted city rights less than a hundred years ago. It is not only a major Baltic port, but a textbook example of well-thought-out urban planning, a good place for investment, and a haven of accessibility. In 2013, the city became one of the first in Poland to adopt accessibility standards. These are based on the principles of universal design and include guidelines for the design of public places that take the needs of seniors and people with disabilities into account. Particular emphasis was laid on improving the accessibility of recreational, cultural and sporting facilities.

An important aspect of the city's accessibility improvements is the participation of people with special needs in urban initiatives. An example is the "Gdynia for All" project, in which people with disabilities work with city officials to assess the adaptation of public places to their requirements.

THE CAPITAL OF ACCESSIBILITY

To say that Warsaw suffered during World War II would be a gross understatement. After the 1944 Warsaw Uprising, the Germans completely razed the city's left bank. Thanks to the dedicated hard work of the residents, the capital's historic buildings (largely rebuilt after the war) harmonize with its contemporary architecture.

Warsaw is not only one of the most dynamically developing cities in Europe, it is also an "Access City Award" winner. The jury singled out Warsaw as a role model for other cities because of how much more accessible it had become in such a short time. The European Commission praised Warsaw for involving people with disabilities in making the city better suited to their needs. The capital of Poland, like Gdynia, uses accessibility standards in architecture and public transport. It has also appointed municipal accessibility coordinators, and places that are difficult to access can be reported to City Hall via its website.

This text was written in collaboration with the Ministry of Development Funds and Regional Policy and the Institute of Urban and Regional Development.

© FOT. GDYNIA.PL/ PRZEMYSŁAW KOZŁOWSKI, MAPADOTACJI.GOV.PL, MACIEJ KUŚWIK (3)

WORLD URBAN FORUM
ELEVENTH SESSION

KATOWICE, POLAND | 26-30 JUNE 2022

TRANSFORMING OUR CITIES FOR A BETTER URBAN FUTURE

YOUR VOICE MATTERS.
REGISTER NOW AT
WUF.UNHABITAT.ORG

Organizers

UN HABITAT
FOR A BETTER URBAN FUTURE

Ministry of Development Funds and Regional Policy

KATOWICE
for a change

Strategic partner

IRMiR INSTITUTE OF URBAN AND REGIONAL DEVELOPMENT

DZIEJE SIĘ

IT'S ALL HAPPENING

tekst | by **MARIANNA KUCHARSKA**

Rejs tramwajem wodnym, konna przejażdżka po miejskim parku, spacer wśród murali, wreszcie lekcja higieny. Sposobów na Bydgoszcz jest co niemiara.

A cruise on a water tram, a horse ride in a city park, a walk among murals, and finally a lesson in hygiene. There are lots of ways to get to know Bydgoszcz.

Bydgoszcz położona jest częściowo w pradolinie rzeki Brdy.
Bydgoszcz is partly located in the proglaciar valley of the Brda River.

01

RZUĆ OKIEM Z WIEŻY

Duma miasta. Wzniesiona na planie koła. Jej elewacje oddzielone są ceglanymi fryzami, a dach w kształcie stożka zwieńczony jest latarnią. Niegdyś pełniła ważną funkcję w nowoczesnym systemie wodociągowym Bydgoszczy. Dziś zabytkowa Wieża Ciśnień z 1900 r., bo to od niej zaczynamy odkrywać miasto, jest częścią Muzeum Wodociągów. Z jej tarasu widokowego – na który trzeba wdrapać się wąskimi, krętymi schodami, mijając galerię sztuki – rozpościera się wspaniały widok nie tylko na park Dąbrowskiego, ale też świetnie widoczne z góry ciągi uliczne wyznaczone dachami i bryłami domów mieszkalnych zwłaszcza Śródmieścia i Starego Miasta. Aha, tę najkrótszą wycieczkę po Bydgoszczy ułatwiają lunety osadzone na balustradzie.

TAKE A LOOK FROM THE TOWER

The pride of the city. Built on a circular plan. Its facades are separated by brick friezes and the cone-shaped roof is topped with a lantern. It used to play an important role in the advanced water supply system of Bydgoszcz. The historic Water Tower dates back to 1900. And that's our starting off point. The tower is now part of the Waterworks Museum. The observation deck - which you have to climb through narrow, winding stairs, passing an art gallery along the way - gives a wonderful view not only of Dabrowski Park, but also the city streets, marked with roofs and blocks of residential houses, especially the ones in the city centre and the Old Town. This shortest trip around Bydgoszcz is made easier by telescopes mounted on the balustrade.

02

DO KAWIARNI NA KONCERT

Kiedy mocno wieje, przed wejściem do ukrytej w bramie przy ul. Gdańskiej 13 kawiarni Fanaberia znajdziecie tablicę z napisem: *Szczupłą osobę łatwiej jest porwać. Bądź bezpieczna. Zamów ciasto.* Najlepiej szpinakowe, które w tym klimatycznym miejscu (na stołach świeże kwiaty, na ścianach zdjęcia artystów, stare plakaty oraz archiwalne fotografie miasta) jest wyśmienite. Kawiarnia serwuje nie tylko kawę i słodkości, ale też muzykę na żywo, a w kameralnej sali kinowej nawet filmy z półki klasyka polska. Można tu też kupić bilety na wydarzenia kulturalne, m.in. koncert Michała Bajora w Opera Nova 13 kwietnia.

TO THE CAFE FOR THE CONCERT

When the wind blows strongly, in front of the entrance to Fanaberia café, hidden in a gate at 13 Gdańsk St., there is a plaque that reads: *A thin person is more easily blown away. Stay safe. Order a piece of cake.* Preferably with spinach, which in this atmospheric place (fresh flowers on the tables, pictures of artists on the walls, old posters and archival photographs of the city) is delicious. The cafe not only serves coffee and sweets, but also offers music and screens Polish classics in its intimate cinema room. You can also buy tickets for cultural events here, incl. Michał Bajon's concert at Opera Nova on 13 April.

1. Wystawa sztuki współczesnej w bydgoskiej wieży ciśnień. Contemporary art exhibition at the Bydgoszcz water tower.

2. W kawiarni Fanaberia odbywają się koncerty i wystawy. Fanaberia cafe is where concerts and exhibitions are held.

1

2

Wieża ciśnień to dziś także miejsce spotkań i dyskusji nad znaczeniem i granicami sztuki.

The water tower is now also a place of meetings and discussions on the meaning and boundaries of art.

03

KONNO, A MOŻE ROWEREM?

Zwłaszcza w weekendy bydgoszczanie przychodzą tu całymi rodzinami, by spacerować między jabłoniami, magnoliami czy nad jeziorkiem. – Właśnie wiosną nasz Myślęcinek jest najpiękniejszy, przyroda znów odżywa, zaczynają się pikniki, wydarzenia plenerowe, a nawet śluby w tutejszym pałacu – opowiada Marta Abramczyk, mieszkanka Bydgoszczy: – Myślęcinek to największy w Polsce miejski park. Jego naturalnymi atrakcjami są m.in. stawy. Na jednym z nich znajduje się tzw. Wyspa Ptasia. Przydomek związany jest z zamieszkującą tam kolonią mew śmieszek i rybitw – dodaje.

W parku można pograć w koszykówkę, siatkówkę lub tenisa, spróbować swoich sił na ściance wspinaczkowej, pojeździć konno, odwiedzić Ogród Botaniczny porośnięty jałowcami, cyprysikami i różami oraz pójść do Parku Rozrywki z domem do góry nogami, kolejką parkową i dinozaurami. Gdyby komuś było mało atrakcji, w Myślęcinku znajdzie jeden z najlepszych w Polsce torów do ekstremalnych zjazdów rowerowych, a także pole golfowe okrzyknięte najpiękniej położonym obiektem do gry w golfa w naszym kraju. Cóż, na 830 ha trudno się nudzić. Park odnajdziecie bez trudu, w północnej części miasta.

ON HORSEBACK? OR PERHAPS BY BIKE?

Especially on weekends, Bydgoszcz residents come here with their families to walk among apple trees and magnolias or stroll along the lake. "Our Myslcinek is at its most beautiful in spring. Nature comes back to life, and picnics, outdoor events and even weddings kick off in the local palace", says local resident Marta Abramczyk. "Myslcinek is the largest city park in Poland. Its natural attractions include its ponds. One of them has a tiny island known as bird island. The nickname comes from a colony of black-headed gulls and terns that live there", she adds.

The park has facilities for many sports, including basketball, volleyball or tennis. You can also try your hand at wall climbing, or horse riding, or visit the Botanical Gardens, where junipers, cypresses and roses grow. Finally, there is the Amusement Park with an upside down house, a train, and dinosaurs. As if all that were not enough, Myslcinek also has one of the best tracks in Poland for extreme cycling, as well as a golf course hailed as the most beautiful in our country. Well, on 830 ha, it's hard to get bored. You won't find it difficult to locate the park, which is in the northern part of the city.

Urbanistyczny kształt terenu, na którym znajduje się dzielnica muzyczna, powstał w latach 1896–1903.

The urban shape of the area where the music district is located was created in the years 1896–1903.

Filharmonia Pomorska jest głównym organizatorem corocznego międzynarodowego Bydgoskiego Festiwalu Muzycznego (odbywa się od 1963 r.).
The Pomeranian Philharmonic is the main organizer of the annual international Bydgoszcz Music Festival (held since 1963).

04

WODA ZAMIAST SZYN

A gdyby tak poznać Bydgoszcz z innej perspektywy? Przy Rybim Rynku możecie wsiąść do tramwaju wodnego. Jeśli wybierzecie Linię Staromiejską, zobaczycie m.in. katedrę, Operę Nova, Wyspę Młyńską i śluzę trapezową. Jeśli zaś wsiądziecie na statek, który płynie Linią Słoneczną, miniecie zabytkowy budynek Poczty Polskiej, dawne tereny zakonu bernardynów i Gazownię Miejską.

WATERWAY VS RAILWAY

What if you could get to know Bydgoszcz from a different perspective? You can hop on the vaporetto at Fish Market Square. If you choose the Old Town Line, you can see the cathedral, Opera Nova, Mill Island, and the trapezoidal lock. The Solar Line takes you past the historic Polish Post Office, the former territories of the Bernardine Order, and the Municipal Gasworks.

05

WSZYSTKO GRA

Dzielnica muzyczna to jedna z najpiękniejszych części miasta. Jej centralnym punktem jest rozległy park Kochanowskiego z rzeźbami wybitnych kompozytorów, m.in. Chopina, Paderewskiego, Moniuszki czy Wieniawskiego. A wokół odnajdziemy neoklasycystyczny budynek Filharmonii Pomorskiej, neobarokowy gmach Akademii Muzycznej, a także Teatr Polski wraz z jednym z symboli Bydgoszczy, rzeźbą Łuczniczki dłuta Ferdinanda Lepckego (1910 r.). Sąsiedztwo parku dopełniają secesyjne wille, kamienice i fontanna ze sterowanymi elektronicznie w rytm muzyki dyszami.

MUSIC ALL AROUND

The Music Quarter is one of the most beautiful parts of the city. Its central point is the vast Kochanowski Park with its sculptures of outstanding composers, incl. Chopin, Paderewski, Moniuszko and Wieniawski. The neoclassical Pomeranian Philharmonic, the neo-baroque Academy of Music, and the Polish Theatre, which has one of the symbols of Bydgoszcz, the Archer sculpture by Ferdinand Lepcky (1910), are all located nearby. The neighbourhood is completed by Art Nouveau villas, tenement houses, and a fountain with nozzles electronically controlled by the rhythm of the music.

JBL by HARMAN

pl.jbl.com

Słuchawki prawdziwie bezprzewodowe

REFLECTMINI NC

Zaprojektowane z myślą o ruchu, specjanie dla Twoich potrzeb
Dzięki JBL Signature Sound i Active Noise Cancelling dokanałowe słuchawki sportowe JBL Reflect Mini NC są idealnym towarzyszem aktywnego stylu życia.

TUNE 230NC TWS

Aktywna redukcja hałasu z funkcją Smart Ambient
Prawdziwie bezprzewodowe słuchawki z funkcją redukcji hałasu i Smart Ambient. Brzmienie JBL Pure Bass, 4 mikrofony, do 40 godz. pracy (10 godz. pracy słuchawek i 30 godz. zapasu w etui ładującym). Odporność na zachlapanie i pot (IPX4), komfortowe dopasowanie, aplikacja JBL Headphones.

LIVE PRO+ TWS

Więcej muzyki, mniej hałasu
Prawdziwie bezprzewodowe słuchawki dokanałowe z redukcją hałasu. Do 28 godzin odtwarzania z ładowaniem bezprzewodowym Qi (7 godz. pracy słuchawek i 21 godz. doładowania z etui ładującego). Szybkie parowanie Google. Ochrona przed zachlapaniem (IPX4).

1. Bydgoszcz kocha murale – ma ich ponad 50. Na zdj. mural *Estrada* przy ul. Dworcowej 51B.
Bydgoszcz loves murals – there are over fifty of them. In the picture - mural *Estrada* at 51B Dworcowa St.

2. W kinie Orzeł odbywaja się także koncerty na żywo.
Orzeł cinema also hosts live concerts.

3. Muzeum Mydła i Historii Brudu znajdziecie przy ul. Długiej.
The Museum of Soap and the History of Dirt can be found in Długa Street.

1

2

3

© ROBERT SAWICKI (2), MAGDALENA RUDZKA, VISIT BYDGOSZCZ, ISTOCK. M.P.

06 HIGIENA JEST RACZEJ WAŻNA

Lubicie nieoczywiste miejsca? Jeśli tak, to Muzeum Mydła i Historii Brudu na pewno się wam spodoba. Zobaczycie tu i średniowieczną łaźnię, i XIX-wieczny pokój kąpielowy, a także pierwszą przenośną ubikację czy pierwowzór prysznica oraz kolekcję mydeł z różnych zakątków świata. Wszystkiego można dotknąć i powąchać, można też coś wyprać, na przykład na tarze. Podczas organizowanych tu warsztatów (w specjalnym laboratorium) sami zrobicie mydło i dowiedziecie się, jak przez wieki zmieniało się podejście do higieny.

HYGIENE? SERIOUS BUSINESS

Do you like to get off the beaten track? If so, you'll love the Museum of Soap and History of Dirt. The place has a medieval bathhouse, a 19th-century bathing room, the first portable toilet, a shower prototype, and a collection of soaps from all over the world. You can touch and smell everything, and even wash something, e.g. on a washboard. There are also workshops run here (in a special laboratory), where you can make soap and learn how the approach to hygiene has changed over the centuries.

07 BEZ POPCORNU

Starannie dobrany, ambitny repertuar, spotkania z twórcami, przeglądy filmowe – Orzeł to jedyne w Bydgoszczy kino studyjne, o którym warto pamiętać, jeśli macie w planach film na dużym ekranie. Jego początki sięgają XX w., kiedy to w roku 1929 przy ulicy Marcinkowskiego (wtedy nr 4, dziś 12) powstało nieme kino Oko. W kolejnym dziesięcioleciu nazwa dwukrotnie się zmieniała, najpierw na Rewię, potem na kino Kapitol. Obecna nazwa funkcjonuje od lat 40. ub. wieku.

WITHOUT POPCORN

A carefully selected, ambitious repertoire, meetings with filmmakers, film reviews - Orzeł is the only studio cinema in Bydgoszcz, which is worth remembering if you plan to see a movie on the big screen. Its origins date back to the 20th century, when in 1929 a silent cinema called Oko was established at Marcinkowskiego Street (then No. 4, now No. 12). In the decade that followed, the name was changed twice, first to Rewia, then to the Kapitol cinema. The current name has been in use since the 1940s.

LOT
Połączenia
Connections
WAW–BZG–WAW
Więcej informacji na ■
More information on
lot.com
lot.com

WARMIA MAZURY®

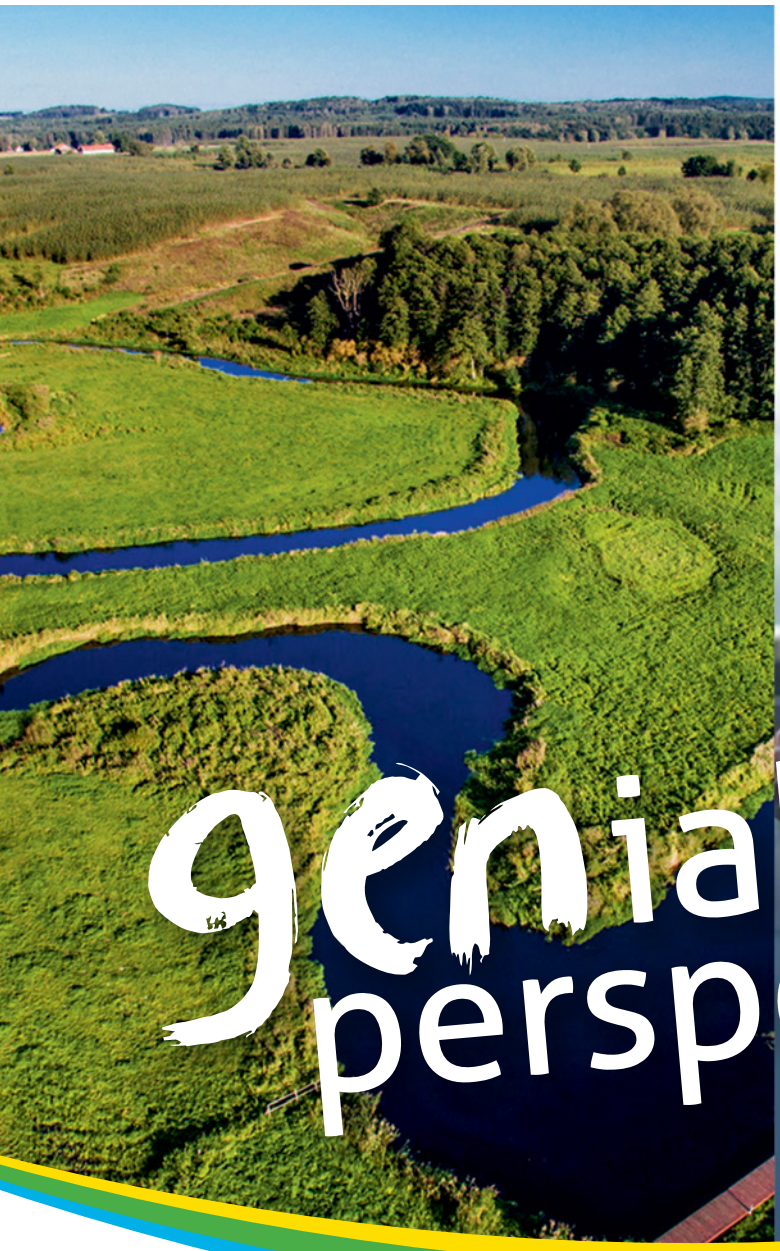

genialna perspektywa!

#genWarmiiMazur

www.mazury.travel

UROK **UKRAINY**

...kryje się w sprzecznościach: to państwo największe w Europie, unitarne, ale nad częścią terytoriów nie sprawuje kontroli, kulturowo europejskie – ale wciąż bez członkostwa w Unii. I różnorodności: regionalne tradycje i kultury, sztuka oraz religie sytuują obywateli Ukrainy wśród wielkich narodów europejskich, których marzeniem jest pokojowe współżycie z sąsiadami i uzyskanie godnego miejsca na mapie kontynentu.

THE CHARM OF **UKRAINE**

... is hidden in its contradictions. It is the largest country in Europe, but it is not a federation. Nor does it control all of its territory. It is culturally European, but is not in the EU. Then there is its diversity, its regional traditions and cultures, its art, and its religions. All this places Ukraine among the great nations of Europe. Ukraine's dream is to live in peace with its neighbours and live up to its continental status.

tekst | by **TADEUSZ IWAŃSKI, OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH**

PL

Powiedzieć, że Ukraina to wielki kraj, to tyle, co nic nie powiedzieć. Położona na północy urokliwa Semeniwka – dawna kozacka słoboda na Polesiu – jest oddalona o prawie 1,2 tys. km od najbardziej południowego Foros – antycznego greckiego miasta porośniętego krymskimi palmami i cyprysami. Jeszcze więcej, bo ponad 1,6 tys. km, dzieli wschodnie Sorokyne – dawny górniczy Krasnodon w Donbasie, od Użhorodu – miasta, którego zachodnie przedmieścia graniczą ze Słowacją. Żaden inny kraj europejski nie może pochwalić się takimi odległościami – to dalej niż między Tulonem i Calais południkowo spinającymi drugą pod względem wielkości w Europie Francję i prawie tyle samo co między włoskim kurortem alpejskim Domodossola i południowymi wybrzeżami Adriatyku.

Rozmiar kraju i historia tych ziem sprawiają, że Ukraina jest państwem wielu kultur, wielu tradycji i wielu języków. Zdecydowana większość jej mieszkańców jest dwujęzyczna. Posługują się ukraińskim – językiem państwowym, ale większość także rosyjskim. Prócz coraz bardziej rozpowszechnionego angielskiego część obywateli, zaliczających się do mniejszości narodowych, zna także inne języki – polski, węgierski, rumuński, grecki, krymskotatarski czy bułgarski. W użyciu są też mowy gdzie indziej prawie zapomniane: krymczacki i karaimski, rzadko używane: rusiński i białoruski, a także te będące tym samym językiem, ale mające dwie nazwy: rumuński i mołdawski.

KULTUROWA MOZAIKA

Ukraińskie peryferie kryją skarby kultury oraz rozkosze podniebienia. Najróżnorodniej jest na zachodzie i południu. Region zakarpacki, wciśnięty klinem między Rumunię, Węgry, Słowację i Polskę, a oddzielony od reszty Ukrainy pasmem Karpat, oferuje bogactwo przyrodnicze, kulturowe i kulinarne. Wśród karpackich lasów powstają coraz to nowe ośrodki spa z gorącymi źródłami. Mieszkają tu Ukraińcy, Węgrzy i Rumuni, a także Romowie i Rusini, tworząc niezwykłą mozaikę. Tradycyjne banosz

ENG

To say that Ukraine is a great country is to say nothing. The charming northern Semenivka - a former Cossack sloboda in Polesie - is almost 1,200 km away from the southernmost Foros - an ancient Greek city overgrown with Crimean palm trees and cypress trees. Even more kilometres (above 1,600 km), separate eastern Sorokyne (formerly Krasnodon) – a former mining city in Donbass – from Uzhhorod - a city whose western suburbs border Slovakia. No other European country can boast these sorts of distances - it is a larger distance than between Toulon and Calais, longitudinally connecting France, the second largest country in Europe, and almost as much as between the Italian alpine resort of Domodossola and the southern Adriatic coast.

The size of the country and the history of its many regions have made Ukraine a country of many cultures, traditions, and languages. The vast majority of the population is bilingual. Everyone speaks Ukrainian - the official national language – but most also speak Russian. In addition to the increasingly popular English, those belonging to national minorities also know other languages - Polish, Hungarian, Romanian, Greek, Crimean Tatar, and Bulgarian. Some use languages almost forgotten elsewhere, e.g. Crimean and Karaim, the rarely used Ruthenian and Belarusian, and even Romanian (also known as Moldovan here).

CULTURAL MOSAIC

The Ukrainian periphery hides treasures of culture and pleasures for the table. It is most diverse in the west and south. The Transcarpathian region, wedged between Romania, Hungary, Slovakia and Poland, and separated from the rest of Ukraine by the Carpathians, offers a cornucopia of natural, cultural and culinary treasures. More and more new SPA resorts with hot springs are being created in the Carpathian forests. Ukrainians, Hungarians and Romanians live here, as well as Romanies and Ruthenians, creating a unique mosaic. Traditional banosh with mamaliga, sarmalas with meat or bograch are combined with novelties that appeal to both locals and visitors. If you are in Uzhhorod, you absolutely

Rozmiar kraju i historia tych ziem sprawiają, że Ukraina jest państwem wielu kultur, wielu tradycji i wielu języków.

The size of the country and the history of its many regions have made Ukraine a country of many cultures, traditions, and languages.

z mamałygą, sarmale z mięsem czy bogracz łączą się z nowinkami, które zaskarbiły sobie gusta tak miejscowych, jak i przyjezdnych. Będąc w Użhorodzie, nie można nie spróbować słynnego tortu od Walentyna Sztefanio – lokalnego cukiernika, który szlify zdobywał we Francji, lecz wrócił do małej ojczyzny.

Coraz częściej też – zgodnie ze światowymi trendami – pija się wino, a nie wódkę. Wino zresztą coraz lepsze, robione już nie w państwowych fabrykach, a przez butikowe winiarnie jak np. zakarpacka SW byłego tenisisty Serhija Stachowskiego czy zdobywająca wiele nagród nadczarnomorska Beykush. Południe Ukrainy to kolejny multikulturowy region – z kosmopolityczną Odessą wieńczącą piramidę różnorodności jak wisienka na torcie. Leniwy brunch z lokalnym białym winem połączonym z takimiż ostrygami – ukraińska klasa średnia zakochała się w tych skorupiakach, a popyt zrodził podaż – w towarzystwie dowcipnie autoironicznych mieszkańców to esencja odeskiego stylu. A potem spacer po słynnych Schodach Potiomkinowskich, odpoczynek na Lanżeronie – najsłynniejszej z odeskich plaż, i wieczór w operze.

Centrum i wschód kraju niemniej naszpikowane są atrakcjami. Wspaniałe pomniki architektury obronnej: zamki w Kamieńcu Podolskim, Chocimiu i Barze przechodzące równoleżnikowym pasem stepowym na kozackie tereny Czerkasów, Zaporoża i Chortycy – usiane barokowymi siedzibami najsłynniejszych rodów – łączą się z szachtarskimi (górniczymi) miastami Zagłębia Donieckiego, gdzie kopalniane szyby i hutnicze kominy wyrastają z równiny usianej malowniczymi terykonami (hałdami). Obecnie główne miasto wschodu kraju to prawie półtoramilionowy Charków. Monumentalne kamienice czynszowe wzdłuż częściowo brukowanej ul. Sumskiej przypominają tak o handlowych korzeniach miasta, jak i o jego stołecznej przeszłości po pierwszej wojnie światowej. To wówczas powstał tzw. Derżprom – konstruktywistyczny gigant goszczący administrację rządową sowieckiej Ukrainy i wieńczący największy w Europie plac Wolności.

must try the famous cake from Valentin Shtefanyo - a local confectioner who learnt his skills in France, but returned to his homeland.

Increasingly, in line with global trends, people are drinking more wine, instead of vodka. The wine here is getting better and better. It is not made in state-owned factories, but by boutique wineries, such as Transcarpathian SW, owned by former tennis player Serhiy Stakhovsky or the award-winning Beykush in the Black Sea area. The south of Ukraine is another multicultural region - with cosmopolitan Odessa crowning the pyramid of diversity. The city's style is encapsulated by a lazy brunch with oysters washed down with a local white (the Ukrainian middle class fell in love with these crustaceans, and demand generated supply) in the company of facetiously self-deprecating locals. And then a walk down the famous Potemkin stairs to Lanzheron - Odessa's best known beach - and an evening at the opera house.

There is no shortage of things to see in the centre and the east of the country either. Magnificent examples of defensive architecture, such as the castles in Kamianets-Podilskyi, Khotyn and Bar, line the latitudinal steppe belt as far as the Cossack territories of Cherkassy, Zaporizhia and Chortitsa, which are dotted with the baroque mansions of illustrious families. These merge with the shakhtar (mining) towns of the Donetsk Basin, where mine shafts grow from a plain where picturesque heaps are scattered. Currently, the main city in the east of the country is Kharkiv, which has a population of almost 1.5 million. The monumental tenement buildings along the partially paved Sumska St. are a reminder of the city's commercial roots and its post-WWI history. It was then that the Derzhprom building was erected. This behemoth housed the government administration of Soviet Ukraine. It crowns Freedom Square, the largest city square in Europe.

COMMON HEROES

All roads lead to Kiev, which like a melting pot - absorbs trends from all over the country and processes them into something common, already Ukrainian. Si-

Ukraińskie peryferie kryją skarby kultury oraz rozkosze podniebienia. Najróżnorodniej jest na zachodzie i południu.

The Ukrainian periphery hides treasures of culture and pleasures for the table. It is most diverse in the west and south.

WSPÓLNI BOHATEROWIE

Wszystkie drogi prowadzą do Kijowa, który jak tygiel – zasysa trendy z całego kraju i przetrawia je na coś wspólnego, już ukraińskiego. Położona na wzgórzach i po obu stronach Dniepru stolica została założona jeszcze w V w. jako punkt na szlaku handlowym łączącym wikingów z Grekami w Konstantynopolu. Nazwa Kijów pochodzi od imienia księcia Polan Kija, gród rozwijał się przez kolejne stulecia mimo trawiących go katastrof (spalenie przez Mongołów w 1240 r.), stając się kluczowym miastem tej części Europy – siedzibą książąt, biskupów i władz cywilnych. Świecący złotymi kopułami soboru Mądrości Bożej i monasteru św. Michała, z centralną arterią Chreszczatykiem goszczącą eleganckie sklepy i restauracje, stanowi nie tylko administracyjne, ale też duchowe, polityczne i kulturowe centrum kraju.

Stołeczność Kijowa jednoczy Ukraińców ze wszystkich krańców kraju. Podobnie jak przywiązanie do niepodległego od 1991 r. państwa i wspólni bohaterowie narodowi – zamierzchli i współcześni. To zarówno Taras Szewczenko – romantyczny wieszcz narodowy, jak i Andrij Szewczenko – słynny Szewa, najbardziej utytułowany futbolista, zdobywca Złotej Piłki w 2004 r. i do niedawna trener drużyny narodowej. To duma z malarza Kazimierza Malewicza, który urodził się w Kijowie, i modernistycznego rzeźbiarza Ołeksandra Archypenki, ale też bokserskich sukcesów obecnego mera stolicy Witalija Kliczki i ukraińskich korzeni współzałożyciela międzynarodowej firmy świadczącej usługi finansowe Revolut. Wreszcie Kijów łączy tradycje kulinarne – zjemy tu sało (krojona cieniutko solona słonina), wareniki (pierogi z serem, ziemniakami), a przede wszystkim spajającego tak regiony, jak i pokolenia króla zup, czyli barszcz. W każdej kuchni trochę inny i w wielu sezonowych odsłonach: czerwony (z buraków), zielony (szczawiowa) i zimny (chłodnik), ale zawsze ukraiński. ■

tuated on the hills and on both sides of the broad Dnieper River, the capital was founded in the 5th century as a point on the trade route between the Vikings in Sweden with the Greeks in Constantinople. The name Kyiv comes from the name of the Polan Prince Kyi. The city developed over the following centuries despite disasters which would consume it (it was burnt down by the Mongols in 1240), and became a key city in this part of Europe - the seat of princes, bishops and civil authorities. The golden domes of Saint Sophia Cathedral and St. Michael's Monastery, and the central Khreshchatyk artery with its elegant shops and restaurants, make Kyiv not only the administrative, but also the spiritual, political and cultural centre of the country.

Kiev unites Ukrainians from all corners of the country. So does the attachment to the state that has been independent since 1991 and common national heroes - both ancient and modern. These include Taras Shevchenko - a romantic national bard - and Andriy Shevchenko – the famous Sheva, the country's greatest football player, winner of the Golden Ball in 2004, and until recently, the coach of the national team. Here we might add Kazimir Malevich, a painter born in Kiev, the modernist sculptor Aleksander Archypenko, Vitali Klitschko's, a former boxer and the current mayor. The co-founder of Revolut, an international company providing financial services, also has Ukrainian roots. Finally, they share common culinary traditions: salo (thinly salted lard, served as an appetizer), vareniki (dumplings with cheese and potatoes), and above all, the king of soups, i.e. borscht, that binds regions and generations together. It is slightly different in each cuisine and has many seasonal variants: red (with beetroot), green (with sorrel) or a cold version. Whichever it is, it's always Ukrainian. ■

24 lutego 2022 r. Rosja zaatakowała Ukrainę. To jej kolejna agresja zbrojna na ten kraj po 2014 r., gdy anektowano Krym i zabrano część Donbasu.

Russia invaded Ukraine on 24 February. This follows on from the military aggression against this country after 2014, when Crimea was annexed and part of the Donbas was taken.

© ADOBE STOCK (8), SHUTTERSTOCK (7), ISTOCK

Lech Kaczyński, Tbilisi 2008 r.
Lech Kaczyński, Tbilisi, 2008.

DWIE WOJNY. JEDNA PRAWDA

TWO WARS – SAME TRUTH

tekst | by **SŁAWOMIR CENCKIEWICZ**

Dwie wojny, dwaj nierówni rywale i ten sam agresor – Rosja kierowana przez ekipę Władimira Putina. Wojna rosyjsko-gruzińska z 2008 r. i wojna rosyjsko-ukraińska z 2022 r.

Two wars, two unequal rivals and the same aggressor – Russia led by Vladimir Putin's squad. The Russo-Georgian War of 2008 and the Russo-Ukrainian War of 2022.

PL Najpierw był sierpień 2008 r. i wojna w Osetii Południowej oznaczająca faktycznie konflikt rosyjsko-gruziński. O północy 8 sierpnia, w odpowiedzi na ostrzał ze strony sił osetyjskich, armia gruzińska rozpoczęła operację wojskową. Do konfliktu włączyła się Rosja, uzasadniając to zaatakowaniem przez Gruzinów rosyjskich żołnierzy stacjonujących w Osetii w ramach sił pokojowych. Jeszcze tego samego dnia doszło do bezpośrednich starć rosyjsko-gruzińskich w stolicy separatystycznej republiki Cchinwali. Wojska rosyjskie bardzo szybko przystąpiły do ofensywny, m.in. bombardując gruzińskie miasta i porty (np. Gori i Poti). Jednocześnie 9 sierpnia wojska gruzińskie zostały zaatakowane przez siły drugiej republiki separatystycznej wspieranej przez Rosję, Abchazji. Doszło też do wojny informatycznej. Rosyjscy hakerzy zablokowali wszystkie strony internetowe w domenie gruzińskiej.

ENG At first it was August 2008 and the war in South Ossetia which meant, in fact, the Russian-Georgian conflict. At midnight on 8 August, in response to the shelling by the Ossetian forces, the Georgian army launched a military operation. Russia joined the conflict, justifying its actions by the fact that Georgians had attacked Russian soldiers stationed in Ossetia as part of the peacekeeping forces. The very same day witnessed direct Russian-Georgian clashes in the capital of the separatist republic of Tskhinvali. Russian troops went on the offensive at no time, including but not limited to by bombing Georgian cities and ports (e.g. Gori and Poti). At the same time, on 9 August, Georgian troops were attacked by forces from the second Russian-backed separatist republic, Abkhazia. An IT war was also in progress. Russian hackers blocked all websites in the Georgian domain.

Aby umożliwić władzom Gruzji skuteczną politykę informacyjną, Kancelaria Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego udostępniła swoją stronę gruzińskiej administracji. Sytuacja stawała się bardziej dramatyczna i niekorzystna dla Gruzji. Po bombardowaniach lotniczych także rosyjskie wojska lądowe weszły kilkadziesiąt kilometrów w głąb kraju, zagrażając nawet jego stolicy. 11 sierpnia rosyjski prezydent Dmitrij Miedwiediew odrzucił gruzińską prośbę o zawarcie rozejmu.

W imieniu Unii Europejskiej działania podjęła sprawująca prezydencję Francja. 12 sierpnia 2008 r. w Moskwie prezydenci Rosji i Francji uzgodnili treść porozumienia pokojowego. W sytuacji, w której faktyczną bierność dość długo zachowywały Stany Zjednoczone, jedyną inicjatywę międzynarodową zmierzającą do zakończenia konfliktu, ale uwzględniającą także gruziński punkt widzenia, podjął polski prezydent.

MÓWIMY NIE!

Tego samego dnia, gdy liderzy Unii Europejskiej i politycy francuscy udali się do Moskwy, 12 sierpnia, Lech Kaczyński zorganizował bezprecedensową wspólną wizytę w Gruzji przywódców pięciu państw Europy Środkowej i Wschodniej. Do polskiego samolotu Kaczyński zaprosił prezydentów Estonii (Toomas Ilves), Litwy (Valdas Adamkus), Ukrainy (Wiktor Juszczenko) oraz premiera Łotwy Ivarsa Godmanisa. Po przybyciu do stolicy Gruzji politycy najpierw spotkali się z prezydentem Saakaszwilim, następnie wzięli udział w wiecu poparcia dla Gruzji przed Pałacem Prezydenckim. W obecności ponad stu tysięcy osób Lech Kaczyński wygłosił wówczas prawdopodobnie najważniejsze przemówienie w czasie swojej prezydentury: „Jesteśmy tutaj, żeby wyrazić całkowitą solidarność. Jesteśmy prezydentami pięciu państw: Polski, Ukrainy, Estonii, Łotwy i Litwy. Jesteśmy po to, żeby podjąć walkę. Po raz pierwszy od dłuższego czasu nasi sąsiedzi z północy, dla nas także ze wschodu, pokazali twarz, którą znamy od setek lat. Ci sąsiedzi uważają, że narody wokół nich powinny im podlegać. My mówimy »nie«! Ten kraj to Rosja. Ten kraj uważa, że dawne czasy upadłego niecałe 20 lat temu imperium wracają; że znów dominacja będzie cechą tego regionu. Otóż nie będzie. Te czasy się skończyły raz na zawsze. Nie na 20, 30 czy 50 lat! (…) Gdy zainicjowałem ten przyjazd, niektórzy sądzili, że prezydenci będą się obawiać. Nikt się nie obawiał. Wszyscy przyjechali, bo Środkowa Europa ma odważnych przywódców".

Wystąpienie Lecha Kaczyńskiego zostało przyjęte euforycznie. Uczestnicy wiecu w Tbilisi skandowali słowa „Polska" i „przyjaźń", obok gruzińskich powie-

To make the Georgian authorities feasible to pursuit an effective information policy, the Chancellery of the President of the Republic of Poland, Lech Kaczyński, made its website available to the Georgian administration. The situation was becoming increasingly dramatic and unfavourable for Georgia. Following the air bombardments, the Russian land forces also advanced several dozen kilometres deep into the country, while even threatening its capital. On 11 August, Russian President Dmitry Medvedev rejected the Georgian truce request.

The presidency of France took certain measures on behalf of the European Union. On 12 August 2008, Moscow saw the presidents of Russia and France agreeing upon the content of a peace agreement. In a situation where the United States remained, in fact, inactive for quite a long time, the only international initiative aimed at ending the conflict, while giving consideration to the Georgian point of view, was taken by the Polish president.

WE SAY NO!

On the very same day, when EU leaders and French politicians travelled to Moscow, on 12 August, Lech Kaczyński organised an unprecedented joint visit to Georgia of the leaders of five Central and Eastern European countries. Kaczyński invited the presidents of Estonia (Toomas Ilves), Lithuania (Valdas Adamkus), Ukraine (Viktor Yushchenko) and the Prime Minister of Latvia Ivars Godmanis to the Polish plane. Having arrived to the Georgian capital, the politicians first met with President Saakashvili, afterwards they took part in a rally of support for Georgia in front of the Presidential Palace. Accompanied by over one hundred thousand people, Lech Kaczyński gave probably the most important speech during his presidency: "We are here to express our total and utter solidarity. We are the presidents of five countries: Poland, Ukraine, Estonia, Latvia and Lithuania. We are here to take the fight. For the first time in a long period, our neighbours from the north, for us also from the east, revealed the face that we have known for hundreds of years. These neighbours are in belief that the nations around them should be subordinate to them. We say »no«! This country is Russia. This country believes that the old days of the empire that feel less than 20 years ago are returning; that domination will again be a feature of this region. Well, it will not. Those times are over once and for all. Not for 20, 30 or 50 years! (…) When I initiated this visit, some thought that the presidents would be afraid. Nobody was afraid. They all came because Central Europe has brave leaders".

Lech Kaczyński's speech was euphorically received.

Przedstawiciele polskiej i czeskiej delegacji na spotkaniu z prezydentem Ukrainy Wołodymyrem Zełenskim, Kijów 2022 r.
Representatives of the Polish and Czech Republic delegations at a meeting with the President of Ukraine, Volodymyr Zelenskyy, Kyiv 2022.

wały flagi państw Europy Środkowej, w tym Polski. Uważa się, że to właśnie zainicjowana przez polskiego prezydenta akcja powstrzymała ostatecznie rosyjską armię przed wkroczeniem do stolicy Gruzji, mimo że rozkaz przerwania operacji wojskowej prezydent Miedwiediew wydał już po spotkaniu z prezydentem Sarkozym w Moskwie (jednak społeczność międzynarodowa była już wielokrotnie świadkiem polityki „faktów dokonanych" prowadzonej niezależnie od formalnych decyzji). Lechowi Kaczyńskiemu nie udało się za to zapobiec zgodzie prezydenta Gruzji na porozumienie pokojowe podpisane w Moskwie, które pozostawiało wątpliwości co do trybu rozwiązania statusu międzynarodowego Abchazji i Osetii Południowej. Polski prezydent uważał, że stało się tak, ponieważ wcześniej od niego przybył do Tbilisi przywódca Francji, który miał w ten sposób czas na przekonanie Micheila Saakaszwilego.[1] Lech Kaczyński krytykował porozumienie, które nie zawierało potwierdzenia integralności terytorialnej Gruzji. Jego zdaniem dokument kończący konflikt powinien zawierać wyraźne potwierdzenie takiej zasady, która następnie powinna zostać faktycznie zrealizowana.[2]

NIE MOŻEMY BYĆ TYLKO WIDZAMI

„Wyprawa gruzińska" udowodniła skuteczność taktyki w polityce międzynarodowej polskiego prezydenta polegającej na budowie przyjaznych osobistych relacji z głowami innych państw. Zorganizowanie w tak krótkim czasie wspólnej wizyty kilku przywódców okazało się możliwe m.in. dzięki dobrej

The participants of the rally in Tbilisi chanted the words "Poland" and "friendship", it was all accompanied by the flags of Central European countries, including Poland, fluttering next to the Georgian ones. It is believed that it was the very action initiated by the Polish president that ultimately stopped the Russian army from entering the Georgian capital, despite the fact that President Medvedev commanded to stop the military operation after the meeting with President Sarkozy in Moscow (however, the international community had repeatedly witnessed the policy of "fait accompli", pursued independently of formal decisions). On the other hand, Lech Kaczyński failed to prevent the Georgian president from giving his consent to the peace agreement signed in Moscow, which was doubtful as to the procedure for resolving the international status of Abkhazia and South Ossetia. The Polish president believed that this was the case because the French leader had arrived in Tbilisi earlier on, thus had sufficient time to persuade Mikheil Saakashvili.[1] Lech Kaczyński criticised the agreement which did not certified to Georgia's territorial integrity. He was of the opinion that the document putting the conflict to an end should have contained a clear confirmation of such a principle, which should then have been actually implemented.[2]

WE CAN'T BE SPECTATORS ONLY

The "Georgian Expedition" was a testimony to the effectiveness of the tactic in the Polish president's international policy of building friendly personal relations with heads of other countries. Arrangement of

1. Powodem takiej sytuacji był fakt, że pilot polskiego samolotu rządowego odmówił lotu bezpośrednio do Tbilisi, argumentując to prowadzeniem w tym rejonie walk. Samolot wylądował w Azerbejdżanie, skąd prezydenci drogą lądową udali się do stolicy Gruzji.
This was the case because the pilot of a Polish government plane refused to fly directly to Tbilisi, arguing that it was a fighting area. The plane landed in Azerbaijan, from where the presidents travelled overland to the Georgian capital.

2. Wypowiedź L. Kaczyńskiego na konferencji prasowej 13 sierpnia 2008, [w:] *Wystąpienia, listy, wywiady. Wybór. 2008...*, s. 82–83.
L. Kaczyński's statement at the press conference on August 13, 2008, [in:] *Wystąpienia, listy, wywiady. Wybór.* 2008..., pp. 82-83.

3. To Lech Kaczyński zatrzymał rosyjskich żołnierzy... Informacja, którą mieli otrzymać na wiecu w Tbilisi przywódcy, była nieprecyzyjna. Główne siły wojsk rosyjskich zmierzających w kierunku gruzińskiej stolicy znajdowały się wówczas w odległości około kilkudziesięciu kilometrów od Tbilisi. Nie zmienia to faktu, że Rosja była w stanie zająć całą Gruzję i jej stolicę stosunkowo szybko i łatwo.
It was Lech Kaczyński who stopped the Russian soldiers... The information that the leaders were to receive at the rally in Tbilisi was imprecise. The main forces of Russian troops heading towards the Georgian capital were then several dozen kilometres away from Tbilisi. This does not alter the fact that Russia was able to seize the entirety of Georgia and its capital relatively quickly and easily.

©VANO SHLAMOV/AFP/EAST NEWS, UKRAINIAN PRESIDENTIAL PRESS OFFICE/AP/EAST NEWS

współpracy Lecha Kaczyńskiego i prezydenta Litwy Valdasa Adamkusa: „Ta nasza szybka reakcja była zasługą Lecha Kaczyńskiego – oceniał Adamkus. – Gdy rozmawialiśmy zaraz po wybuchu konfliktu, powiedział mi: »Nie możemy być tylko widzami«. To on pierwszy zadzwonił do mnie. Powiedział też, że musimy coś zrobić. Jedna z propozycji brzmiała: Czemu nie mielibyśmy pojechać tam razem z przywódcami Łotwy, Estonii i innych krajów? Prezydent Kaczyński zaoferował samolot. Zadzwoniłem do pozostałych przywódców państw naszego regionu. Przybyliśmy na miejsce w ważnym momencie, gdy cała uwaga opinii międzynarodowej była zwrócona na Gruzję. Udało się. Staliśmy przed parlamentem gruzińskim (…) Staraliśmy się zwrócić uwagę świata, że nie można przyzwalać na łamanie zasad demokracji (…) To spotkanie zostało nagłośnione na świecie, relacjonowały je wszystkie agencje informacyjne. Mieliśmy informacje, że rosyjscy żołnierze, którzy znajdowali się zaledwie 2 km od Tbilisi, zatrzymali się. Myślę, że w jakiś sposób powstrzymaliśmy ich przed wkroczeniem do gruzińskiej stolicy”.[3] Wdzięczność Lechowi Kaczyńskiemu wyraził prezydent Gruzji: „Doceniam to, że prezydent Kaczyński przyjechał do Tbilisi i spotkał się z mieszkańcami, którzy bardzo na niego czekali (…) Wiem, że Rosjanie planowali w tym czasie zbombardować Tbilisi i tylko dzięki obecności prezydentów w naszej stolicy wycofali się z tej decyzji (…) W Brukseli Polska również zaczęła ostro walczyć o Gruzję (…) Dla nas Polacy to zaprzyjaźniony naród. Mało który naród tak docenia wolność jak Polacy. Mało kto potrafi tak wyrazić solidarność jak Polacy”.[4] Także pierwsza dama Gruzji Sandra Roelofs wyraziła wdzięczność polskiemu Prezydentowi: „**Gdyby nie to, co zrobił w sierpniu 2008 r. Lech Kaczyński, to pewnie nie siedziałabym tutaj teraz z wami**”.[5]
I rok 2022. Rosja brutalnie atakuje Ukrainę, niszcząc na swojej drodze każde miasto i bombardując cywilów. Kijów się broni, a prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski apeluje do całego świata o pomoc w powstrzymaniu tej hekatomby. Francja podobnie jak w 2008 r. przewodzi Unii Europejskiej, a jej prezydent Emmanuel Macron nieustannie szuka kontaktu telefonicznego z Putinem. W tej sytuacji premier Mateusz Morawiecki i wicepremier Jarosław Kaczyński inicjują wyjazd do ostrzeliwanego Kijowa wspólnie z premierem Czech – Petrem Fialą, i Słowenii – Janezem Janšą. I podobnie jak w 2008 r. w Tbilisi, tak dziś w Kijowie są sumieniem wolnego świata, który dla zysku, „świętego spokoju” i „ciepłej wody w kranie” (i gazu w rurze Nord Stream) jest w stanie sprzedać niepodległość Ukrainy i poświęcić życie ukraińskiego narodu. ■

a joint visit of several leaders in such a short notice was possible, for instance thanks to the good cooperation between Lech Kaczyński and the President of Lithuania, Valdas Adamkus: “Credit for our quick reaction is given to Lech Kaczyński – judged Adamkus. – When we were talking right after the conflict broke out, he told me: »We cannot be just spectators«. It was he who called me first. He also said we had to do something. One of the proposals was: Why not go there with the leaders of Latvia, Estonia and other countries? President Kaczyński offered the plane. I called the other leaders of countries in our region. We arrived at an important moment when all the attention of international opinion was focused on Georgia. It worked. We stood in front of the Georgian parliament (...) We tried to draw the attention of the world to the fact that the policy of breaking the rules of democracy cannot be followed (...) This meeting was publicised all over the world, it was reported by all news agencies. We had information that Russian soldiers who were only 2 km from Tbilisi stopped. I think we had somehow stopped them from entering the Georgian capital”.[3]
The president of Georgia expressed his gratitude to Lech Kaczyński: “I appreciate that President Kaczyński came to Tbilisi and met the residents who awaited him impatiently (...) I know that the Russians planned to bomb Tbilisi at that time, and it was all thanks to the presence of the presidents in our capital they departed from this decision (...) In Brussels, Poland also began to fight fiercely for Georgia (...) As far as we are concerned, Poles are a friendly nation. Hardly any nation appreciates freedom as much as Poles. Few people can express solidarity like Poles”.[4]
The first lady of Georgia, Sandra Roelofs, also expressed her gratitude to the Polish President: „If it had not been for what Lech Kaczyński did in August 2008, I would probably not be sitting here with you now”[5].
And here comes the 2022. Russia brutally attacks Ukraine, destroying every city on its way and bombing civilians. Kyiv defends itself, and the President of Ukraine, Volodymyr Zelenskyy appeals to the whole world for help in stopping this hecatomb. France, as in 2008, leads the European Union, and its president, Emmanuel Macron, has been in constant seeking for telephone contact with Putin. In this situation, Prime Minister Mateusz Morawiecki and Deputy Prime Minister Jarosław Kaczyński initiate a trip to fired-upon Kiev together with the Prime Minister of the Czech Republic – Petr Fiala and Slovenia – Janez Janša. And likewise back in 2008 in Tbilisi, today in Kiev they are the conscience of the free world, which for gains, “peace of mind” and “hot water in the tap” (and gas in the Nord Stream pipeline) is able to sell Ukraine’s independence and sacrifice the life of the Ukrainian nation. ■

4. R. Grodzki, *Wojna gruzińsko-rosyjska 2008. Przyczyny – przebieg – skutki*, Zakrzewo 2009, s. 155.
R. Grodzki, *Wojna gruzińsko-rosyjska* 2008. Przyczyny – przebieg – skutki, Zakrzewo 2009, p. 155.

5. T. Rakowski, „Gdyby nie to, co zrobił w sierpniu 2008 r. Lech Kaczyński, to pewnie nie siedziałabym tutaj teraz z wami” – mówiła Pierwsza Dama Gruzji na spotkaniu w Gdańsku; *wpolityce.pl/polityka/129708-gdyby-nie-to-co-zrobil-w-sierpniu-2008-r-lech-kaczynski-to-pewnie-nie-siedzialabym-tutaj-teraz-z-wami-mowila-pierwsza-dama-gruzji-na-spotkaniu-w-gdansku*, 1 kwietnia 2012 r., dostęp 7 września 2015 r.
T. Rakowski, “If it had not been for what Lech Kaczyński did in August 2008, I would probably not be sitting here with you now” – said the First Lady of Georgia at a meeting in Gdańsk, *http://wpolityce.pl/polityka/129708-gdyby-nie-to-co-zrobil-w-sierpniu-2008-r-lech-kaczynski-to-pewnie-nie-siedzialabym-tutaj-teraz-z-wami-mowila-pierwsza-dama-gruzji-na-spotkaniu-w-gdansku* 1IV 2012, accessed on 7 IX 2015.

Jedna z najsłynniejszych barokowych świątyń Europy, czyli XVI-wieczny kościół św. Karola Boromeusza w Wiedniu.
One of the most famous baroque churches in Europe, i.e. the 16th-century church of St. Charles Borromeo in Vienna.

WIEDEŃ

VIENNA

tekst | by **MICHAŁ GŁOMBIOWSKI**

Jest synonimem dostojeństwa, elegancji, piękna i dobrego stylu. Można się w nim poczuć jak na wytwornym cesarskim dworze.

It is synonymous with dignity, elegance, beauty and good style. You can feel there as at an elegant imperial court.

1

2

1. Kościół św. Franciszka z Asyżu z 1910 r. przy Mexikoplatz.
St. Francis of Assisi Church from 1910 at Mexikoplatz.

2. Legendarna Café Central, którą odwiedzał m.in. Zygmunt Freud.
The legendary Café Central, which was frequented, among others, by Sigmund Freud.

PL

Jedwabna bluzka, wąskie spodnie, buty sięgające kolan. Dyskretna biżuteria, perfekcyjny makijaż. Czterdziestoparoletnia kobieta siedząca w wiedeńskiej Café Central stolik ode mnie wygląda jak milion dolarów. Widzę w niej symbol tego miasta – elegancji, piękna i dobrego stylu.

JAJKO W SZKLANCE

Choć mój wzrok ucieka w stronę szykownej sąsiadki, muszę się skupić na śniadaniu. Wiedeńczycy rozpoczynają dzień od filiżanki kawy i słodkiego rogalika. Ja jednak zdecydowałem się na coś noszącego w sobie nazwę tego miasta – jajka po wiedeńsku. Wybija się je do szklanki, którą wstawia się do gotującej wody. Gdy białko się zetnie, a żółtko wciąż pozostaje lekko płynne, należy dorzucić odrobinę masła. Prostszym sposobem jest gotowanie jajka w tradycyjny sposób i przełożenie go później do szklanki – każdy szanujący się Austriak traktuje jednak taki zabieg z pogardą. Nie spotkałby się on też z uznaniem w lokalu, w którym jestem: Café Central ma ponad 100-letnią tradycję i jakiekolwiek pójście na łatwiznę nikomu nie mieści się tu w głowie.

To skryte pod szerokimi łukami pomieszczenie gościło niegdyś bibliotekę narodową. Duch ksią-

Otwarta w 1882 r. szklarnia, na którą składają się trzy pawilony mieszczące egzotyczne rośliny. Znajdziecie je w Parku Pałacowym Schönbrunn.
The greenhouse in the park at the Schönbrunn Palace, opened in 1882. It consists of three pavilions that house exotic plants.

żek nie opuścił tego miejsca, przyciągając – już po otworzeniu kawiarni – pisarzy i poetów. Café Central stała się jedną z kilku wiedeńskich kawiarni literackich, w której dyskutowano i dodawano sobie otuchy w męce artystycznego tworzenia. Dziś, gdy zwyczaj społecznych debat nieco podupadł, a książki straciły monopol na kształtowanie rzeczywistości, łatwiej tu spotkać osoby wpatrzone w ekrany telefonów. Stali bywalcy wciąż jednak sięgają po płachty podpiętych pod drewniane uchwyty gazet.

Kawiarniane życie jest wpisane w DNA wiedeńczyków. To właśnie w Austrii pod koniec XVII w. powstały jedne z pierwszych kawiarni w Europie. Wchodząc w ten świat, trzeba jednak wiedzieć, że na nic zdadzą się włoskie nazwy kaw otwierające serca baristów na całym świecie. Tu zamiast espresso króluje kleiner schwarzer, americano to verlängerter, a gdy zapragniecie kawy z mlekiem w proporcjach pół na pół, rzućcie w stronę kelnera uprzejme: *Eine melange, bitte!*

Ringstrasse oplata centrum miasta, wyznaczając trasę, którą przebywa niemal każda osoba przybywająca do Wiednia. Powołany w 1857 r. przez cesarza Franciszka Józefa projekt, zakładający połączenie śródmieścia i terenów leżących poza

ENG

A silk blouse, tight pants, knee-length boots, discreet jewellery, intense but not intrusive nail colouring. Perfect makeup. The fortysomething woman sitting a table away in Café Central looks like a million dollars. For me, she epitomises Vienna - elegance, beauty and style.

EGG IN A GLASS

My gaze shifts involuntarily to the stylish neighbour, but I eventually manage to focus on my breakfast. The Viennese tend to start the day with a cup of coffee and a sweet croissant. However, I choose something that bears the name of the city – Viennese eggs. These are eggs whisked into a glass and placed in boiling water. When the egg white turns solid and the yolk is still slightly liquid, a pat of butter is added. It would obviously be simpler to boil an egg the usual way and then put it in a glass - but any self-respecting Austrian would view this with contempt. It would also be frowned upon here: Café Central has a 110-year-old tradition, and cutting corners is out of question.

This room, hidden under wide arches, full of gold and maroon upholstery, once housed the national library. The spirit of books did not leave this place, attracting - after opening the cafe - writers and poets. Café Central became one of the few Viennese literary cafes

1

miejskimi umocnieniami w jeden organizm, wyrósł na gigantyczne przedsięwzięcie, które otuliło centrum stolicy barokowymi pałacami, terenami zieleni i szerokimi pasażami. Teatr Zamkowy, dworskie muzea i obszerne kamienice zdobiące Ringstrasse są dziś chlubą Wiednia – przy okazji umacniają jednak wizerunek stolicy jako miasta ciut staroświeckiego. Trudno jednak o równie spektakularne zbiory, jak te, które kryją tutejsze muzea i galerie. Najznakomitsze jest z pewnością Muzeum Historii Sztuki przyciągające gości obrazami Velázqueza czy Vermeera. Ja jednak wybieram sąsiadujące z nim Muzeum Historii Naturalnej. Swoje miejsce znalazła w nim Wenus z Willendorfu, najsłynniejsza rzeźba prehistoryczna. Mająca 11 cm wysokości figurka nagiej kobiety o obfitych kształtach ma ok. 27 tys. lat. I jest dowodem na to, że zmysłowość i sztuka zajmowały nasze myśli od najdawniejszych czasów.

SYMBOL KOBIETY WAMPA

Palce otulają jej przekrzywioną głowę, a usta szukają jej policzka. Kapiący od złota i czerwonych plam *Pocałunek* jest najsłynniejszym dziełem

where discussions were held, opinions formed and where artists supported one another in the agony of artistic creation. Today, when the custom of social debates has slightly deteriorated and books have lost their monopoly on shaping reality, it is easier to meet here people staring at phone screens. However, regulars still reach for the newspapers attached to wooden holders.

Café life is inscribed in the DNA of the Viennese, and one of the first cafes in Europe opened in Austria at the end of the 17th century. However, when entering this world, you need to know that the Italian terminology familiar to baristas the world over is unknown in Vienna. Here, instead of espresso, Kleiner Schwarzer reigns, Americano is Verlängerter, and when you want coffee with milk in equal proportions, hit the waiter with the polite: Eine Melange, bitte!

The Ringstrasse, which encircles the city centre, marks the route followed by nearly every visitor to Vienna. The project was launched in 1857 by Emperor Franz Joseph. The idea was to merge the city centre and the areas outside the city's fortifications into a single urban area. It grew into a gigantic undertaking that enveloped the centre of the capital with baroque palaces, green areas and wide thoroughfares. The

1. Kawiarnia w Muzeum Historii Sztuki w Wiedniu, które posiada w swych zbiorach m.in. bogatą kolekcję Habsburgów gromadzoną przez wieki.
Coffeehouse at the Kunsthistorisches Museum in Vienna. The museum houses, among other exhibits, the rich Habsburgs collection, accumulated through ages.

2. Futurystyczne wnętrze Biblioteki Uniwersytetu Ekonomicznego w Wiedniu zaprojektowane przez Zahę Hadid.
The futuristic interior of the Library of the University of Economics in Vienna designed by Zaha Hadid.

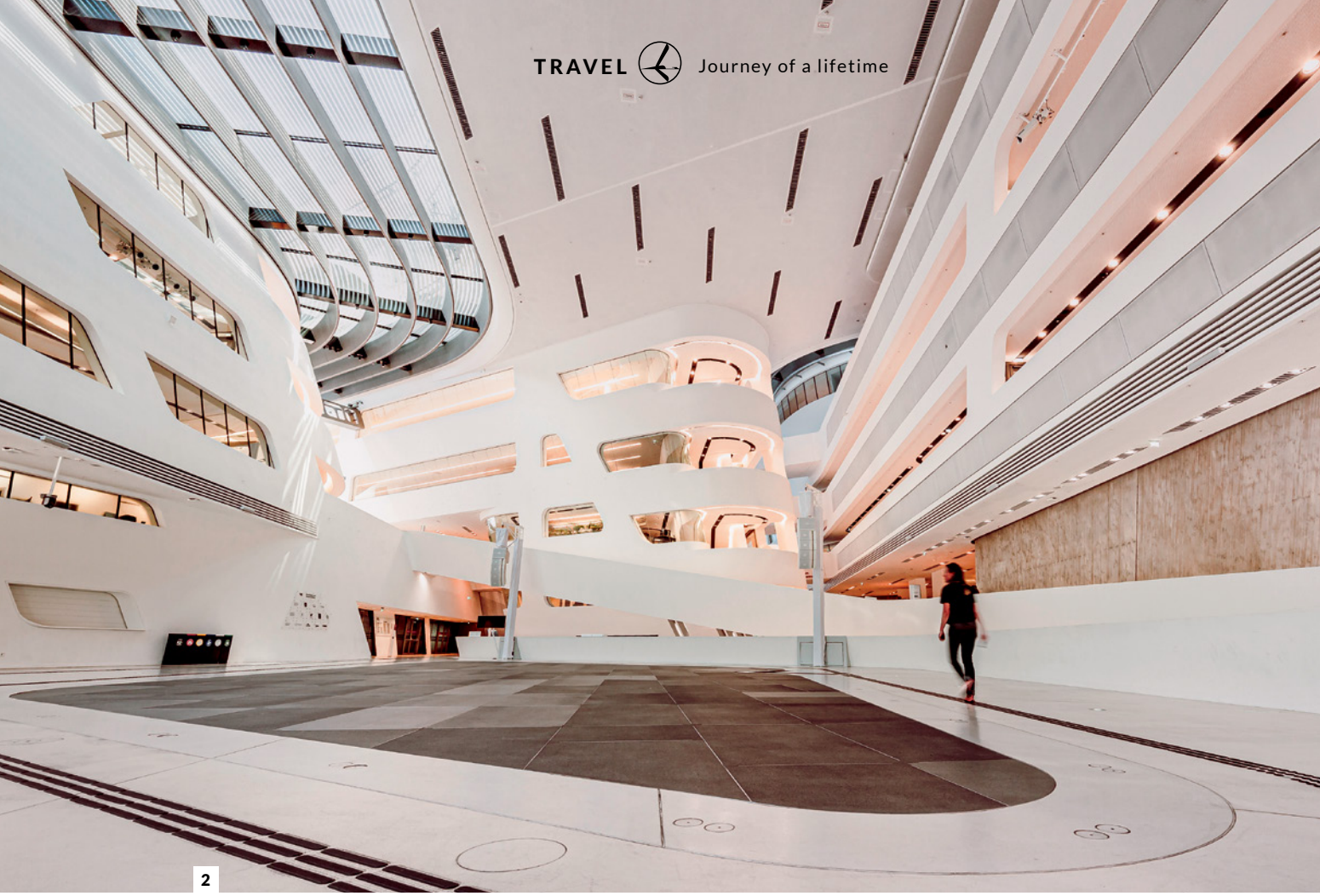

2

Wiedeńczycy rozpoczynają dzień od filiżanki kawy i słodkiego rogalika.

The Viennese tend to start the day with a cup of coffee and a sweet croissant.

Gustava Klimta. Ten współtwórca secesji większość życia spędził w Wiedniu. W szczytowym okresie kariery potrafił brać za obraz zupełnie bajeczne sumy, co nie przeszkadzało mu pracować nad większością zleceń kilka lat. Zaludnione kobiecymi postaciami obrazy Klimta kipią od żywiołowej seksualności i frywolności, pokazując, że Wiedeń już ponad sto lat temu nie był aż taki grzeczny, jak się wydaje. Niektórzy uznają Klimta za twórcę symbolu kobiety wampa i gdy patrzę na *Pocałunek*, dostępny dziś dla zwiedzających w Belwederze, jestem skłonny się z nimi zgodzić – w przymkniętych oczach kobiety i jej dłoniach

Castle Theatre, court museums and spacious tenement houses that adorn Ringstrasse are today the pride of Vienna - but at the same time they bolster its reputation for dowdiness. However, you would be hard pressed to find collections as spectacular as those in the local museums and galleries. The most impressive is the Art History Museum, which boasts paintings by Velázquez and Vermeer. However, I choose the adjacent Museum of Natural History. The Venus of Willendorf, the most famous prehistoric sculpture, has found its home here. This 11-cm figurine of a generously endowed naked woman is around 27,000 years old. And although scientists have not been able to determine whether it was a symbol of fertility or whether it shows what women looked like at the time, the figurine is proof that sensuality and art have occupied the human mind for centuries.

SYMBOL OF A VAMP

His fingers wrapped around her bent head, and his lips searching for her cheek. *The Kiss*, dripping with gold and red spots, is Gustav Klimt's most famous work. This co-founder of Art Nouveau spent most of his life in Vienna. At the peak of his career, he could demand a fortune for his works. Klimt's paintings,

Charakterystyczny budynek mieszkalny Hundertwasser House zaprojektowany przez austriackiego architekta Friedensreicha Hundertwassera to jedna z atrakcji Wiednia.
The characteristic Hundertwasser House residential building designed by the Austrian architect Friedensreich Hundertwasser is one of the attractions of Vienna.

otulających szyję kochanka jest coś nie tylko uwodzicielskiego, ale też demonicznego.
Klimt rozsiał swą sztukę niemal po całym mieście, dekorując między innymi miejski teatr, sklepienie Muzeum Historii Sztuki czy Pawilon Secesji. Wędrówka jego śladami potrafi połknąć cały dzień. Nie mam tyle czasu – pozostaje mi więc zapisać sobie najbardziej znany obraz malarza pod powiekami i ruszyć w stronę Mariahilfer Strasse, gdzie rodzą się wiedeński sznyt i elegancja. Pasaż chlubi się mianem najdłuższej (1,8 km) ulicy handlowej Wiednia. Dla zakupoholików to raj i piekło w jednym. Oferta setek sklepów potrafi wzbudzić euforię, zduszoną jednak świadomością, że niezależnie od wysiłków kupujący nigdy nie będzie w stanie wykorzystać otwierających się przed nim możliwości. Tym bardziej że po dobiciu do centrum trakt zamienia się w rejon luksusu: ulice Graben, Kärntner i Kohlmarkt upodobali sobie światowej sławy projektanci, z Chanel i Burberry na czele. Popularność tych miejsc pośród wiedeńskiej klasy średniej sprawia, że jedząc śniadanie w Café Central, nie możesz oderwać wzroku od swojej sąsiadki.

SPOJRZENIE Z DYSTANSU

Grinzing leży w oddaleniu od centrum Wiednia, nie zwracając uwagi na jego barokową architek-

populated with female characters, are full of exuberant sexuality and frivolity, showing that Vienna, even a hundred years ago, was not as respectable as people seem to think. Some people consider Klimt the creator of the symbol of the vamp, and when I look at *The Kiss*, displayed for visitors at the Belvedere today, I am inclined to concur - there is something not only seductive, but also demonic, about the woman's half-open eyes and her hands wrapped around her lover's neck.
Klimt spread his art over pretty much the entire city, decorating the city theatre, the vault of the Museum of Art History, the Secession Pavilion, and other places. Wandering in his footsteps can take a whole day. I don't have that much time. What I can do is take a mental picture of the painter's most famous work and save it under my eyelids and move towards Mariahilfer Strasse, where Viennese elegance was born. This thoroughfare has the distinction of being the longest (1.8 km) shopping mall in Vienna. For shopaholics, it's heaven and hell rolled into one. The wares of hundreds of stores can arouse euphoria. The downside is that, no matter how hard you try, you can never take advantage of all the opportunities available. Graben, Kärntner and Kohlmarkt streets are the preserve of world-famous designers, including Chanel and Burberry. The popularity of these places among the Viennese middle class means that, while eating breakfast at Café Central, you won't be able to take your eyes off your neighbour.

Coral travel

CORALOVE PODRÓŻE

TURCJA HISZPANIA
EGIPT BUŁGARIA
GRECJA TUNEZJA
EGZOTYKA

OTI HOLDING 30

©ADOBE STOCK (2), SHUTTERSTOCK (6)

turę i budynki przypominające tort weselny. Jeszcze w 1892 r. był odrębnym miastem, dziś jest 19. dzielnicą stolicy. Ta spokojna okolica jest wymarzonym miejscem, by zjeść austriacki posiłek, nie zderzając się z cenami w śródmieściu. Nie ma też lepszego miejsca, by spróbować wiedeńskiego specjału, o którym jakiś czas temu było głośno – białego wina wiener gemischter satz.

Właściciel knajpki Schimanko's Winzerhaus nalewa mi je do szklanki, nie kłopocząc się winnym ceremoniałem. W tej scenerii – pełnej drewna, poroży tkwiących na ścianach i papierowych podkładek pod talerze – kieliszki wydawałyby się nietaktem. Wino ma wysoką kwasowość i jest nieprawdopodobnie świeże. Powstaje według tradycyjnej, rzadko dziś stosowanej metody: winorośl kilku odmian sadzona jest na jednej parceli, a zbiory odbywają się w tym samym okresie. W ten sposób proporcje winnych szczepów określane są na etapie sadzenia winorośli, a nie – jak to zwykle bywa – podczas ich łączenia po zbiorach.

Rzędy winnych krzewów rozlały się po stokach otaczających Grinzing i gdybym tylko chciał, mógłbym pójść obejrzeć je z bliska. Kaflowy piec grzejący plecy, talerz uginający się od mięsa i butelka wina w zasięgu ręki powstrzymują mnie jednak przed tego typu pomysłami. Gdy pojawia się jeszcze kilku starszych panów z akordeonem, wiem już, że z tego lokalu nie wyjdę do późnego wieczora. Wiedeń – w każdej swojej odsłonie – potrafi wciągnąć bez reszty. ■

PUTTING THINGS INTO PERSPECTIVE

Grinzing is located far from the centre of Vienna, and has none of its baroque architecture or wedding-cake buildings. In 1892, it was a separate city; today it is the 19th district of the capital. This peaceful neighbourhood is a perfect place to enjoy an Austrian meal at an affordable price. There is also no better place to try the Viennese specialty, which has recently gain lots of fame- the white wine Wiener Gemischter Satz.

The owner of Schimanko's Winzerhaus pours it into a glass for me. He doesn't bother to observe the wine ritual. In this scenery - full of wood, antlers put on the walls and paper mats placed under the plates – using glasses would seem to be tactless. The wine has a high acidity and is incredibly fresh. It is produced according to a traditional method that is rarely used today: vines of several varieties are planted on one plot and harvested in the same period. In this way, the proportions of the grapevines are determined at the stage of planting the vines, and not - as is usually the case - when combining them after the harvest.Rows of grapevines cover the slopes surrounding Grinzing, and if I wanted to, I could go and have a closer look. But a tiled stove that warms my back, a plate full of meat and a bottle of wine within easy reach prevent me from doing so. When some old men with an accordion show up, I know that I will not be leaving this place until late in the evening. Vienna - in each of its versions - can draw you completely in. ■

Całkiem nowe oblicze Wiednia, czyli kompleks wieżowców Modern Danube City w północnej części miasta.
A completely new face of Vienna, i.e. the Modern Danube City skyscraper complex in the northern part of the city.

POLISH AIRLINES LOT
A STAR ALLIANCE MEMBER
Połączenia
Connections
WAW–VIE–WAW
Więcej informacji na ■
More information on
lot.com
lot.com

CZY NEUTRALNA SZWAJCARIA MOŻE STANOWIĆ DZIŚ ALTERNATYWĘ DLA CIEBIE I TWOJEGO BIZNESU?

Jeśli jesteś przedsiębiorcą i szukasz bezpiecznego miejsca, z którego będziesz mógł kontynuować ekspansję na świat wybór Szwajcarii może okazać się strzałem w 10! Szwajcarię wybierają inwestorzy i przedsiębiorcy, którzy myślą o rebrandingu swojej marki (z marki lokalnej na międzynarodową). Strategiczne położenie Szwajcarii, wyjątkowo niskie stawki podatkowe (w skali Europy) są również jej atutem. Dziś dodatkowo możesz zastanawiać się, gdzie jest bezpiecznie zamieszkać. Jeśli dodatkowo liczysz na to, aby podnieść standard życia, a przy okazji skorzystać z efektywnego systemu podatkowego, to warto rozważyć Szwajcarię.

JAK WYGLĄDAJĄ PODATKI W SZWAJCARII?
Podatki w Szwajcarii są progresywne i średnio osiągają 24,6 % (najwyższy próg). Jednak są kantony gdzie podatek wynosi zaledwie np.: 11,2% w Zug. I to jest najwyższy próg pobierany od kwoty powyżej 755.200 EURO. J**eszcze bardziej nas interesuje zwolnienie z podatku zysków kapitałowych** uzyskanych przez osoby prywatne (jeśli nie zajmują się zawodowo obrotem akcjami. To nie koniec przywilejów - Szwajcaria oferuje tzw. fiscal deal permit na podstawie którego zamożna osoba, która chciałaby zamieszkać w Szwajcarii może ustalić zasady płacenia podatków w oparciu nie tyle o dochody co wydatki związane z konsumpcją i poziomem życia. W takiej sytuacji uzgodniona kwota podatku wyczerpuje cały podatek bez względu na dochody uzyskiwane i bez względu na miejsce ich uzyskania.

JAKIE ATUTY MA DZIŚ SPÓŁKA W SZWAJCARII?
Spółki w Szwajcarii płacą federalny podatek dochodowy w wysokości **8,5%**, jednak sam podatek odlicza się od dochodu, więc efektywnie jest on niższy. Do tego należy doliczyć podatek kantonalny, który wynosi od kilku do kilkunastu procent. **Efektywny podatek wyniesie zatem pomiędzy 11.9% - 21.6%.** Dodatkowo system wielu zwolnień i odliczeń może sprawić, że faktycznie spółki płacą tego podatku dużo mniej.
Spółki korzystają ze zwolnień dla struktur R&D oraz IPBOX, jak i zwolnień dla dywidend i zysków kapitałowych.

DR ANNA MARIA PANASIUK
Wealth Advisor

Doradza w zakresie rezydencji podatkowej oraz struktur międzynarodowych; przez 20 lat założyła 150 spółek, 200 rachunków inwestycyjnych i 25 struktur rodzinnych zmierzających do zachowania majątku rodzinnego.

JAKIE SĄ KOSZTY ZAŁOŻENIA SPÓŁKI W SZWAJCARII?
Pośród kosztów wystartowania biznesu (obsługa prawna i notarialna, które najczęściej wynoszą około 4000 – 5000 CHF) należy liczyć się z koniecznością opłacenia kapitału spółki, który dla Sarl wynosi 20.000 CHF i musi być w pełni opłacony, a dla SA 100.000 CHF i opłacony musi być w 50%. Alternatywnie można założyć oddział spółki zagranicznej lub polskiej, co pozwoli na redukcję kosztów kapitału. Decyzja jednak jak ułożyć strukturę powinna wynikać z całościowej strategii. No i szczególnie w dzisiejszych czasach powinna być mocno przemyślana.

CZY WARTO ZATEM ZAINTERESOWAĆ SIĘ SZWAJCARIĄ?
Szwajcaria uchodzi za bardzo drogą jurysdykcję pod względem cen nieruchomości, kosztów obsługi prawnej i kosztów zatrudnienia. Porównując jednak np.: ceny obsługi prawnej w dzisiejszej Europie wydaje się, że prawnicy szwajcarscy mają te ceny mocno umiarkowane (300 – 400 CHF), w stosunku do 300 Euro w Niemczech, czy 250 Euro w Hiszpanii). **Przedsiębiorcy, którzy myślą o Szwajcarii, myślą o niej często w kategoriach dużej wartości dodanej – i dokładnie o to tutaj chodzi!** Nie tyle jej system podatkowy jest decydujący (chociaż jest ważny), co inne postrzeganie spółki lub całej grupy, która ma swoją satelitę/holding w Szwajcarii i z tego miejsca pozwala na dalszy rozwój biznesu w świecie.

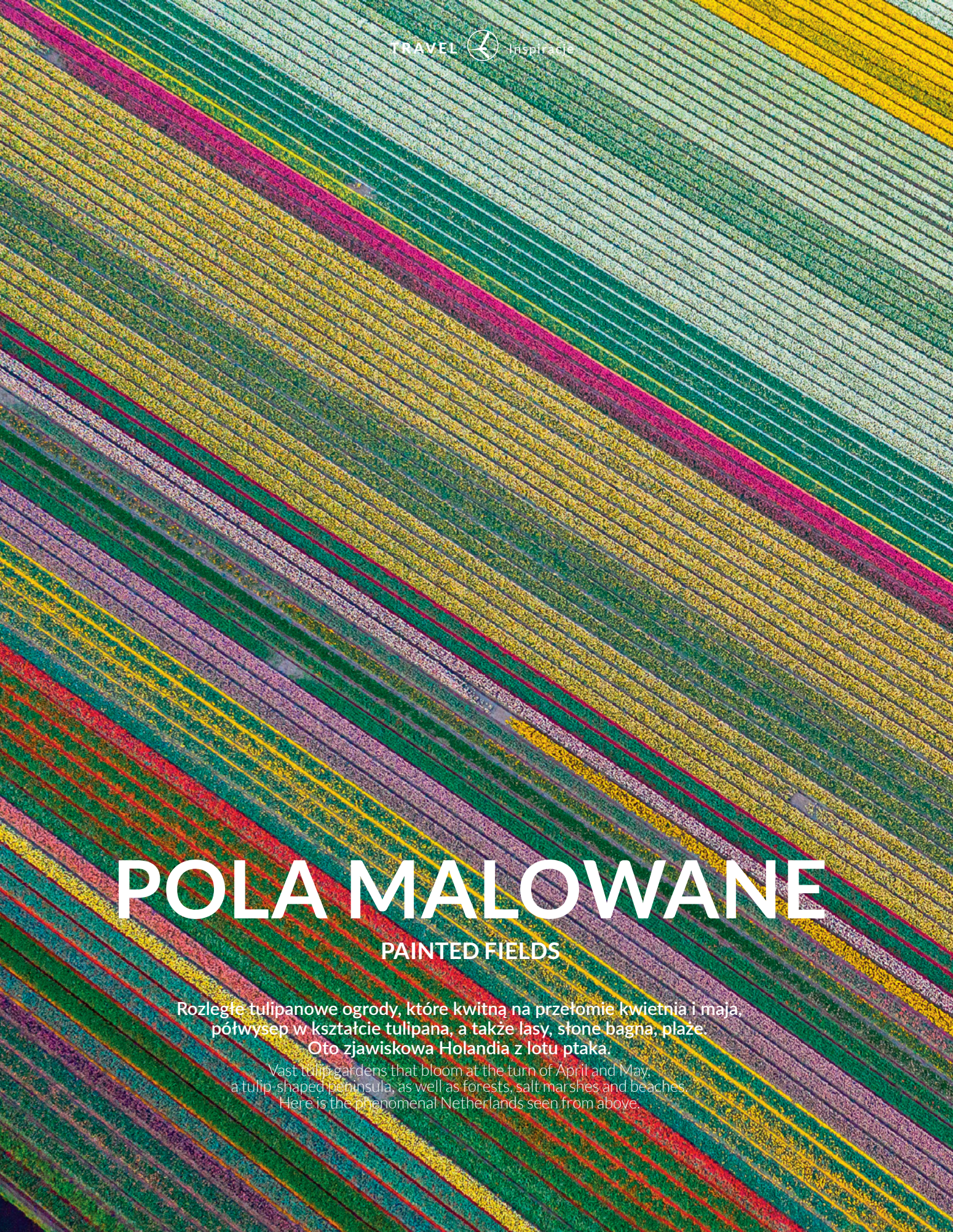

POLA MALOWANE

PAINTED FIELDS

Rozległe tulipanowe ogrody, które kwitną na przełomie kwietnia i maja, półwysep w kształcie tulipana, a także lasy, słone bagna, plaże. Oto zjawiskowa Holandia z lotu ptaka.

Vast tulip gardens that bloom at the turn of April and May, a tulip-shaped peninsula, as well as forests, salt marshes and beaches. Here is the phenomenal Netherlands seen from above.

Pole tulipanów w Lisse (zachodnia Holandia). W miejscowości znajduje się Keukenhof, czyli największy na świecie ogród kwiatowy.
A tulip field in the town of Lisse (west Holland). It is where Keukenhof, the world's largest flower garden is located.

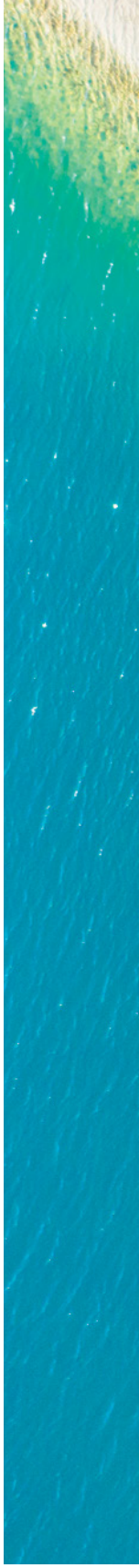

Jezioro w miejscowości Gasselte w zachodniej Holandii.
Lake in the village of Gasselte in the Netherlands.

Na stronie obok, u góry:
Słone bagna w rezerwacie przyrody Zatopiona Kraina Saeftinghe w najbardziej wysuniętej na południe części holenderskiej prowincji Zeeland.
Top left: Salt marshes in the Drowned Land of Saeftinghe - a nature reserve in the southernmost part of the Dutch province of Zeeland.

Na stronie obok, u dołu:
Panele słoneczne w jednym z najmłodszych holenderskich miasteczek Almere, którego budowa rozpoczęła się w 1976 r.
Bottom left: Solar panels in one of the youngest towns of Almere in the Netherlands, construction of which began in 1976.

Po lewej: XVI-wieczny Fort Bourtange zbudowany na rozkaz Wilhelma Cichego. Znajduje się w północno-zachodniej Holandii, we wsi Bourtange.
On the left: the 16th-century Fort Bourtange built by order of Wilhelm the Silent is located in the northwest of the Netherlands, in the village of Bourtange.

Na dole: Sztuczny półwysep Tulpeiland w kształcie tulipana na jeziorze Wolderwijd. Łodygę tworzą naturalne wyspy.
Below: Tulip-shaped man-made peninsula called Tulpeiland on Lake Wolderwijd. The stem is formed by natural islands.

Na stronie obok: Beekbergerwoud las bagienny (uważany za ostatnią puszczę holenderską) w prowincji Geldria, położony między Apeldoorn a wioską Klarenbeek.
On the opposite page: Beekbergerwoud marsh forest (considered to be the last primeval Dutch forest) in the province of Gelderland, located between Apeldoorn and the village of Klarenbeek.

LOT POLISH AIRLINES
A STAR ALLIANCE MEMBER
Połączenia
Connections
WAW–AMS–WAW
Więcej informacji na
More information on
lot.com
lot.com

© SHUTTERSTOCK(5), ADOBE STOCK, ERWIN DOORN/UNSPLASH

WIELKANOC
dookoła świata

EASTER AROUND THE WORLD

tekst | by **MAGDALENA RUDZKA**

Niezależnie od kraju i narodu potrawy związane ze świętami Wielkanocnymi pełne są składników kojarzących się z wiosną i końcem postu.

Regardless of country and nation, Easter dishes are full of ingredients associated with spring and the end of fasting.

← KERBELSUPPE

Niemiecka wiosenna zupa, której wiodącym składnikiem jest trybula. To prawdziwy hołd dla wiosny – oprócz dużej ilości warzyw dodaje się do niej też, jak to na Wielkanoc, jajko. Bez niego jest potrawą wegańską przyrządzaną na wywarze warzywnym.

A German spring soup with chervil as the leading ingredient. It is a true tribute to spring - apart from a large amount of vegetables, an egg is also added, as is the case at Easter. Without the egg, it is a vegan dish made with vegetable stock.

Tradycja pieczenia mazurków sięga w Polsce XVII w.

The tradition of baking mazureks in Poland dates back to the 17th century.

← MAZUREK

Z polskiej tradycji wypieku mazurków możemy być dumni. Chyba żaden inny kraj nie podchodzi w tak twórczy sposób do wielkanocnych ciast. Mazurek to niskie ciasto przeważnie na kruchym lub biszkoptowym spodzie pokryte słodką masą, np. kajmakową lub orzechową, bogato zdobione bakaliami i kandyzowanymi owocami. Stałego przepisu nie ma – wszystko zależy od inwencji kucharza.

We can be proud of the Polish tradition of baking mazureks. Probably no other country has approached Easter cakes in such a creative way. Mazurek is a thin cake, usually on a shortbread or sponge-cake base, covered with a sweet mass, e.g. butterscotch or made of nuts, richly decorated with dried fruit. There's no one recipe, it's all up to the chef.

↑ PASKA

To wielkanocne ciasto naszych sąsiadów z Ukrainy. Paska podobna jest trochę do polskiej babki drożdżowej, ale w Ukrainie jest to wypiek stricte świąteczny, pieczony na tę jedną okazję, raz w roku. Robi się ją z niezbyt słodkiego ciasta drożdżowego, na mleku i maśle, a piecze w dość wysokich formach. Często zdobi się ją warkoczami.

An Easter cake of our Ukrainian neighbours. Paska is a bit similar to the Polish yeast cake, but in Ukraine it is a strictly festive cake, baked for one occasion, once a year. The yeast dough, made with milk and butter, and baked in quite high forms, cannot be too sweet. The cake is often decorated with braids.

↑ BACALHOADA

Proste i pyszne danie podawane na Wielkanoc w Portugalii i Brazylii. Jego główny składnik to bacalhau, czyli solony dorsz będący podstawą portugalskiej kuchni od setek lat. W skład bacalhoady wchodzą też: ziemniaki, kapusta, pory, słodka papryka, cebula, oliwki i gotowane jajka.

A simple and delicious dish served at Easter in Portugal and Brazil. Its main ingredient is bacalhau, or salted cod that has been the basis of Portuguese cuisine for hundreds of years. The bacalhoada also includes potatoes, cabbage, leeks, sweet peppers, onions, olives and boiled eggs.

↓ MINESTRA MARITATA

W dosłownym tłumaczeniu – zupa ślubna, ale podaje się ją nie w czasie wesel, tylko na Wielkanoc. Nazwa wzięła się raczej z tego, że pożeniono w niej warzywa i mięso. Bazą jest tu typowa włoska zupa jarzynowa: minestra. Przepis wyróżniają dodatki: mięsne klopsiki, czasem kawałki kiełbasy.

Literally translated, it means a wedding soup, but it is served not at weddings, but at Easter. It's called like that as vegetables and meat were married in it. The basis here is a typical Italian vegetable soup: minestra. The recipe is distinguished by additives: meat meatballs, and ometimes pieces of sausage.

↑ PIECZONA JAGNIĘCINA

Roasted lamb

Jagnię lub baranek ma w chrześcijaństwie bogatą symbolikę. Stąd, jak również z faktu, że sezon na jagnięcinę rozpoczyna się na wiosnę, mięso to gości na wielkanocnych stołach w wielu krajach. Pieczona wersja jest szczególnie popularna we Francji, w Wielkiej Brytanii, w USA i w Grecji.

A lamb has a rich symbolism in Christianity. Hence, as well as the fact that the lamb season begins in spring, this meat is present on Easter tables in many countries. The roast version is especially popular in France, the UK, the US and Greece.

We Francji na Wielkanoc piecze się udziec jagnięcy z czosnkiem i rozmarynem.

In France, a leg of lamb is baked for Easter with garlic and rosemary.

↓ PAÇOCA

Ciekawy brazylijski deser, a właściwie cukierek, który tradycyjnie ma tylko trzy składniki: orzeszki ziemne, cukier i sól. Bywa, że dla związania masy dodaje się jakiś rodzaj mąki, na przykład kukurydzianą, owsianą lub z manioku. Podobno paçoca to niezwykle uzależniający deser.

An interesting Brazilian dessert, or actually a candy, which traditionally has only three ingredients: peanuts, sugar and salt. Sometimes some kind of flour is added to bind the mass, for example corn, oat or cassava flour. Paçoca is said to be an extremely addictive dessert.

← TORTA PASCUALINA

Pikantna tarta tradycyjnie przyrządzana we włoskiej Ligurii, jednak wraz z imigrantami dotarła m.in. do Argentyny, Urugwaju i Peru. Formę z kruchego ciasta napełnia się masą z przesmażonej boćwiny lub szpinaku, czasem z dodatkiem karczochów. Masę spina dodatek roztrzepanego jajka i startego sera. Na koniec umieszcza się w niej całe ugotowane jajo, przykrywa warstwą ciasta i zapieka.

A spicy tart traditionally prepared in Italian Liguria. It also arrived with immigrants to, for instance, Argentina, Uruguay and Peru. The shortcrust pastry mold is filled with a mixture of fried chard or spinach, sometimes with the addition of artichokes. The mass is held together by beaten egg and grated cheese. Finally, a whole cooked egg is put in it, covered with a layer of dough and baked.

↑ FANESCA

Na Wielkanoc przygotowuje się wiele potraw o bogatej symbolice, jednak chyba żadna nie dorównuje ekwadorskiej fanesce. To bardzo bogata zupa, a właściwie danie jednogarnkowe przygotowywane m.in. z dwunastu rodzajów ziaren, które symbolizują nie tylko Apostołów, ale i regiony Ekwadoru. Są to np.: soczewica, groch, fasola fava i lokalne odmiany łubinu. Kolejne składniki to solony dorsz, dynia, smażone plantany i jajka. Fanesca ma wiele regionalnych odmian.

For Easter, many dishes with rich symbolism are prepared, but probably none can live up to Ecuadorian fanesca. It is a very rich soup, or rather a one-pot dish prepared, among others, of twelve kinds of grains that symbolize not only the Apostles but also the regions of Ecuador. These include lentils, peas, fava beans and local lupine varieties. Other ingredients are salted cod, pumpkin, fried plantains and eggs. Fanesca has many regional variations.

↑ ROSQUILLAS

To hiszpańskie wielkanocne pączki z dziurką, jednak od większości podobnych ciastek różnią się brakiem drożdży. Za puszystą konsystencję odpowiada tu proszek do pieczenia. Ciasto przyprawia się też skórką cytrynową i cynamonem. Usmażone w głębokim oleju rosquillas koniecznie obtacza się w drobnym cukrze.

These are Spanish Easter donuts with a hole in them, but they differ from most similar treats as they don't contain yeast. The baking powder is responsible for their fluffy texture. The dough is also seasoned with lemon zest and cinnamon. Rosquillas , fried in deep oil, are always coated in fine sugar.

→ HOT CROSS BUNS

Podobno historia tych słodkich korzennych bułeczek ze znakiem krzyża sięga w Anglii XIV w. Od tamtego czasu rozpowszechniły się we wszystkich krajach Wspólnoty Brytyjskiej. Zjada się je tradycyjnie tylko w Wielki Piątek, choć w Wielkiej Brytanii i Australii można je kupić przez cały rok.

Apparently, the history of these sweet spicy buns with the cross on dates back to the 14th century in England. Since then, they have spread throughout the Commonwealth. They are traditionally eaten only on Good Friday, although they can be bought all year round in the UK and Australia.

Wypiekiem podobnym do hot cross buns jest czeski mazanec.

The Czech mazaniec is similar to hot-cross buns.

↑ ESCOVITCH

Najpopularniejsza potrawa przyrządzana w Wielkanoc na Jamajce. Jej nazwa pochodzi od hiszpańskiego escabeche i podobnie jak oryginał jest to danie rybne z dodatkiem jakiegoś rodzaju octu, np. słodowego. Ryba jest smażona na oleju, a następnie zalewana kwaśnym sosem, w którym spędza co najmniej dwie godziny.

The most popular Easter dish in Jamaica. Its name comes from the Spanish escabeche, and, like the original, it is a fish dish with some kind of vinegar, such as malt. The fish is fried in oil, and then poured over with sour sauce, in which it spends at least two hours.

↑ ŻUREK
Sour rye soup

Jedyna polska zupa podawana na Wielkanoc, chociaż jemy ją i przy innych okazjach. Zresztą Europa Wschodnia to zupowa potęga, ale nawet na nasze warunki żurek jest czymś wyjątkowym – bo jej początkiem jest fermentacja. Żurek powstaje na zakwasie chlebowym, z dodatkiem treściwego wywaru, kiełbasy, ziemniaków i jaj.

The only Polish soup served at Easter, although we eat it on other occasions, too. In fact, Eastern Europe is a soup power, but even here, sour rye soup is something special because it's made from sourdough. The ingredients include sausage, potato and eggs.

W polskiej tradycji istnieje też postna wersja żurku.

There is also a fasting version of the sour rye soup in Polish cuisine.

↓ TSOUREKI

Słodkie drożdżowe ciasto pieczone na Wielkanoc w Grecji. Chociaż jest słodkie, częstym dodatkiem są całe, nieobrane jajka ugotowane na twardo, w skorupkach barwionych na czerwono. Inne ciekawe składniki to mastyks (żywica z drzewa pistacji kleistej) lub nasiona kopru włoskiego. Do tych bardziej oczywistych należą rodzynki, cynamon i aromat migdałowy.

A sweet yeast cake baked for Easter in Greece. Although it's sweet, a frequent addition is a whole, unpeeled, hard-boiled egg in a red-coloured shell. Other interesting ingredients are mastiha (resin from the glutinous pistachio tree) or fennel seeds. The more obvious ones include raisins, cinnamon, and almond flavour.

← MURTABAK Z WOŁOWINĄ
Beef murtabak

To danie spotykane wśród chrześcijan w Singapurze, choć jego rodowód sięga Bliskiego Wschodu, a jako codzienne danie znane jest m.in. w Indonezji i Malezji. Murtabak to naleśnik lub rodzaj pierożka z nadzieniem. W Singapurze nadzienie z mielonej wołowiny symbolizuje zakończenie Wielkiego Postu.

It is a dish common among Christians in Singapore although its origins go back to the Middle East. As a daily dish it is known, for instance in Indonesia and Malaysia. Murtabak is a pancake or a kind of stuffed dumpling. In Singapore, ground beef filling symbolizes the end of Lent.

©ADOBE STOCK (15), ISTOCK, SHUTTERSTOCK (3)

→ CASATIELLO

Kaloryczny słony chlebek wielkanocny wypiekany w okolicach Neapolu. Jego bazą jest ciasto chlebowe, do którego dodaje się ser (np. scamorza, parmezan czy pecorino), smalec i jakiś rodzaj wędliny – np. salami. To stary przepis, sięgający XVII w. Casatiello przygotowuje się w Wielki Piątek wieczorem, a zjada następnego dnia.

A caloric, salty Easter bread baked in the vicinity of Naples. Its base is bread dough, to which cheese (e.g. scamorza, parmesan or pecorino), lard and some type of cold cuts – e.g. salami are added. It's an old recipe, dating back to the 17th century. Casatiello is prepared on Good Friday evening and eaten the next day.

↓ RYŻ JOLLOF
Jollof rice

To jedno z najpopularniejszych dań Afryki Zachodniej. W chrześcijańskiej (ponad 70 proc. populacji) Ghanie stało się też daniem wielkanocnym. Jollof to bogato przyprawiony pomarańczowy ryż – za jego kolor odpowiada dodatek koncentratu pomidorowego. Do potrawy używa się też czosnku i różnych odmian papryk, również ostrych.

This is one of the most popular dishes in West Africa. In Christian Ghana (over 70% of the population are Christian), it has also become an Easter dish. Jollof is richly spiced orange rice. It owes its colour to the addition of tomato paste. Garlic and various types of

Wielkanocna szynka na angielskich stołach pojawiła się w latach 50.

Easter ham appeared on English tables in the 1950s.

↑ PIECZONA SZYNKA
Glazed ham

Upieczona, glazurowana szynka jest gwiazdą angielskiego stołu wielkanocnego. Peklowaną szynkę, zwaną tam gammon, gotuje się, a potem piecze, na koniec smarując słodkim sosem z brązowego cukru i musztardy, czasem z miodem lub konfiturą. Dla dodatkowego aromatu w szynkę wbija się goździki.

Baked, glazed ham is the star of the English Easter table. Grilled ham, called gammon, is boiled and then baked. Then sweet sauce made with brown sugar and mustard is rubbed in. Sometimes honey or jam is added. For extra flavor, cloves are stuck into the ham.

↑ CHAKAPULI

Bogaty w zioła gruziński gulasz z jagnięciny serwowany na wielkanocny obiad. Ciekawym dodatkiem są niedojrzałe, zielone owoce śliwy wiśniowej zwanej ałyczą. Z ziół używa się: estragonu, pietruszki, kolendry, mięty i kopru. I jak to w Gruzji, dodaje się wina.

Georgian lamb stew rich in herbs, served for Easter dinner. An interesting addition is the unripe green fruit of the cherry plum. The herbs used are: tarragon, parsley, coriander, mint and dill. And as in Georgia, wine is added.

WIOSENNA POBUDKA

SPRING AWAKENING

Po okresie zimowym nasza skóra często jest przesuszona, wymaga zatem wyjątkowej pielęgnacji. Podpowiadamy, które kosmetyki skutecznie pomogą ją zregenerować i nawilżyć.

After the winter period, our skin is often dry, therefore requires exceptional care. We recommend cosmetics which will effectively help regenerate and moisturize it.

tekst | by **LENA IWAŃSKA**

EFEKT LIFTINGU
Lifting effect

Merveillance Lift to bogaty krem ujędrniający i korygujący zmarszczki. Idealny dla skóry normalnej oraz suchej, dzięki otulającej konsystencji zapewnia natychmiastowy efekt.

Merveillance Lift – rich cream that firms the skin and corrects wrinkles. Perfect for normal to dry skin, it provides an immediate effect thanks to its enveloping texture.

cena | price: PLN 182/15ml

GŁĘBOKIE ODŻYWIENIE
Deep nourishment

Renewal Crème to preparat nawilżający o delikatnej formule, który wygładza i łagodzi zaczerwienienia skóry, przywracając jej odpowiedni poziom nawodnienia.

Renewal Crème is a moisturizing formula that smoothes the skin and soothes redness, restoring proper hydration.

cena | price: PLN 510/50ml

METABOLIZM W RUCH
Metabolism booster

Medilâge anti-cellulite bazuje na liofilizowanym koncentracie soku z francuskiej odmiany melona kantalupa. To pierwsza podawana doustnie substancja z klinicznie udowodnioną skutecznością działania na cellulit.

Medilâge anti-cellulite is based on a freeze-dried juice concentrate from the French variety of cantaloupe melon. It is the first orally administered substance to be clinically proven to be effective against cellulite.

cena | price: PLN 450/90 caps

DOBREJ NOCY!
Good night!

Wyposażony m.in. w funkcję przypomnienia o porze snu i progresywnego wybudzania wspomaganego światłem budzik Mudita Harmony (na zdj. obok) ma pomóc w dbaniu o zdrowszy sen.

Equipped with, among other things, a reminder about bedtime and light-assisted progressive wake-up function, the Mudita Harmony alarm clock (on the left) is designed to help you care for healthier sleep.

MODELUJE TWARZ
Face sculpting

Affinant Visage to delikatne serum o intensywnym działaniu ujędrniającym. Dzięki zawartości wyciągu z kakaowca i kofeiny doskonale eliminuje kumulację tłuszczu.

A delicate serum Affinant Visage with an intense firming effect. Thanks to the content of cocoa extract and caffeine, it effectively eliminates fat accumulation.

cena | price: PLN 419/50ml

CZAS STOP
Stop the time

Serum od DSD de Luxe zawiera nowy 4-procentowy związek przeciwzmarszczkowy oparty na peptydach, które pomagają zminimalizować skurcze mięśni twarzy wpływające na wygląd drobnych linii i zmarszczek.

The serum from DSD de Luxe contains a new 4% anti-wrinkle compound based on peptides that help minimize facial muscle spasms that affect the appearance of fine lines and wrinkles.

cena | price: PLN 270/30 ml

1

2

5

PETER DO

4

3

1. Torba na ramię HOLLIE Warsaw Roma Beige, 519 zł*
HOLLIE Warsaw Roma Beige shoulder bag, PLN 519*

2. Bluzka Victoria Beckham, 2435 zł
Victoria Beckham blouse, 2435 PLN

3. Baleriny BALAGAN OPERA, 369 zł*
Ballerinas BALAGAN OPERA, 369 PLN*

4. Bezprzewodowe słuchawki dokanałowe JBL Wave, 339 zł
JBL Wave wireless in-ear headphones, PLN 339

5. Spodnie z wysokim stanem AERON, 2349 zł
AERON high-waisted trousers, 2349 PLN

STONOWANY BLASK

GENTLE GLOW

Oversizowe lekkie płaszcze, szerokie spodnie z wysokim stanem, zwiewne koszule i złote dodatki. Drogie panie, w tym sezonie rządzi ponadczasowa elegancja.

Oversize light coats, high-waisted wide trousers, airy shirts and golden accessories. Ladies, timeless elegance reigns supreme this season.

produkt dostępny w sklepach Baltona Duty Free na Lotnisku Chopina lub na sklep.baltona.pl
**product available at* at Baltona Duty Free stores at Chopin Airport or at *sklep.baltona.pl*

©ADOBE STOCK, M.P.

LONGEVITY

DYNAMICZNIE ROZWIJAJĄCY SIĘ TREND NA ŚWIECIE

DYNAMICALLY DEVELOPING WORLD TREND

tekst | by: Anna Wolska

Longevity Center powstało z pasji do zdrowego stylu życia i potrzeby połączenia jej z najnowszymi odkryciami naukowymi – tłumaczy **Joanna Bensz**, założycielka pierwszych tego typu klinik w Polsce i Niemczech.

Longevity Center was created out of passion for a healthy lifestyle and the need to combine it with the latest scientific discoveries - explains **Joanna Bensz**, founder of the first clinics of this type in Poland and Germany.

PL

Co spowodowało, że jest Pani propagatorką longevity, skąd pomysł na klinikę?

Od ponad dekady na świecie inwestowane są miliony dolarów w badania naukowe, których celem jest zrozumienie procesów starzenia oraz innych czynników ryzyka związanych z chorobami cywilizacyjnymi. Longevity Center powstało z pasji do zdrowego stylu życia i potrzeby stworzenia miejsca, które połączy wiedzę, czyli najnowsze, zweryfikowane odkrycia naukowe, i doświadczenie lekarzy i specjalistów w zakresie medycyny personalizowanej oraz trendów longevity. Zdrowie to nie tylko brak choroby, ale równowaga pomiędzy zdrowiem fizycznym, psychicznym i emocjonalnym oraz naszymi relacjami społecznymi. Interesuje nas inwestycja w witalność i próba wyeliminowania czynników ryzyka wpływających na długość życia. Skupiamy się na ocenie jakości zdrowia dzisiaj, uwarunkowaniach genetycznych oraz epigenetycznych

ENG

What made you become a promoter of longevity? Where did the idea for the clinic arise from?

For over a decade, millions of dollars have been invested worldwide in research aimed at understanding the aging processes and other risk factors associated with civilization diseases. Longevity Center was created out of passion for a healthy lifestyle and the need to create a place that combines knowledge, i.e. the latest, verified scientific discoveries, and the experience of doctors and specialists in the field of personalized medicine and longevity trends. Health is not only the absence of disease, it's also the balance between physical, mental and emotional health and our social relationships. We are interested in investing in vitality and trying to eliminate risk factors that affect life expectancy. We focus on assessing the quality of contemporary health, genetic and epigenetic determinants, i.e. what affects our health in terms of influence of our lifestyle, nutrition and the environment in

czyli tym, co wpływa na zdrowie pod wpływem naszego stylu życia, odżywiania i środowiska w jakim funkcjonujemy. Wiemy, że wiek biologiczny, a nie chronologiczny (określany wg daty urodzenia) charakteryzuje każdego z nas. Nie ma dwóch takich samych organizmów, o takim samym metabolizmie, takiej samej strukturze ciała, układzie hormonalnym oraz takim samym wpływie epigenetycznym.

Co charakteryzuje Państwa ofertę?

Longevity Center oferuje unikatowy na polskim rynku zestaw badań i autorską ścieżkę oceny czynników ryzyka opracowaną we współpracy z międzynarodową radą ekspertów naukowych pod nadzorem dyrektora medycznego dr n. med. Roberta Jaremy, opisujących wiek biologiczny oraz epigenetyczne uwarunkowania stanu zdrowia. Łączymy wiedzę z zakresu medycyny z nowoczesnymi technologiami. Jesteśmy jednym z nielicznych centrów medycznych skupionych na zintegrowanym podejściu do analizy zdrowia już na wczesnym etapie życia. Szybki rozwój nauki w zakresie medycyny spersonalizowanej pozwala na przeprowadzenie pogłębionych badań profilaktycznych, aby z wieloletnim wyprzedzeniem przewidzieć wystąpienie np. chorób układu sercowo-naczyniowego czy zmian degeneracyjnych w zakresie centralnego układu nerwowego. Ta wiedza pozwala na stworzenie planu interwencji, który może wpłynąć na opóźnienie bądź wyeliminowanie zagrożeń dla zdrowia. W Longevity Center połączyliśmy zestaw markerów wieku biologicznego oraz wiek epigenetyczny czy immunologiczny z szeregiem markerów używanych w kardiologii prewencyjnej, neurofizjologii, neurologii, endokrynologii oraz immunologii. W połączeniu z innymi badaniami np. metabolizmu, mikrobiomu, jakości snu, funkcji poznawczych czy gospodarki mitochondrialnej czy hormonalnej, jesteśmy w stanie określić czynniki ryzyka, które wpływają na nasz wiek biologiczny.

Rozpoczęła Pani ekspansję europejską. Longevity Center jest obecne w pięciogwiazdkowym hotelu Der Öschberghof, usytuowanym między Zurychem i Stuttgartem. Kieruje nim prof. Stefan F. Zieger, wybitny kardiolog i lekarz sportowy. Dlaczego właśnie tam powstało kolejne centrum?

To idealne miejsce łączące jakość, nowoczesność i zdrowy styl życia. W tym roku obiekt uznano za jeden z najlepszych hoteli wellness na terenie Niemiec, oferujący gościom ponad 5 tys. m² spa, wyśmienite restauracje oraz 45-dołkowy teren do gry w golfa. Na potrzeby tej wyjątkowej lokalizacji wprowadziliśmy kilka autorskich programów np. regeneracji i poprawy jakości snu, a także ocenę zdrowia metabolicznego.

Tekst powstał we współpracy z Longevity Center.

longevity-center.eu

which we function. We know that biological, not chronological (determined by date of birth) age is what defines each of us. No two organisms are the same, with the same metabolism, the same body structure, endocrine system, or the same epigenetic influence.

What's special about your offer?

The Longevity Center offers a unique set of examinations on the Polish market and a proprietary risk factor assessment path developed in cooperation with an international council of scientific experts under the supervision of the medical director, Dr. Robert Jarema, MD, who aims to define biological age and epigenetic determinants of health. We combine knowledge in the field of medicine with modern technologies. We are one of the few medical centres focused on an integrated approach to health analysis at an early stage of life. The rapid development of science in the field of personalized medicine has led to in-depth preventive examinations, which allow to predict the occurrence of, for example, cardiovascular diseases or degenerative changes in the central nervous system many years in advance. This knowledge allows you to create an intervention plan that can delay or eliminate health risks. At the Longevity Center, we have combined a set of biological age markers and epigenetic or immune age with a number of markers used in preventive cardiology, neurophysiology, neurology, endocrinology and immunology. In conjunction with other studies, e.g. metabolism, microbiome, sleep quality, cognitive functions or the mitochondrial or hormonal economy, we are able to determine risk factors that affect our biological age.

You have started your European expansion. The Longevity Center can now be found in the 5-star Der Öschberghof hotel, situated between Zurich and Stuttgart. It is managed by prof. Stefan F. Zieger, an outstanding cardiologist and sports doctor. Why was another center built there?

It is a place which combines quality, modernity and a healthy lifestyle. This year, the facility was recognized as one of the best wellness hotels in Germany, offering guests over 5,000. m² of spa area, gourmet restaurants and a 45-hole golf course. For the purposes of this unique location, we have introduced several proprietary programs, e.g. regeneration and improvement of sleep quality, as well as metabolic health assessment.

The text was created in cooperation with the Longevity Center.

JOANNA BENSZ
Założycielka oraz prezes klinik Longevity Center w Warszawie (przy ul.Belwederskiej 9) i Niemczech, członkini międzynarodowego Instytutu Longevity w Europie.
Founder and President of both Longevity clinics, member of the international Longevity Institute in Europe.

©FILIP KLIMASZEWSKI, M.P.

MYŚL ODWAŻNIE

THINK BIG

tekst | by: Marianna Kucharska

Z **Aleksandrą Borycką,** menedżerką marketplace *Amazon.pl*, rozmawiamy m.in. o zasadach przywództwa i kulturze pracy, która jest kluczowa w tak dużej firmie.

We talk to **Aleksandra Borycka**, the Head of Marketplace at Amazon.pl, about Leadership Principles and work culture, which are key in such a large company.

PL

Jak trafiła pani do Amazona? Jak wyglądał proces rekrutacyjny?

Moja przygoda z Amazonem zaczęła się od wiadomości na LinkedInie o tytule *Hello from Amazon*. Zaciekawiła mnie, więc ją otworzyłam – było to zaproszenie do rekrutacji. Nie szukałam wtedy nowej pracy, ale słowo „Amazon" zawiera pewną magię, dlatego umówiłam się na pierwszą, a potem kolejną rozmowę. Przed Amazonem nie byłam związana z branżą e-commerce – no, może przesadzam, robię zakupy online (*śmiech*). Mój brak doświadczenia w tym obszarze nie zniechęcił jednak firmy, by mnie zatrudnić, bo lubię się uczyć i nie boję się wychodzić ze strefy komfortu. Po serii kilku rozmów dostałam bardzo atrakcyjną ofertę pracy.

Rekrutacja w Amazonie jest wielostopniowa?

Polega na kilku spotkaniach z doświadczonymi Amazończykami zadającymi pytania związane z naszymi *Leadership Principles* (zasadami przywództwa). Szukamy ludzi, którzy podzielają nasze wartości. Wiedza funkcyjna i narzędzia to coś, czego każdy z nas może się nauczyć.

Czym zajmuje się pani w Amazonie?

Jestem menedżerką marketplace *Amazon.pl*. Szukam sposobów na pomoc naszym partnerom handlowym w zwiększaniu ich sprzedaży, współpracuję z kierownikami projektów i rozbudowuję własny zespół, co sprawia mi ogromną przyjemność. Jestem zaangażowana głównie w działania strategiczne, ale w Amazonie kierujemy się zasadami wzajemnego wsparcia, dlatego kiedy sytuacja tego wymaga, włączam się w operacyjne prace zespołu.

Jest pani doświadczoną strateg, ma na koncie szereg projektów międzynarodowych realizowanych nie tylko w Polsce, ale też we Francji, w Niemczech czy Rumuni. Jak wykorzystuje pani zdobytą wiedzę w Amazonie?

ENG

How did you start your career at Amazon? What was the recruitment process like?

My adventure with Amazon began with me receiving a message on LinkedIn titled "Hello from Amazon". It drew my interest, so I opened it - it was an invitation to an interview. I wasn't looking for a new job then, but the word "Amazon" bears some magic in it. So I made an appointment for the first interview. And then another one followed. Before Amazon, I wasn't involved in the e-commerce industry – well, perhaps a bit, as I do online shopping (*laughs*). My lack of experience in this area did not discourage the company from hiring me, because I like to learn and I'm not afraid to get out of my comfort zone. After a series of interviews, I was offered an attractive job.

Is recruitment at Amazon a multi-step process?

It consists of several meetings with experienced Amazonians asking questions related to the company's Leadership Principles. At Amazon, we look for people who share the same values with us, as functional knowledge and tools are something each of us can learn.

What do you do at Amazon?

I am the Amazon.pl Head of Marketplace. My job is to look for ways to help our business partners increase their sales. I work with project managers and expand my own team, which gives me great pleasure. I am mainly involved in strategic activities, but at Amazon we follow the principle of mutual support, so when the situation requires it, I join the operational work of the team.

You are an experienced strategist, who has done a number of international projects implemented not only in Poland, but also in France, Germany and Romania. How do you use this knowledge at Amazon?

My consulting experience proves to be helpful - thanks to it I quickly adapt to new topics. At Amazon, I also use the knowledge gained in a large international corporation. This gives me the tools necessary to lead a large team and the ability to work on multi-dimensional projects.

Is Amazon a good place for a woman-leader?

Amazon is an ideal workplace for all leaders. Regardless of their sex.

You say Amazon, you think – the largest online store in the world. But Amazon is first and foremost its people. What does the work culture or savoir vivre look like in the company?

Amazonians are unique people. Each meeting with them gives you the opportunity to learn

©M.P.

Pomocne okazuje się moje doświadczenie konsultingowe – dzięki niemu bardzo szybko wdrażam się w nowe tematy. W Amazonie wykorzystuję też wiedzę zdobytą w dużej, międzynarodowej korporacji. Dzięki niej znam i posiadam narzędzia niezbędne do prowadzenia dużego zespołu i umiejętność pracy przy rozbudowanych projektach.

Amazon to dobre miejsce dla kobiety liderki?

Amazon to idealne miejsce pracy dla liderów. Płeć nie ma znaczenia.

Mówisz Amazon, myślisz – największy sklep internetowy na świecie. Ale Amazon to przecież także, a może przede wszystkim ludzie. Jak wygląda kultura pracy czy savoir-vivre w firmie?

Każde spotkanie z nimi daje możliwość nauczenia się czegoś nowego. To również szansa na dobrą rozmowę i żarty. Mówiąc o kulturze pracy, warto zwrócić uwagę na dwie kwestie. Po pierwsze w Amazonie pracujemy na dokumentach pisanych, nie przygotowujemy prezentacji, dzięki czemu wszyscy mamy jednakowe szanse – nie tylko ci odważniejsi i lepiej mówiący po angielsku. Drugim ważnym elementem naszej kultury jest traktowanie błędów jako naturalnego elementu nauki. Na spotkaniach dzielimy się sukcesami i porażkami. Dzięki temu zdajemy sobie sprawę, że każdemu zdarza się pomylić, a nasi koledzy i koleżanki są po to, by nas w tych momentach wspierać i uczyć się na naszych potknięciach. Poza tym wspomniane wcześniej zasady przywództwa są używane przez nas na co dzień, to nie jest tylko lista haseł. „Zdobywaj zaufanie", „Myśl odważnie", „Zatrudniaj i rozwijaj najlepszych", „Ucz się i bądź ciekawy" to tylko wybrane z nich.

Amazon to dostęp do milionów kont klientów na świecie, gotowe rozwiązania reklamowe i logistyczne, wsparcie w obsłudze klienta. Jakie szanse Amazon stwarza polskim przedsiębiorcom?

Ponad połowa produktów dostępnych na Amazonie pochodzi od zewnętrznych sprzedawców. Partnerzy handlowi są integralną częścią wizji Amazona, zgodnie z którą chcemy oferować klientom największy wybór produktów, szybką i wygodną dostawę oraz atrakcyjne ceny. Tylko w 2020 r. ponad 2,5 tys. polskich przedsiębiorstw prowadziło sprzedaż za pośrednictwem naszego serwisu, sprzedając średnio 30 produktów na minutę. W 2020 r. przeznaczyliśmy w Europie ok. 2,8 mld euro na infrastrukturę logistyczną, narzędzia, usługi, programy, szkolenia, aby pomóc przedsiębiorstwom sprzedającym produkty za pośrednictwem Amazona w osiągnięciu sukcesu.

Tekst powstał we współpracy z Amazonem. ■

> **Amazon to idealne miejsce pracy dla liderów. Płeć nie ma znaczenia.**
>
> Amazon is an ideal workplace for all leaders. Regardless of their sex.

something new. It's also a chance for a good conversation and jokes. When talking about work culture, it is worth paying attention to two issues. First of all, at Amazon we work on written documents, we do not prepare presentations, which means we all have equal chances – not only the bolder employees or those who speak better English. Another important element of our culture is treating errors as a natural part of a learning process. We share successes and failures at meetings. This allows us to realize that everyone makes mistakes, and that our colleagues are there to support us during such moments and learn from our mistakes. Besides, the aforementioned Leadership Principles are used by us on a daily basis, this is not just a slogan. "Earn trust", "Think big", "Hire and develop the best", "Learn and be curious" – these are just some of them.

Amazon means access to millions of customer accounts around the world, ready-made advertising and logistics solutions, and customer service support. What opportunities does Amazon create for Polish entrepreneurs?

More than half of the products available on Amazon come from third-party sellers. Sales partners are an integral part of Amazon's vision of offering customers the widest range of products, fast, convenient delivery and attractive prices. Only in 2020, over 2.5 thousand Polish companies conducted sales through our website, selling an average of 30 products per min. In 2020, we allocated approx. 2.8 billion euros in Europe for logistics infrastructure, tools, services, programs and trainings that aimed to help businesses that sell products via Amazon to succeed.

The text was written in collaboration with Amazon. ■

ALEKSANDRA BORYCKA
Head of Marketplace Amazon.pl

Ma wieloletnie doświadczenie w doradztwie strategicznym, które zdobyła podczas realizacji międzynarodowych projektów w Polsce, Niemczech, Rumunii i we Francji.
Aleksandra Borycka has many years of experience in strategic consulting, which she gained during the implementation of international projects in Poland, Germany, Romania and France.

ZDROWIE SZYTE NA MIARĘ Health made to measure

Longevity Center to klinika medyczna, która powstała z pasji do zdrowego stylu życia i nowych technologii. Nastawiona na zintegrowane podejście do witalności jest pierwszym centrum medycznym w Polsce i prekursorem w Europie, który oferuje szeroką gamę biomarkerów do pomiaru wieku biologicznego oraz pogłębioną diagnostykę stanu zdrowia. W sercu miasta w nowoczesnych wnętrzach można dokonać szczegółowej diagnostyki na poziomie fizycznym, psychicznym, biochemicznym i molekularnym, a także skorzystać z szeregu interwencji poprawiających zdrowie hormonalne, metaboliczne, mitochondrialne oraz psychiczne.

Longevity Center is a medical clinic created out of passion for a healthy lifestyle and modern diagnostic technologies. It's one of the pioneers in Europe, combining longevity science with medical expertise in an integrated approach using a range of biomarkers of biological age, focusing on risk factors for health and vitality. Located in the heart of Warsaw, in a state-of-the-art facility, it offers world class assessment at the physical, mental, biochemical, and molecular level, as well as a number of interventions to support hormonal, metabolic, mitochondrial and mental health.

więcej | more: ***longevity-center.eu***

KLINIKA PIĘKNA Beauty clinic

Jedyne miejsce na mapie podwarszawskiego Legionowa, które specjalizuje się m.in. w kosmetologii hi-tech, kosmetologii dermatologicznej, medycynie estetycznej, chirurgii plastycznej, trychologii, ginekologii estetycznej oraz fizjoterapii uroginekologicznej. Klinika Bujnowska, bo o niej mowa, może się pochwalić 30-letnim doświadczeniem na rynku estetycznym oraz aparaturą medyczną najwyżej klasy.

The only place on the map of Legionowo near Warsaw, which specializes, i.a., in hi-tech cosmetology, dermatological cosmetology, aesthetic medicine, plastic surgery, trichology, aesthetic gynecology and urogynecology. The Bujnowska Clinic can boast 30 years of experience on the aesthetic market and top-class medical equipment.

więcej | more: ***klinikabujnowska.pl***

©M.P.

"We can all be inspired to dare to do something, whether it is make a donation, welcome refugees, or help with the struggle online. The war in Ukraine will shape the future of the entire world. If tyranny and aggression are allowed to win, we will all suffer the consequences. There is no point to remain just observers. It's time to stand up and be counted."

Yuval Noah HARARI

TOP SPEAKER

2 days
5 stages

400
speakers

18 thematic
tracks

55+ agenda
hours

impact'22

11-12 MAY 2022 / POZNAN

BUY A TICKET

PODANO DO STOŁU
Dinner is served

Nowa zakopiańska restauracja Marilor to propozycja nowoczesnej i lekkiej kuchni polskiej z nutą światowych inspiracji i bogactwem lokalnych składników. Naznaczone zakopiańską historią jasne wnętrza z niezobowiązującą atmosferą zapraszają, by znaleźć radość przy doskonałym jedzeniu. Co w menu? M.in. dania z jagnięciny, ryb, najlepszego polskiego drobiu, specjalnej sezonowanej wołowiny czy lody własnej roboty.

The new Marilor restaurant in Zakopane offers modern and light Polish cuisine with a hint of global inspirations and abundance of local ingredients. Bright interiors with a casual atmosphere, but yet faithful to the history of Zakopane, invite you to find joy while tasting excellent food. What's on the menu? Lamb, fish, the best Polish poultry, special seasoned beef and homemade ice cream.

więcej | more: ***nosalowypark.pl/resturacja-marilor***

AKCJA REGENERACJA
Action regeneration

Dbamy o twarz, nierzadko zapominając o szyi, a ona najczęściej zdradza oznaki starzenia. Skóra na szyi jest delikatna, pozbawiona gruczołów łojowych, stąd nie jest naturalnie nawilżana. Rozwiązaniem problemu mogą być terapie łączone wykonywane w warszawskiej klinice Barberian Esthetic. Jeden z zabiegów rozpoczynamy peelingiem chemicznym, którego głębszą penetrację powodują mikronakłucia. W drugim etapie nakładany jest GenFactor – hit kosmetologiczny, który regeneruje i odżywia skórę.

We take care of the face, often forgetting about the neck, although this is the part of our body that most often reveals our age. The skin on the neck is delicate, it lacks sebaceous glands, therefore it is not naturally moisturized. The solution may be combined therapies performed at the Barberian Esthetic clinic in Warsaw. We start one of the treatments with a chemical peel, which penetrates deeper thanks to micro-punctures. At the second stage, GenFactor is applied - a cosmetic hit that regenerates and nourishes the skin.

więcej | more: ***Warszawa, ul. Jaktorowska 5***

ZRELAKSUJ SIĘ
Relax yourself

Łączy współczesny design z naturą, tworząc pełną harmonii architekturę. Na gości czeka m.in. nowoczesne spa z salami masażu, dobrze wyposażoną siłownią, basenem, jacuzzi i sauną. Dzieci znajdą tu Kids Club z zabawkami sensorycznymi. Hotel by Marriott znajdziecie przy al. 3 Maja 51, tuż przy krakowskich Błoniach.

It combines contemporary design with nature, creating a harmonious architecture. What awaits the guests is e.g. a SPA with massage rooms, a gym, a swimming pool, a jacuzzi and a sauna. Children can enjoy themselves at the Kids Club which offers sensory toys. Hotel by Marriott is located at 51 3 Maja Av., right next to Błonia Park in Krakow.

więcej | more: ***ackrakow.com***

©M.P.

LOT info

SIATKA POŁĄCZEŃ
ROUTE NETWORK **78**

FLOTA
FLEET **80**

ROZRYWKA POKŁADOWA
IN-FLIGHT ENTERTAINMENT **88**

BAGAŻ
BAGGAGE **91**

Bądź naszym Gościem
Be our Guest

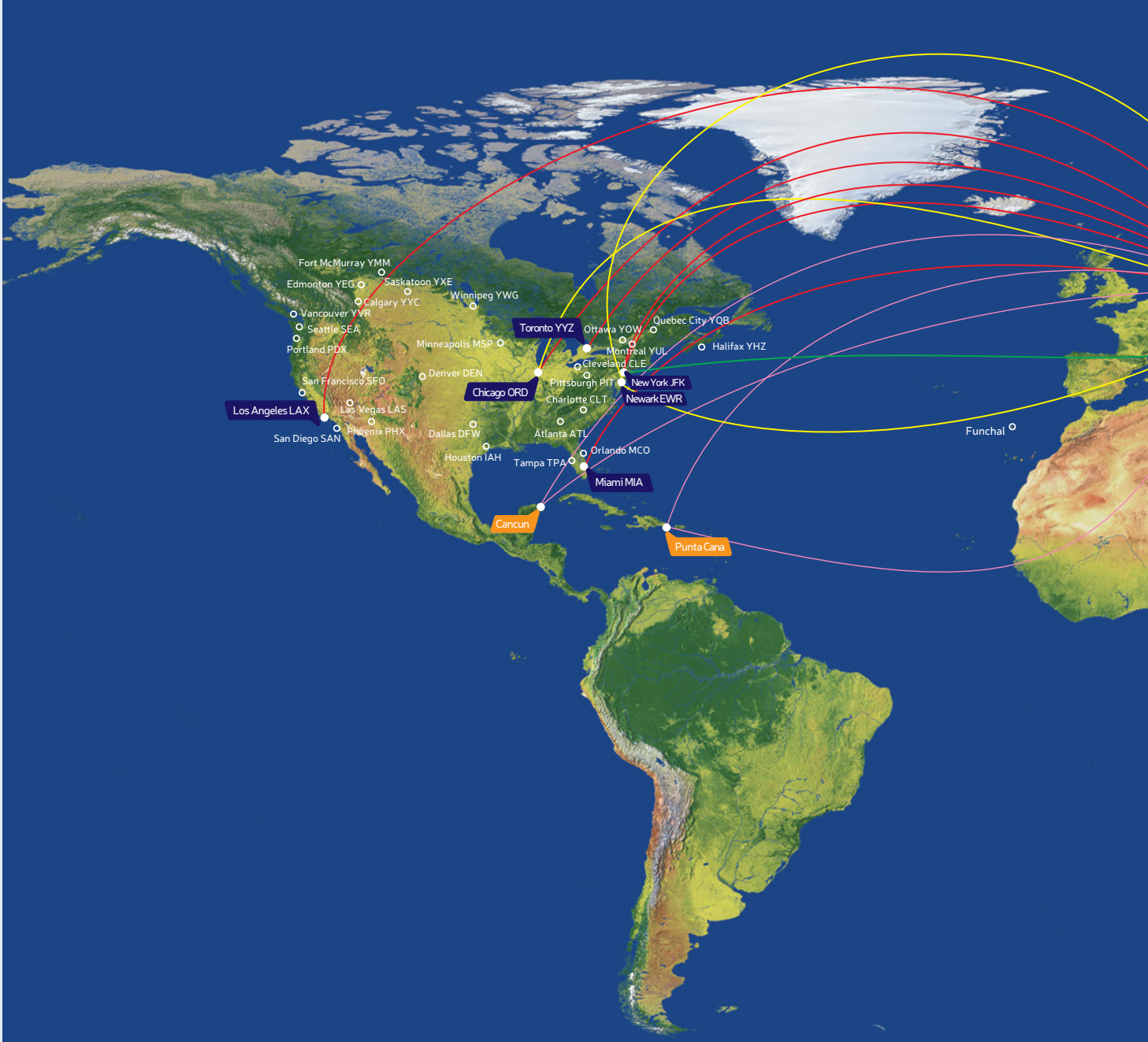

połączenia regularne LOT-u z portu przesiadkowego w Warszawie | LOT schedule services from LOT Warsaw Hub

połączenia regularne LOT-u z portu przesiadkowego w Budapeszcie | LOT schedule services from LOT Budapest Hub

regularne połączenia regionalne LOT-u | LOT regional schedule services

połączenia czarterowe LOTu | LOT charter services

połączenie code-share | code-share services

kierunki code-share | code-share destinations

Heraklion **kierunki wakacyjne |** Holiday Destinations

Split **kierunek regularny sezonowy |** regular seasonal destination

Iasi **nowy kierunek |** new destination

***tymczasowo zawieszone |** temporarily suspended

Stan na 14/03/2022 | Status as of 14MAR22

Tromso
WARSAW
Poznań
Rzeszow
Katowice
Krakow
Prague
BUDAPEST
Tbilisi
Yerevan
Nur-Sultan
Tel Aviv
Beirut
Amman
Cairo
Kuwait
Bahrain
Dubai DXB
Delhi
Colombo
Tianjin TSN
Seoul ICN
Sapporo
Sendai
Tokyo NRT
Trondheim
Alesund
St. Petersburg*
Tallinn
Stockholm ARN
Moscow SVO*
Oslo OSL
Gothenburg
Riga
Edinburgh
Billund
Copenhagen
Dublin
Gdansk
Vilnius
Minsk MSQ*
Olsztyn
Hamburg
Szczecin
Bygdoszcz
Amsterdam
London LCY
Berlin
WARSAW
Kyiv KBP*
Dusseldorf
Lublin
London LHR
Poznan
Kyiv IEV*
Kharkiv*
Brussels
Wroclaw
Frankfurt
Zielona Gora
Katowice
Krakow
Lviv*
Stuttgart
Rzeszow
Luxembourg
Prague
Ostrava
Iasi
Chisinau*
Munich
Strasbourg
Paris CDG
Kosice
Zurich
Innsbruck
Klagenfurt
Vienna
Odesa*
Graz
Lyon
Geneva
Ljubljana
BUDAPEST
Cluj-Napoca
Bucharest OTP
Milan MXP
Venice
Zagreb
Belgrade
Bourgas
Zadar
Sarajevo
Nice
Split
Skopje
Sofia
Porto
Dubrovnik
Istanbul IST
Ankara
Madrid
Podgorica
Barcelona
Tirana
Izmir
Lisbon
Corfu
Samos
Antalya
Adana
Bodrum
Faro
Athens
Dalaman
Kos
Rhodes
Paphos

SAMOLOTY DALEKODYSTANSOWE Long-haul aircraft

	Boeing 787-9 Dreamliner	Boeing 787-8 Dreamliner
Liczba | Number in fleet	7	8
Długość I Length	62,82 m	56,72 m
Rozpiętość I Wing span	60,17 m	60,17 m
V przelotowa I Cruising speed	875 km/h	875 km/h
Zasięg max I Range	13 350 km	12 650 km
Liczba miejsc BC/PEC/EC I Capacity	24/21/249	18/21/213

SAMOLOTY ŚREDNIO- I KRÓTKODYSTANSOWE Medium and short-haul aircraft

	Boeing 737 MAX 8	Boeing 737-800
Liczba | Number in fleet	5	6
Długość I Length	39,52 m	39,47 m
Rozpiętość I Wing span	35,92 m	35,78 m
V przelotowa I Cruising speed	839 km/h	834 km/h
Zasięg max I Range	5750 km	5435 km
Liczba miejsc I Capacity	186	186/168**

	Embraer 195	Embraer 190	Embraer 175	Embraer 170
Liczba | Number in fleet	15	4	12 ***	6
Długość I Length	38,65 m	36,24 m	31,68 m	29,90 m
Rozpiętość I Wing span	28,72 m	28,72 m	26,00 m	26,00 m
V przelotowa I Cruising speed	870 km/h	863 km/h	870 km/h	870 km/h
Zasięg max I Range	3990 km	3461 km	3300 km	3700 km
Liczba miejsc I Capacity	118/112**	106	82	76

	Bombardier DHC-8Q400
Liczba | Number in fleet	10
Długość I Length	32,83 m
Rozpiętość I Wing span	28,42 m
V przelotowa I Cruising speed	666 km/h
Zasięg max I Range	2500 km
Liczba miejsc I Capacity	78

** **w zależności od wersji** I **depending on the version
*** **w tym dwa do dyspozycji rządu** I *** including two aircraft at the government's disposal

BEZPIECZEŃSTWO NA POKŁADZIE SAMOLOTÓW LOT I Safety on board LOT aircraft

Podczas całego lotu obowiązkowe jest zakrywanie nosa i ust za pomocą maseczki (z wyjątkiem dzieci do lat 5 i osób o znacznym stopniu niepełnosprawności). Maseczki można zdjąć na czas posiłku | A protective mask covering nose and mouth is required during the entire journey (except for children under 5 and persons with severe disabilities). Masks can be removed during a meal

Podczas lotów powrotnych do Polski z zagranicy obowiązkowe jest wypełnienie Kart Lokalizacji Pasażera i Deklaracji Zdrowia | On return flights to Poland it is mandatory to fill in Passenger Locator Form and Health Declaration

Zakaz palenia (również papierosów elektronicznych) | No smoking (including e-cigarettes)

Nie pijemy alkoholu wniesionego na pokład lub kupionego w Duty Free | Do not drink alcohol brought on board or purchased in Duty Free

Podczas startu i lądowania laptop musi być wyłączony i umieszczony w kieszeni fotela lub na półce, a z telefonów komórkowych pasażerowie mogą korzystać wyłącznie w trybie samolotowym. Wizerunek członków załóg podlega ochronie prawnej. Uprzejmie prosimy o uszanowanie prywatności i niefotografowanie/niefilmowanie naszych pracowników, a także o nierozpowszechnianie wizerunku bez ich zgody. | During take-off and landing, laptops must be switched off and placed in the back seat pocket in front of you or on the shelf, and mobile phones can only be used in aeroplane mode. The image rights of cabin crew members are protected by law. Please respect their privacy and do not photograph/film our staff and do not disseminate their image without their permission.

TRANSAKCJE BEZGOTÓWKOWE NA POKŁADZIE I Non-cash transactions on board

Uprzejmie informujemy, że w celu zapewnienia bezpieczeństwa bezgotówkowych transakcji płatniczych na pokładach swoich samolotów LOT zbiera i przechowuje niektóre z Państwa danych, np. imię i nazwisko, numer dokumentu tożsamości, adres zamieszkania i numer miejsca zajmowanego na pokładzie. W tym zakresie administratorem Państwa danych jest LOT*. W związku z powyższym przysługuje Państwu prawo wniesienia sprzeciwu, prawo dostępu do danych, prawo żądania ich sprostowania, ich usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania. W sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych można skontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych pisemnie pod adresem LOT lub mailowo pod adresem e-mail: iod@lot.pl. Podawanie ww. danych osobowych podczas transakcji jest dobrowolne. Płatności gotówkowe dozwolone są wyłącznie w przypadku upgrade do wyższej klasy serwisowej na lotach dalekodystansowych. |
Please be advised that in order to ensure the security of payment transactions on board our aircraft, LOT is collecting and storing some of your personal data, e.g. your forename and surname, identity card number, residential address, and seat number. LOT* are the controller of the personal data provided above. You have a right to object, as well as right: to withdraw your consent, access to your personal data, to demand that your personal data is rectified or limited or to be forgotten.To discuss matters related to the protection of your personal data you can contact Data Protection Officer in writing, to the address of the registered office LOT or via e-mail: iod@lot.pl.

* **Polskie Linie Lotnicze LOT S.A., ul. Komitetu Obrony Robotników 43, 02-146 Warszawa** | LOT Polish Airlines, Komitetu Obrony Robotników St. 43, 02-146 Warsaw

POLISH AIRLINES LOT
A STAR ALLIANCE MEMBER

RESTRYKCJE SANITARNE OBOWIĄZUJĄCE NA TERENIE POLSKI
SANITARY RESTRICTIONS IN FORCE IN POLAND

Drodzy Pasażerowie,

Informujemy, że na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2021 r. poz. 861 z późn. zm.), przekroczenie granicy Rzeczypospolitej Polskiej wiąże się z szeregiem obostrzeń.

Prosimy o zapoznanie się ze szczegółami obowiązujących zasad przekraczania granicy na stronie Ministerstwa Spraw Zagranicznych w zakładce „Dla Podróżujących".

Zgodnie z wymogami służb zdrowia publicznego związanymi z zagrożeniem epidemicznym koronawirusem, każdy pasażer zobowiązany jest do wypełnienia Karty Lokalizacji Pasażera. Jeżeli nie wypełnili Państwo elektronicznej wersji Karty Lokalizacji Pasażera, prosimy o kontakt z Personelem Pokładowym, który udostępni Państwu papierową wersję formularza.

Na podstawie obowiązujących przepisów Karty Lokalizacji Pasażera zostaną przekazane służbom lotniskowym, a następnie właściwym organom odpowiedzialnym za zdrowie publiczne.

Dear Passengers,

We kindly inform you that on the basis of the Regulation of the Council of Ministers of 6 May 2021 on the establishment of certain restrictions, orders, and prohibitions in connection with the occurrence of an epidemic (As published in Dziennik Ustaw from 2021, Item 861 with amendments), crossing the border of the Republic of Poland is associated with a number of restrictions.

Please visit "Travel" section on the website of the Polish Ministry of Foreign Affairs and get familiar with current rules for crossing the Polish border.

According to the public health requirements related to the epidemic risk of coronavirus, all passengers are obliged to fill in Passenger Locator Forms. If you have not completed the electronic version of the Passenger Location Form, please contact our cabin crew who will provide you with its paper version.

On the basis of the applicable law, Passenger Locator Forms will be transferred to the airport operator and then to the locally competent authorities responsible for public health.

Przypominamy o obowiązku zakrywania ust i nosa maseczką ochronną, jak również o zakazie gromadzenia się w okolicach toalet, bufetów i w przejściu podczas całego lotu.
We would like to remind you to cover your nose and mouth with a protective mask and not to gather near lavatories, galleys or in the aisle during the entire flight.

W przypadku wystąpienia nagłego spadku ciśnienia w kabinie, maski ochronne należy zdjąć przed założeniem masek tlenowych, które wypadną automatycznie z paneli nad głowami.
In the event of a sudden drop in cabin pressure, the protective masks must be removed before wearing oxygen masks that fall automatically from the panels above your head.

Przypominamy o konieczności zachowania odpowiedniego dystansu fizycznego, również podczas opuszczania samolotu. Po wylądowaniu i wyłączeniu sygnalizacji „zapiąć pasy" prosimy o sprawne kierowanie się do drzwi zgodnie z kolejnością zajmowanych miejsc w samolocie - zaczynając od rzędów znajdujących się najbliżej wyjścia.
We would like to remind you to keep a sufficient physical distance when leaving the aircraft. After landing when the "fasten seat belt" sign is off, please proceed smoothly to the door in the order of occupancy of the seats in the aircraft - starting from rows nearest to the exit.

Nakazu zasłaniania nosa i ust nie stosuje się w przypadku:
1) Dziecka do ukończenia 5. roku życia;
2) Osoby, która nie może zakrywać ust lub nosa z powodu:
   a) całościowych zaburzeń rozwoju, zaburzeń psychicznych, niepełnosprawności intelektualnej w stopniu umiarkowanym, znacznym albo głębokim,
   b) trudności w samodzielnym zakryciu lub odkryciu ust lub nosa,
   c) zaawansowanych schorzeń neurologicznych, układu oddechowego lub krążenia, przebiegających z niewydolnością oddechową lub krążenia potwierdzonych pisemnie przez lekarza.

The obligation to cover one's nose and mouth does not apply to:
1) Children under the age of 5;
2) Persons, who cannot cover their nose and mouth due to:
   a) pervasive developmental disorders, mental disorders, moderate, severe or profound intellectual disability,
   b) difficulties in covering or uncovering the mouth or nose independently,
   c) advanced neurological, respiratory or cardiovascular disorders with respiratory or circulatory failure confirmed in writing by a physician.

Zeskanuj kod QR i dowiedz się więcej.
Scan the QR code and find out more information.

www.gov.pl/web/dyplomacja

Jedna karta, wiele przywilejów
One card, many benefits

Miles & More | LOT POLISH AIRLINES

Dzięki karcie Miles & More możesz gromadzić i wykorzystywać mile zarówno podczas podróży, jak i na co dzień. Spójrz na atrakcyjne oferty, które daje największy w Europie program dla często podróżujących pasażerów.

Szybka i bezpłatna rejestracja
Skorzystaj z aplikacji mobilnej Miles & More i zgromadź dodatkowe 500 mil lub wejdź na stronę **www.miles-and-more.pl.**

With Miles & More card you can earn and spend miles both while travelling and on everyday purchases. Take a look at the attractive benefits offered by the biggest Europe's programme for frequent flyers.

Fast and free registration
Download Miles & More app and take advantage of 500 award miles or visit **www.miles-and-more.pl.**

Zarejestruj się już teraz
miles-and-more.com/pl/rejestracja

Register now
miles-and-more.com/en/registration

Po zarejestrowaniu można naliczyć wstecznie mile za przeloty oraz usługi partnerów z ostatnich sześciu miesięcy.

Gromadź mile nie tylko za podróże samolotem w ponad 30 liniach lotniczych, ale również korzystając z karty kredytowej, ubezpieczenia podróży, podczas zakupów oraz u 300 innych partnerów nielotniczych na całym świecie.

Wykorzystaj mile premiowe na przelot, podwyższenie klasy podróży oraz inne usługi między innymi pobyt w hotelu czy wypożyczenie samochodu.

By the way: after registration, miles for your flight or other partners services can be credited to you retrospectively within 6 months.

Earn miles not only when you are traveling with more than 30 airlines, but also take advantage of credit cards, travel insurance, shopping and with 300 other non-airline partners all over the world.

Spend award miles on flight awards, upgrade awards or other services such as stay in the hotel or car rental.

Wyjątkowe promocje
Skorzystaj z promocji milowych LOT-u, dzięki którym Twoja podróż stanie się jeszcze bardziej atrakcyjna.

NajMILszy poniedziałek - co dwa tygodnie masz możliwość wykorzystać mile na bilety - nagrody w klasie ekonomicznej już od 7 000 mil.
Okazje milowe - co miesiąc nowe fascynujące kierunki podróży w atrakcyjnych cenach, dostępne już od 15 000 mil.

Special offers
Take advantage of LOT mileage promotion and make your flight even more attractive.

Monday sMILEs - every two weeks you can redeem your miles for award ticket in Economy class from just 7,000 miles

Mileage bargains - every month award tickets are available just from 15,000 miles round trip in economy class.

aelia DUTYFREE
APART Z MIŁOŚCI DO PIĘKNA
Diners Club INTERNATIONAL
PAYBACK
UNIQA

POLISH AIRLINES LOT
A STAR ALLIANCE MEMBER

LOT Warsaw **Transfer Guide**

Zapoznaj się z informacjami jak sprawnie przesiąść się na Twój kolejny rejs LOT na Lotnisku Chopina w Warszawie |
Please read the following information carefully It will help you during your transfer to LOT flights at Warsaw Chopin Airport

Przygotuj paszport i kartę pokładową | Please prepare your passport and boarding pass

Przesiadka między krajami w strefie Schengen

1. Wyjdź z rękawa lub autobusu do terminala
2. Udaj się jak najszybciej do bramki, z której odlatuje Twój następny rejs

Transfer from Schengen country to another Schengen country

1. You arrive to the terminal by bus or by air bridge
2. Please proceed directly to the gate for your next flight

KROK 1 STEP 1 | KROK 2 STEP 2 | KROK 3 STEP 3

Przesiadka z kraju w strefie Schengen do kraju ze strefy Non-Schengen

1. Wyjdź z rękawa lub autobusu do terminala
2. Udaj się prosto do kontroli paszportowej z przygotowanymi dokumentami
3. Przejdź jak najszybciej do bramki, z której odlatuje Twój następny rejs

Transfer from Schengen country to Non-Schengen country

1. You arrive to the terminal by bus or by air bridge
2. Please prepare your documents and proceed to the passport control
3. Please proceed directly to the gate for your next flight

KROK 1 STEP 1 | KROK 2 STEP 2 | KROK 3 STEP 3 | KROK 4 STEP 4

Przesiadka z kraju ze strefy Non-Schengen do kraju w strefie Schengen

1. Wyjdź z rękawa lub autobusu do terminala
2. Udaj się prosto do kontroli paszportowej z przygotowanymi dokumentami
3. Następnie podejdź do kontroli bezpieczeństwa
4. Udaj się jak najszybciej do bramki, z której odlatuje Twój następny rejs

Transfer from Non-Schengen country to Schengen country

1. You arrive to the terminal by bus or by air bridge
2. Please prepare your documents and proceed to the passport control
3. Next proceed to the security check
4. Please proceed directly to the gate for your next flight

KROK 1 STEP 1 | KROK 2 STEP 2 | KROK 3 STEP 3 | KROK 4 STEP 4 | KROK 5 STEP 5

Przesiadka między krajami w strefie Non-Schengen

1. Wyjdź z rękawa lub autobusu do terminala
2. Udaj się prosto do kontroli bezpieczeństwa
3. Udaj się jak najszybciej do bramki, z której odlatuje Twój następny rejs

Transfer from Non-Schengen country to another Non-Schengen country

1. You arrive to the terminal by bus or air bridge
2. Please proceed to the security check
3. Please proceed directly to the gate for your next flight

KROK 1 STEP 1 | KROK 2 STEP 2 | KROK 3 STEP 3 | KROK 4 STEP 4

Wejście do samolotu zamykamy na 15 minut przed odlotem! |
Gate closes **15 minutes** before departure!

W przypadku każdej przesiadki w ramach połączeń LOT, nie odbieraj swojego bagażu |
Do not collect your luggage if you continue your journey with LOT

Mapa Lotniska Chopina | Map of Chopin Airport
Poziom odlotów | Departures Area

LEGENDA: MAP KEY

- Kontrola paszportowa | Passport control
- Kontrola bezpieczeństwa | Security check
- Wejście do terminala po przyjeździe autobusem z samolotu | Entrance when arriving to the terminal by bus
- LOT Business Lounge "Polonez" (poziom 1 | level 1)
- LOT Business Lounge "Mazurek" (poziom -1 | level -1)
- Dodatkowa kontrola bezpieczeństwa w rejsach do USA | Additional security check for US flights
- Obowiązkowy punkt weryfikacji | Mandatory interview point
- LTC — LOT Transfer Center
- **Strefa Non-Schengen |** Non-Schengen Zone

Armenia | Belarus | Bulgaria | Canada | China | Croatia | Cyprus | Georgia | India | Israel | Japan | Kazakhstan | Macedonia | Moldova | Montenegro | Romania | Russia | Serbia | Singapore | South Korea | Sri Lanka | Turkey | Ukraine | United Kingdom | United States | Ireland

03N - 26N
Numery gate Non-Schengen | Non-Schengen Gate no.

- **Strefa Schengen |** Schengen Zone

Austria | Belgium | Czech Republic | Denmark | Estonia | Finland | France | Germany | Greece | Hungary | Iceland | Italy | Latvia | Lithuania | Luxembourg | Malta | The Netherlands | Norway | Poland | Portugal | Slovakia | Slovenia | Spain | Sweden | Switzerland

01-08 23-45
Numery gate Schengen | Schengen Gate no.

Transfer do USA | Transfer to USA

Przylot ze strefy Schengen
Udaj się do kontroli paszportowej i dalej niezwłocznie do miejsca oznaczonego na mapie symbolem flagi!
Schengen Area arrival
Proceed to passport control and then to interview point marked with the flag as soon as possible!

Przylot ze strefy Non-Schengen
Udaj się do kontroli bezpieczeństwa i dalej niezwłocznie do miejsca oznaczonego na mapie symbolem flagi!
Non-Schengen Area arrival
Proceed to security check and then to interview point marked with the flag as soon as possible!

Obowiązkowy punkt weryfikacji
Miejsce wywiadu, do którego muszą udać się wszyscy pasażerowie lecący do Stanów Zjednoczonych!
Manadatory interview point
This point is obligatory for all passengers travelling to the United States!

Po rozmowie możesz być skierowany:
After interview you can be proceeded:

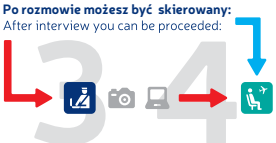

Do dodatkowej kontroli bezpieczeństwa oznaczonej na mapie symbolem powyżej. Udaj się tam jak najszybciej!
To additional security check marked on the map as above.
Proceed there as soon as possible!

Brak wykonania obowiązkowej weryfikacji (wywiadu) oraz dodatkowej kontroli bezpieczeństwa w rejsach do USA skutkuje odmową przyjęcia na pokład samolotu! |
If you skip mandatory interview or additional security check you will be denied to board your flight!

POLISH AIRLINES
LOT
A STAR ALLIANCE MEMBER

NAPOJE
soft drinks

PRZEKĄSKI
snacks

Sok jabłkowy / Apple juice 300 ml

Sok pomarańczowy / Orange juice 300 ml

Sok pomidorowy / Tomato juice 300 ml

10 PLN

Herbata mrożona Lipton Ice Tea brzoskwiniowa / peach 330 ml

Tonic Schweppes 330 ml

10 PLN

Pepsi 330 ml

Pepsi Max 330 ml

10 PLN

Red Bull 250 ml

12 PLN

Kabanos Tarczyński Exclusive GO! Drobiowy / Poultry sausage sticks 50 g

Kabanos Tarczyński Exclusive GO! Wieprzowy / Pork sausage sticks 50 g

8 PLN

Pringles Original / Paprika 40 g

10 PLN

Mieszanka studencka / Nut Mix with raisins 100 g

10 PLN

M&M's 90 g

10 PLN

Baton naturalny Dobra Kaloria / Natural bar 35 g

6 PLN

Snickers 75 g

6 PLN

Zupka azjatycka / Asian soup 62g

12 PLN

Ceny towarów są podane w złotych polskich (PLN). Płatność może być realizowana za pomocą kart płatniczych. Maksymalna wartość jednorazowych zakupów dla kart VISA, Mastercard, Diners Club, JCB, American Express jest limitowana do 4000 PLN. W przypadku płatności kartą załoga może poprosić o okazanie paszportu lub innego dokumentu.

Prices are quoted in Polish zloty (PLN). We gladly accept credit and debit cards. The maximum value of one-off purchases for VISA, Mastercard, Diners Club, JCB, and American Express is limited to 4000 PLN. For payments made by credit/debit card, you may be asked to present your passport or similar form of ID.

Dokładamy wszelkich starań, aby zapewnić pełen asortyment produktów. Przepraszamy za ewentualne ograniczenia w wyborze pozycji z menu. We do our best to provide full selection, however please accept our sincere apologies if some items are not available during this flight.

Alkohol jest sprzedawany pasażerom powyżej 18. roku zycia. Spożywanie własnego alkoholu jest zabronione. We offer alcoholic beverages for passengers above 18 years old only. Consumpon of your own alcohol on board is not permited.

PLL LOT S.A. zastrzegają sobie możliwość zmiany cen bez wcześniejszego uprzedzenia. Z góry przepraszamy za utrudnienia. All informaon is valid at the me of the publicaon. However, we reserve the right to make price alterations without prior notice. In case of such situaon please accept our sincere apologies.

Jeżeli chcą Państwo otrzymać fakturę za zakupy dokonane na pokładach naszych samolotow (Upgrade, Duty Free, Sky Bar), prosimy o przesłanie danych do faktury wraz ze skanem potwierdzenia zakupu z terminala na adres mailowy: callcenter.faktury@lot.pl. If you wish to receive an invoice for your purchase made on board (Upgrade, Duty Free, SkyBar), please send your invoicing details along with a scan of proof of purchase to the following email: callcenter.faktury@lot.pl.

Sky Bar

ALKOHOLE
spirits

◔ ◕ Ⓒ

ZESTAWY
sets

◔ Ⓒ

DANIA GORĄCE
hot meals

Ⓒ

Żubrówka biała / White vodka 50 ml

Żubrówka z trawą / Bison Grass vodka 50 ml

12 PLN

Famous Grouse Scotch whisky 50 ml

Bushmills Black Bush Irish whiskey 50 ml

18 PLN

Gin The London No. 1 50 ml

18 PLN

Prosecco extra dry 200 ml

20 PLN

Wino czerwone / Red wine 187 ml

Wino białe / White wine 187 ml

Wino różowe / Rose wine 187 ml

18 PLN

Piwo Heineken / Beer 330 ml

Piwo Heineken 0% / Beer 330 ml

12 PLN

Kupując zestaw oszczędzasz
Buy more pay less

17 PLN ~~22 PLN~~

Piwo Heineken / Beer 330 ml

Pringles 40 g

17 PLN ~~22 PLN~~

Wódka / Vodka 50 ml

Sok Tymbark / Juice 300 ml

22 PLN ~~28 PLN~~

Gin The London No. 1 50 g

Tonic Schweppes 330 g

Dania gorące
Hot meals

25 PLN

Danie wegetariańskie z makaronem / Vegetarian pasta 280 g

25 PLN

Kurczak paprykowo-pomidorowy z makaronem / Pepper and tomato chicken pasta 280 g

25 PLN

Kurczak w sosie curry z ryżem / Chicken curry with rice 300 g

Na wybranych rejsach oferta Sky Bar może być ograniczona lub niedostępna.
Sky Bar offer is limited or not available on selected flights.

◔ **Rejsy krótkodystansowe** Short-haul flights

◕ **Rejsy długodystansowe** Long-haul flights

Ⓒ **Rejsy czarterowe** Charter flights

POLISH AIRLINES
LOT
A STAR ALLIANCE MEMBER

VEGETARIAN | VEGAN | GLUTEN FREE | FIT | AND MANY OTHERS

Zeskanuj kod QR
Scan the QR code

Zamów posiłek na pokład

Już teraz możesz zamówić swój ulubiony posiłek jeszcze przed rejsem – w bardzo atrakcyjnych cenach! Wszystkie nasze posiłki przygotowywane są ze świeżych, starannie dobranych i zdrowych składników.
Życzymy smacznego.

Pre-order your meal

Now you can order your favourite meal before your flight – at very attractive prices!
All our meals are prepared with fresh, carefully selected and healthy ingredients.
Enjoy your meal.

Sprawdź ofertę na **lot.com**
Details on **lot.com**

Oferta limitowana, dostępna najpóźniej 24 lub 36 godzin przed odlotem, w zależności od trasy. Sprawdź szczegóły na lot.com.
The offer may be limited and is available up to 24 or 36 hours before flight, depending on the route. Visit lot.com for more details.

SHOP&MORE

POLSKIE LINIE LOTNICZE
LOT
A STAR ALLIANCE MEMBER

LECIMY NA ZAKUPY

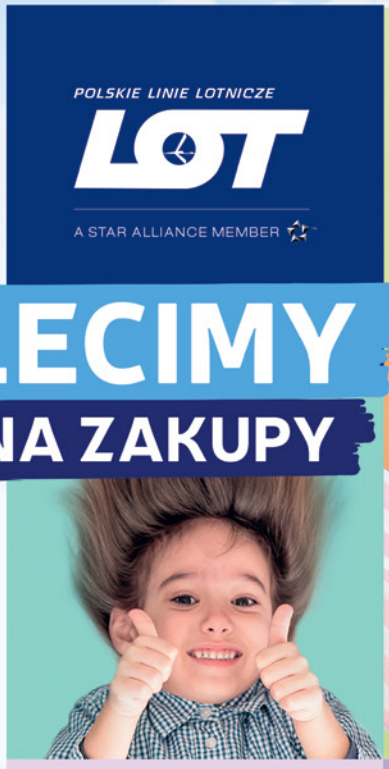

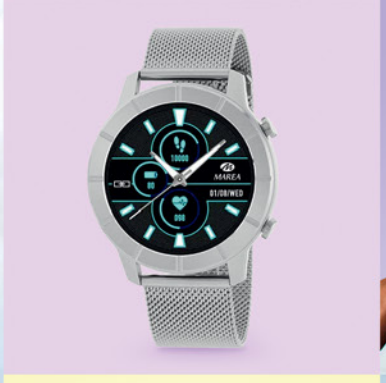

ZAMÓW lub **ODBIERZ** lub

ZRÓB ZAKUPY
NA POKŁADZIE, W DOMU, GDZIEKOLWIEK CHCESZ.

SHOPandMORE.lot.com

Oferta może być limitowana lub niedostępna lub na wybranych rejsach. Sprawdź szczegóły na **shopandmore.lot.com**.

FILMY
MOVIES

TV
TV

DLA DZIECI
FOR KIDS

AUDIO
AUDIO

GRY
GAMES

O NAS
ABOUT US

E-READER
E-READER

W kwietniu w ramach naszej oferty rozrywki pokładowej w rejsach dalekiego zasięgu oferujemy Państwu ponad 100 filmów, albumy muzyczne, podcasty, programy rozrywkowe, popularne seriale oraz gry. Ponadto, w systemie rozrywki pokładowej znajdą Państwo zakładkę „O nas", która zawiera historię Polskich Linii Lotniczych LOT. Na następnej stronie przedstawiamy wybrane nowości filmowe i serialowe. Pełny repertuar dostępny jest na naszym portalu rozrywki pokładowej, dlatego zachęcamy Państwa do zeskanowania poniższego kodu QR*.

In April, on our long-haul flights, we would like to offer you over 100 movies and TV series as well as a selection of entertaining shows, music albums, podcasts, and games. Furthermore, please take a look at the "About us" section which contains the history of LOT Polish Airlines. On the next page you can find new movies and TV series. The full repertoire is available on our in-flight entertainment portal, therefore we encourage you to scan the QR code below*.

Gry dostępne na pokładach samolotów B787-8:
Games available onboard B787-8 aircraft:

In-Flight Tetris®
Solitaire
Bejeweled® 2
Disney Mickey's House Party
Battleship®
In-Flight PAC-MAN®
Disney's Winnie the Pooh
Asteroids™
Bubbha's Peanut Frenzy
Berlitz® Word Traveler™
Leaf

Gry dostępne na pokładach samolotów B787-9:
Games available onboard B787-9 aircraft:

Solitaire Classic
Angry Birds World Tour
Puzzle: Travel Showcase
Bejeweled® 2
Casino
Battleship®
Lian Lian Kan
Monsters University: Hide and Sneak
In-Flight Tetris®
Golf Open
Escape Ninja
Geotrivia

Zachęcamy do odwiedzenia naszego portalu rozrywki pokładowej, na którym mogą Państwo sprawdzić pełny repertuar audio-wideo:
We encourage you to visit our in-flight entertainment portal where you can find our full audio-video lineup:

Wybrane nowości w kwietniu | Selected new movies and tv shows in April

HITY KINOWE BLOCKBUSTERS

IMDb 8,1/ 10

Dune
Diuna

IMDb 5,7/ 10

Cry Macho

IMDb 6.3 / 10

Malignant
Wcielenie

IMDb 7,2 / 10

Free Guy

IMDb 7,5/ 10

Shang-Chi and the Legend of the Ten Rings
Shang-Chi i legenda dziesięciu pierścieni

IMDb 7,2 / 10

The Suicide Squad
Legion Samobójców: The Suicide Squad

IMDb 7,4 / 10

Tenet

IMDb 8,1 / 10

Soul
Co w duszy gra

KINO ŚWIATOWE WORLD CINEMA

IMDb 7,4/ 10

Powrót do tamtych dni

IMDb 7,6/ 10

Tanhaji: The Unsung Warrior

IMDb 7,7/ 10

My Lovely Angel

IMDb 6,8 / 10

Aristocrats

SERIALE TV SERIES

IMDb 7,4/ 10

The Undoing
Od nowa

IMDb 8,8 / 10

Przyjaciele
Friends

IMDb 9,2 / 10

The Sopranos
Rodzina Soprano

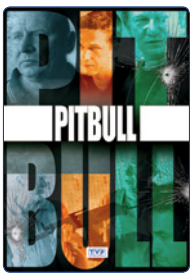

IMDb 7,0 / 10

Pitbull

DLA DZIECI FOR KIDS

IMDb 7,5 / 10

Luca

IMDb 7,0 / 10

Bolek i Lolek

IMDb 8,2 / 10

The Amazing World of Gumball
Niesamowity świat Gumballa

IMDb 7,4 / 10

Onward
Naprzód

oceny IMDb | IMDb rating: 09.03.2022

POLISH AIRLINES
LOT
A STAR ALLIANCE MEMBER

POSIŁKI TAKŻE DLA WEGAN | ALSO FOR VEGANS

Ciesz się pysznym posiłkiem na pokładzie!

W naszej ofercie Sky Bar znajdziesz gotowe dania dopasowane do Twoich preferencji.
Wybierz spośród dań mięsnych oraz wegańskich.

Niech ten rejs upłynie Ci miło i smakowicie.

Enjoy a delicious meal on board!

In LOT Sky Bar menu you will find ready-made dishes tailored to your preferences.
Choose from meat and vegan dishes.

We wish you a good and tasty flight.

POLISH AIRLINES LOT A STAR ALLIANCE MEMBER
Sky Bar

JOYFOOD®

Posiłki dostępne są do wyczerpania zapasów.
Meals are available while stocks last.

BAGAŻ REJESTROWANY PRZEWOŻONY W LUKU BAGAŻOWYM
Checked baggage allowances

LOT BUSINESS CLASS
na długie dystanse | on long haul flights

32 kg max + 32 kg max + 32 kg max

LOT BUSINESS CLASS
na krótkie dystanse | on short haul flights

32 kg max + 32 kg max

LOT PREMIUM ECONOMY
na długie dystanse | on long haul flights

23 kg max + 23 kg max

LOT PREMIUM ECONOMY
na krótkie dystanse | on short haul flights

23 kg max + 23 kg max

LOT ECONOMY CLASS
na krótkie i długie dystanse
| on short and long haul flights

23 kg max

Suma trzech wymiarów bagażu rejestrowanego nie powinna przekraczać 158 cm. | The sum of the three dimensions should not exceed 158 cm.

BAGAŻ DLA DZIECI DO LAT DWÓCH | Luggage allowances for children up to 2 years of age

wózek składany | folding buggy **LUB** | or **fotelik samochodowy** | car seat + 23 kg max **o maksymalnym wymiarze do 158 cm** | maximum dimensions of up to 158 cm

BAGAŻ PODRĘCZNY | Carry-on baggage

BAGAŻ PODRĘCZNY PRZEWOŻONY NA POKŁADZIE
Carry-on luggage allowances

LOT BUSINESS CLASS
na krótkie i długie dystanse | on short and long haul flights

9 kg max + 9 kg = 18 kg

LOT PREMIUM ECONOMY
na długie dystanse | on long haul flights

8 kg max + 4 kg = 12 kg

(max waga jednej sztuki: 8kg | max unit weight: 8kg)

LOT PREMIUM ECONOMY
na krótkie dystanse | on short haul flights

8 kg max

LOT ECONOMY CLASS
na krótkie i długie dystanse | on short and long haul flights

8 kg max

Suma trzech wymiarów bagażu podręcznego (długości, szerokości i wysokości) nie może przekraczać 118 cm | The sum of three dimensions of carry-on baggage (length, width and height) should not exceed 118 cm

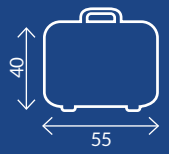

Dodatkowo do kabiny można zabrać albo torbę z latopem, albo torebkę damską o maksymalnych wymiarach 40 x 30 x 8 cm oraz o maksymalnej wadze 2 kg. Ze względów bezpieczeństwa cały bagaż kabinowy musi zmieścić się w szafkach nad głowami lub pod fotelem przed pasażerem. Wszystkie bagaże przekraczające dozwolone wymiary będą musiały być przepakowane lub zostaną nadane jako bagaż rejestrowany i będzie pobrana opłata według cennika.

In addition, one of the following items (max. 40 cm x 30 cm x 8 cm; max. 2 kg) may be taken on board free of charge: a laptop case or a women's handbag. For safety reasons, all carry-on baggage must fit in the overhead shelf on board or under the seat in front of you. All baggage exceeding the permitted size, will have to be repackaged or will be checked in subject to the relevant fee specified in the price list.

ZWIERZĘTA NA POKŁADZIE
Animals on board

Ze względów bezpieczeństwa podróżujące na pokładzie samolotu zwierzęta muszą pozostać w trakcie całej podróży w przeznaczonej do tego celu torbie lub klatce.| For safety reasons, animals travelling on board the aircraft must remain in a dedicated bag or cage during the entire trip.

PŁYNY W BAGAŻU PODRĘCZNYM
Liquids in your carry-on baggage

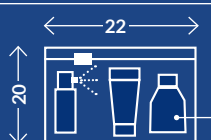

Szczegółowe informacje na temat wymienionych ograniczeń na stronie www.lot.com. | Detailed Information regarding the abovementioned limitations is available at www.lot.com

Informacje zamieszczone w magazynie są aktualne na dzień oddania magazynu do druku.
Aktualna oferta i wysokość opłat za przewóz dodatkowego bagażu dostępne są w biurach sprzedaży, Call Center bądź na stronie internetowej lot.com
Na niektórych połączeniach obsługiwanych małymi samolotami mogą obowiązywać dodatkowe restrykcje odnośnie wielkości bagażu podręcznego.
Torba-kosz do przewozu niemowląt lub fotelik samochodowy mogą być zabierane na pokład w miarę wolnego miejsca.
Z rynku polskiego obowiązuje dodatkowa opłata serwisowa.

The information published in the magazine is valid as at the date the magazine goes to print and it does not constitute a commercial offer within the meaning of the Civil Code. In order to confirm the validity of this information please consult LOT Polish Airlines sales assistants at sales offices, contact the Call Centre or visit the website: lot.com.
Additional carry-on baggage restrictions may apply to some flights operated by small aircraft.
A baby basket or a car seat can be taken on board, if space is available.
An extra charge applies to outbound flights from Poland.

LOT DLA FIRM

Idealne rozwiązanie dla Twojej Firmy!

LOT Dla Firm to program lojalnościowy, który pozwoli Twojej firmie zmniejszyć koszty podróży służbowych. Zbieraj Punkty podczas podróży służbowych i wymieniaj na nagrody takie jak:

- bilety lotnicze
- hotele
- wstęp do LOT Business Lounge Polonez lub Mazurek
- usługi podwyższające standard podróży.

Z LOT Dla Firm:

- otrzymujesz 1000 powitalnych Punktów Premiowych
- zbierasz Punkty za każdy przelot LOT-em oraz za pobyty w hotelach
- zmniejszasz koszty podróży służbowych

To nie wszystko!

Zbieraj punkty za przeloty pracowników firmy na jednym koncie, a mile na prywatnych kontach w programie Miles & More. Dodatkowo masz możliwość naliczenia Punktów za odbyte podróże z LOT do 6 miesięcy przed rejestracją!

Nie czekaj dłużej!
Zarejestruj się na **lotdlafirm.com**

The perfect solution for your business!

LOT Dla Firm is a loyalty programme designed to reduce business travel expenses in your company.
You can earn Points on every business trip with LOT and spend your points on awards:

- flight tickets
- hotel stays
- access to LOT Business Lounge Polonez and Mazurek
- services that enhance your travel experience.

With LOT Dla Firm you can:

- earn 1000 Welcome Premium Points
- earn Points for each flight operated by LOT and hotel stays
- reduce business travel expenses

But there's even more!

You and your employees can earn Points on one LOT Dla Firm account and additionally miles on personal Miles & More accounts. You can also register Points on LOT flights flown 6 months before registration.

What are you waiting for?
Register on **lotdlafirm.com**

POLISH AIRLINES LOT
A STAR ALLIANCE MEMBER

Partnerzy Projektu: SeePlaces AIRPORT SERVICES

LOT Entertainment
Rozrywka pokładowa

Oglądaj w trakcie rejsu filmy i seriale na swoim urządzeniu!

Zanurz się w świecie filmowych bohaterów i wciągających historii. Twój lot stanie się dla Ciebie jeszcze większą przyjemnością dzięki innowacyjnej usłudze dostępnej na pokładach wybranych samolotów Boeing 737. Wystarczy, że podłączysz swoje urządzenie mobilne (smartfon, tablet czy komputer) do sieci LOT Entertainment na pokładzie samolotu.

Wśród dostępnych tytułów znajdziesz między innymi najnowsze i najpopularniejsze produkcje Hollywood takie jak *Joker*, *Tenet*, *Wonder Woman 1984*, *Sherlock Holmes* czy *Wiedźmy*. Nasza oferta obejmuje także znane programy i seriale telewizyjne, a wśród nich *Przyjaciele* i *Makłowicz w podróży*. Nasi najmłodsi Pasażerowie mogą wybierać spośród tytułów takich jak *Harry Potter* czy *Psi Patrol*.

Bądź naszym Gościem!

Enjoy our in-flight entertainment on your device!

Immerse yourself in a world of film characters and compelling stories. Now you can enjoy your flight even more thanks to the innovative service available on board selected Boeing 737s. Simply connect your mobile device (smartphone, tablet or computer) to the LOT Entertainment network on board.

Among the titles available you will find the latest and most popular Hollywood productions such as *Joker*, *Tenet*, *Wonder Woman 1984*, *Sherlock Holmes* and *The Witches*. Our offer includes also the most popular TV series such as *Friends* or TV show *Makłowicz w podróży*. Younger passengers will surely enjoy watching *Harry Potter* movies or *Paw Patrol*.

Be our Guest!

entertainment.lot.com

LOT Entertainment

1. Lubuskie Centrum Winiarstwa w Zaborze.
2. Winobranie na Winnicy Samorządowej.
3. Winnica Kinga w Starej Wsi koło Nowej Soli.
4. Lubuski Festiwal Otwartych Piwnic i Winnic.
5. Owoce na winnicy.

IDŹ PO ŚLADACH GRONA

W podróż przez Lubuskie wpisana jest obietnica prawdziwych emocji, niecodziennych przygód, energii, ale i błogiego odpoczynku i cudownego „nicnierobienia" w scenerii romantycznych pejzaży pól, sadów i ogrodów. Najlepiej w chłodnym cieniu winnicy lub ze smakiem kropli miodu na ustach. Słynące z winnic województwo lubuskie ma – docenione już przed wiekami – doskonałe warunki glebowe pod uprawę winorośli, które dla prawidłowego wzrostu potrzebują żyznego podłoża o odczynie obojętnym. Bliskość rzek zapewnia niezbędne nawodnienie. Specyfiką regionu jest podbudowa gliniasta gleb piaszczystych. Na podłożu tym dobrze rosną krzewy winorośli. W Polsce pogoda nie jest przez cały rok tak łagodna, jak w niektórych regionach Włoch czy Francji. Jednak odpowiednie ukształtowanie terenu– pagórkowato pofałdowany teren okolic Zielonej Góry i Gorzowa, gdzie mieści się większość winnic – zapewnia dobre nasłonecznienie stoków, co przyczynia się do udanych zbiorów.

Najważniejsze wydarzenia winiarskie 2022

28.04 - 03.05
II Lubuski Festiwal Otwartych Piwnic i Winnic

24.09
Lubuskie Winobranie na Winnicy

11.11
Święto Lubuskiego Młodego Wina

www.centrumwiniarstwa.pl

Z Lubuskiego w świat
Port Lotniczy Zielona Góra

Zielona Góra → Warszawa
Warszawa → Zielona Góra

www.airport.lubuskie.pl

Lubuskie
Warte zachodu

@atrakcjelubuskie @lubuskiepl lubuskie.pl

1. Stara Winna Góra Vineyard in Górzykowo.
2. Grape harvest at the Vineyard.
3. Vineyard in Mierzęcin.
4. Festival of Open Cellars and Vineyards.
5. Lubusz vineyard.

FOLLOW THE TRAIL OF GRAPEVINES

Travelling across Lubuskie denotes a promise of true emotions, unusual adventures, energy as well as blissful idleness and relaxation amidst romantic fields, orchards and gardens accompanied with cool shadow of a vineyard and a taste of a drop of honey on one's mouth. Recognized as a region full of vineyards, Lubuskie features, known across centuries, excellent soil conditions perfect for wine growing; grapevine needs fertile ground having a neutral reaction for proper growth. Vicinity of rivers provides indispensable irrigation to local grounds making them slightly wet, not boggy. The region can be distinguished by clay substructure of sandy soils. This is a good base for growing grapevines which take water from layers of clay under the sand thanks to a system of deep routes. Weather conditions prevailing in Poland are not so mild as compared to Italy or France. Nevertheless, proper lie of the land, i.e. hilly landscape of Zielona Góra and Gorzów where the vast majority of vineyards is situated, provides excellent sun exposure resulting in rich harvest time.

The most important wine events in 2022

28.04 - 03.05
Festival of Open Cellars and Vineyards

24.09
Grape harvest at the Vineyard

11.11
Young Wine Festival

www.centrumwiniarstwa.pl

Regional Airport
Global Opportunities

Zielona Góra → Warsaw
Warsaw → Zielona Góra

www.airport.lubuskie.pl

Lubuskie
Worth your while

@atrakcjelubuskie
@lubuskiepl
lubuskie.pl

LOT CARGO

IATA

CEIV · EXCELLENCE IN LOGISTICS · IATA · PHARMA

SPECIALS PHARMA

LOT Cargo cool chain solutions at your service!

We join the elite group of companies providing air transport services of pharmaceutical products at the highest level of quality.

lot.com/cargo

The closer we are, the further we can go.

Connecting you to a world of opportunities.

See the film at **staralliance.com**

STAR ALLIANCE
THE WAY THE EARTH CONNECTS

AEGEAN · AIR CANADA · AIR CHINA · AIR INDIA · AIR NEW ZEALAND · ANA · ASIANA AIRLINES · Austrian · Avianca
brussels airlines · CopaAirlines · CROATIA AIRLINES · EGYPTAIR · Ethiopian · EVA AIR · LOT POLISH AIRLINES · Lufthansa · SAS
Shenzhen Airlines · SINGAPORE AIRLINES · SOUTH AFRICAN AIRWAYS · SWISS · TAP AIR PORTUGAL · THAI · TURKISH AIRLINES · UNITED

Materiał reklamowy

UNIQA

Miles & More | LOT POLISH AIRLINES

Twój spokój w podróży

1 zł = 2 mile

Za każdą złotówkę wydaną na ubezpieczenie turystyczne otrzymasz 2 mile w programie Miles & More.

Myślami jesteś już na miejscu? Pomyśl też o ubezpieczeniu turystycznym, które możesz kupić nawet z pokładu samolotu przed odlotem*. Zeskanuj kod QR i ciesz się spokojną podróżą oraz korzyściami programu Miles & More. Zyskaj bezpieczeństwo i mile, które wymienisz na bilety lotnicze i inne nagrody, jak podwyższenie klasy podróży, pobyt w hotelu czy wynajem samochodu.

*W przypadku przebywania za granicą ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się po upływie trzech dni.

NATIONAL GEOGRAPHIC POLSKA

www.national-geographic.pl natgeopl

ODKRYWAMY TAJEMNICE NASZEGO KOSMICZNEGO TOWARZYSZA

DARMOWA DOSTAWA DO DOMU!

JUŻ W SPRZEDAŻY!

Dostępny w salonach prasowych i na

kultowy.pl

GRANDHOTEL TIFFI

Luksusowy, pięciogwiazdkowy GrandHotel Tiffi położony jest w samym sercu Iławy, nad Jeziorakiem, najdłuższym jeziorem w Polsce. Kucharze z Włoch i Tajlandii gwarantują niezapomniane wrażenia kulinarne i oryginalne potrawy, a prawdziwą perłą tego miejsca jest Tiffi Spa Dharma z terapeutkami z Tybetu, Indii i Bali, paletą zabiegów orientalnych i ajurwedyjskich. Trzypoziomowa strefa dla dzieci Tiffi Landia zapewni rozrywkę dla najmłodszych pod opieką zespołu animatorek. 1200m^2 strefy eventowo – konferencyjnej gwarantuje doskonałą obsługę konferencji i bankietów. Dojazd do Iławy ułatwia nowoczesny pociąg pendolino (1h40min z Warszawy, 55min z Gdańska).

Serdecznie zapraszamy.

ul. Dąbrowskiego 9 | 14-200 Iława | Poland | tel.: +48 89 651 97 97 | recepcja-ght@tiffi.com | www.grandhotel.tiffi.com
ul. Żeglarska 7 | 10-160 Olsztyn | Poland | tel.: +48 89 555 20 01 | recepcja-tbh@tiffi.com | www.tiffiboutiquehotel.com